

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК СХ

П'ЯТНИЦЯ, 3 СІЧНЯ 2003 РОКУ

ЧИСЛО 1

VOL. СХ

FRIDAY, JANUARY 3, 2003

No. 1

Працювати для справи Царства Божого

Мир Господа і Спаса нашого Ісуса Христа нехай буде з вами!

До преподобного і христоролюбивого духовенства та чернецтва і побожних мирян Української Православної Церкви в США Різдвяне Архипастирське послання собору єпископів Української Православної Церкви в США

Христос Народжується! Славте Його!

Слова нашого традиційного різдвяного привіту взяті з канона Різдва Христового, а належить вони духовному генієві, нашому отцю серед святих у вірі, Григорієві Богослову. Слова ці повторюються вже від свята Введення Діви Марії – 4 грудня. Вони, як духовна зірка, вели нас відтоді аж до часу свята „З нами Бог!“ – Різдва і втілення Господа і Спаса нашого Ісуса Христа в році Божому 2002-му.

У своїй проповіді про народження Христа Григорій Богослов нагадує нам так, як він нагадував і вірним його часу, що правдиве значення цього щорічного свята основане на безмежній любові нашого Отця Небесного до всього людства і зіслання Свого Єдинородного Сина для життя і спасіння світу.

Нагадуємо вам, духовним дітям Української Православної Церкви, яких Всемогутній Бог у Своїй любові ввирив нашій архипастирській опіці, що наше традиційне святкування Різдва Христового, обумовлене нашим духовним підготуванням під час передріздвяного посту – Пилипівки, далеко більш змістовне, ніж світське святкування зі своїми скороминучими задоволеннями і подарунками. Наше святкування – євхаристійне – зосереджене на найбільшому дарі, даному людству, – Христові, Єдинородному Синові Божому.

Літургійні відправи цього восьмиденного радісного періоду православних християн-українців та традиційні колядки, що супроводжують свят-

(Закінчення на стор. 5)

Малюнок-іконка сестри Василії Чикало з Лурду, Франція

приходу Ісуса Христа породжує запитання: що ж спонукало Його прийти? Відповідь проста. Все, що робить Господь, має одну-єдину підставу і причину - любов. Різдвяний час повинен стати для нас нагодою, щоб зрозуміти цю правду і зробити для себе висновок, що всі наші думки, рішення, дії – починаючи від зачаття нового життя, народження, виховання дитини і закінчуючи різними проявами нашого зрілого життя - повинні мати ту саму підставу. В усіх сферах людської діяльності: науці,

(Закінчення на стор. 5)

Нагода зрозуміти правду любови

Різдвяне звернення Архiepіскопа УГКЦ Любомира кардинала Гузара до вірних

Христос Рождається!

Дорогі у Христі! З Божою допомогою дожили ми до празника Христового Різдва і Нового 2003 року. Підношу до Господа свої молитви і Вас прошую молитися, щоб ці святкування пройшли для нас радісно, щоб ми відчули святість, яка виявляється у величній події народження Ісуса Христа, і пронесли її через весь наступний рік.

Христове Різдво - це найулюбленіше для нас свято в літургійному році. Та, на жаль, часто наше розуміння значення цього празника є викривлене. Ми любимо Різдво передусім за те, що воно дає нам нагоду втекти від щоденних справ, згадати безтурботне дитинство, сповнене сміхом та піснями. Подія народження Ісуса Христа, Єдинородного Божого Сина, описана у Святому Письмі та овіяна різними легендами і прадавніми звичаями, створює атмосферу ідилії, яка насправді далека від реальності. Ми не усвідомлюємо вповні всієї величі Воплочення Другої Особи Пресвятої Трійці, Ісуса Христа, який приймає тягар людського життя, знаючи, що входить у світ, де гріх відіграє велику роль. Він приходить на землю не для того, щоб забавити, розвеселити людину, а щоб спасти її, вирвати із лабет диявола та смерті й повернути до Небесного Отця. Усвідомлення цього аспекту

Карлос Паскуаль: „Майбутнє України – у ваших руках“

КИЇВ. – 12 грудня на зустрічі з представниками недержавних навчальних закладів, ректорів вищих шкіл столиці і викладачами та студентами Європейського університету Посол США Карлос Паскуаль виступив з промовою, у якій виклав головні напрями взаємин між США і Україною та перспективи їх розвитку. Подаємо провідні тези цієї промови.

З часу відновлення незалежності України у 1991 році США співпрацювали з урядом та народом України для того, щоб допомогти вам здійснити зміни, необхідні для руху уперед – в економіці, політичній системі та у громадянському суспільстві. Сполучені Штати Америки одними з перших розпочали дипломатичні взаємини з Україною, відкрили посольство та запропонували економічну і гуманітарну допомогу. Україна була важливою для нас не лише тому, що понад мільйон американців має українське коріння, а й через розміри, економічний потенціал та стратегічне розташування України в Європі.

США є найбільшим з усіх держав донором для України. Американські компанії є найбільшими закордонними інвесторами. США виступили спонсором програм академічного та професійного обміну, які надали можливість понад 25 тисячам українців навчатись або отримувати професійний досвід у США.

Ми тісно співпрацюємо в енергетичній галузі. Двостороннє українське військове спів-

робітництво зі США є ширшим, ніж з будь-якою іншою країною. Тепер існують зв'язки, які ще десять років тому здалися б неймовірними: міста-побратими, партнерство університетів, партнерство громад, шкіл, та тисячі професійних та особистих зв'язків між громадянами наших країн.

Саме в цьому контексті наявних можливостей Україна постає перед ще одним історичним вибором: інтеграцією в євро-атлантичну спільноту. 21 листопада семи країнам було запропоновано стати членами НАТО. Європейський союз відкриває двері десяти новим членам. Європа розширюється. Однак, на жаль, в цей історичний момент Україна відстала від власних євро-атлантичних прагнень. Так, звичайно, 23 травня Україна оголосила про те, що прагне у майбутньому повноцінного членства в Євро-атлантичній спільноті. Проте в той час, коли західні сусіди України енергійно впроваджували політичні та економічні реформи, Україна, в кращому випадку, залишалась на місці.

Протягом перших трьох місяців 2002 року Україна готувалася до парламентських виборів. Ще майже два місяці знадобилось, щоб обрати керівництво у Верховній Раді. Протягом цілого року уряд працював під знаком невизначеності і в ширшому європейському контексті результат виявився невтішним. В той час, коли сусіди України намагались показати, що вони відповідають політичним і економічним стандартам, політична реформа в Україні втратила цілий рік, витрачений на внутрішньополітичні перипетії.

Однією з перешкод на шляху інтеграції до євро-атлантичної спільноти є зростаючий тиск держави на свободу преси. Українці поділяють це занепокоєння. Згідно з недавнім опитуванням Центру Разумкова, майже три чверті всіх українців вважають, що в Україні існує політична цензура. Дехто ж вважає, що цензури не існує, оскільки в ЗМІ можна побачити критику українських посадовців. Це не є стандартом вільної преси, прийнятим Радою Європи та ОБСЕ, і також це не є стандартом, прийнятим самою Україною. Стандарт, який прийняла Україна, полягає у невтручанні, а не у наявності критики владних структур у пресі.

Вбивства журналістів Георгія Гонгадзе та Ігоря Александрова затьмарили весь медіа-сектор. Проте, як стало ясно під час слухань у Верховній Раді з питань свободи слова 4 грудня,

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Карну справу проти Л. Кучми скасовано

КИЇВ. – 28 грудня суддя Апеляційного суду Києва Юрій Василенко, який порушив справу проти Президента Л. Кучми, заявив, що рішення Верховного Суду про скасування карної справи суперечить Конституції. 27 грудня Верховний Суд України скасував карну справу стосовно Президента Л. Кучми. Суд постановив, що київський суддя Ю. Василенко перевищив повноваження, порушивши у жовтні справу за заявами групи депутатів Верховної Ради. На підставі їхніх звинувачень карна справа була порушена за фактом розкрадання державних коштів (під час перебування Л. Кучми на посаді прем'єр-міністра у 1993 році); одержання хабарів від колишнього прем'єр-міністра Павла Лазаренка; санкціонування доставки озброєнь Іракові; переслідування опозиційних журналістів; зловживання владою; порушення прав людини шляхом прослуховування телефонних розмов опозиційних політиків; образ на адресу політиків єврейського походження тощо. Суддя Ю. Василенко визнавав, що притягнення Президента Л. Кучми до судової відповідальності майже неможливе, але наполягав, що усі його кроки були продиктовані лише законом.

Призупинили будівництво біля Софіївського собору

КИЇВ. – Прокуратура Києва 31 грудня закрила кримінальну справу щодо факту будівництва фітнес-центру біля пам'ятки архітектури XI ст. – Софіївського собору в Києві – за відсутністю складу злочину. У серпні цього року прокуратура Києва порушила кримінальну справу проти службовців Київської міської державної адміністрації за надання дозволу на будівельні роботи поруч із заповідником „Софія Київська“ та проти замовників і інвестора будівництва – за руйнування пам'яток історії та культури, які спричинили державі збитки понад 200 тисяч гривень, наголошували у прес-групі Київської прокуратури. Президент України Леонід Кучма дав доручення відповідним структурам призупинити будівництво, яке ведеться поблизу Софії Київської.

Сергій Тигіпко відмовляється від депутатського мандату

КИЇВ. – Провідник парламентської фракції партії „Трудова Україна“ та промисловців і підприємців, голова Національного Банку Сергій Тигіпко 26 грудня написав заяву на ім'я голови Верховної Ради про відмову від депутатського мандату через перехід на працю, несумісну з виконанням депутатських повноважень. На прес-конференції в Києві С. Тигіпко сказав, що проситиме, щоб парламент якнайшвидше задовільнив його прохання. Коментуючи наміри опозиції і надалі оскаржувати легітимність його обрання на посаду голови НБУ, С.Тигіпко сказав, що він не має жодних сумнівів у законності свого перебування на цій керівній посаді. На посаді голови НБУ С. Тигіпко хотів би працювати принаймні відведений законом термін, тобто 5 років.

Зміни у Раді національної безпеки і оборони України

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма ввів до складу Ради національної безпеки і оборони України прем'єр-міністра України Віктора Януковича, а також першого віцепрем'єр-міністра, міністра фінансів України Миколу Азарова, міністра з питань надзвичайних ситуацій Григорія Реву, міністра економіки та з питань європейської інтеграції України Валерія Хорошковського, міністра екології та природних ресурсів Василя Шевчука.

Україна шукатиме місце в нових геополітичних координатах

КИЇВ. – Міністер закордонних справ України Анатолій Зленко 29 грудня заявив, що головним завданням української дипломатії наступного року буде, як він висловився, „віднайдення місця України в нових геополітичних координатах“. Промовляючи до працівників МЗС, А. Зленко сказав, що наступного року слід „вирівняти взаємини з важливим стратегічним партнером України – Сполученими Штатами“. Крім того, за словами міністра, слід „закріпити високий рівень розуміння“ з Росією і „внести нові акценти“ у взаємини з Польщею як майбутнім членом Європейського Союзу.

Вище керівництво держави молилось за Україну

КИЇВ. – Вище керівництво України взяло участь у Молебні за Україну, який провів 28 грудня предстоятель Української Православної Церкви Московського патріархату Митрополит Київський і всієї Русі Володимир (Сабодан) біля пам'ятника святого рівноапостольного князя Володимира. У Молебні взяли участь Президент України Леонід Кучма, голова Верховної Ради Володимир Литвин, прем'єр-міністр Віктор Янукович, глава Адміністрації президента Віктор Медведчук, Київський міський голова Олександр Омельченко та інші.

Л. Кучма звільнив В. Горбуліна

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма 28 грудня звільнив Володимира Горбуліна з посади голови Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу України. 11 грудня Президент України Л. Кучма підписав Указ про ліквідацію Державної комісії з питань оборонно-промислового комплексу України. Того ж дня глава держави призначив В. Горбуліна помічником Президента з питань національної безпеки.

Суд над членами УНА-УНСО

КИЇВ. – Верховна Рада України 26 грудня звернулася до Верховного суду України та до Апеляційного суду Києва з проханням „уважно розглянути“ справу учасників акції 9 березня 2001 року, засуджених Голосіївським районним судом Києва. За звернення проголосували 206 народних депутатів із 429, зареєстрованих у залі. Члени УНА-УНСО звинувачені за статтю 71 старого Кримінального кодексу – „організація масових заво-

рушень“. Крім того, опозиційні політики в Україні 26 грудня назвали невинуватим жорстким покарання учасників минулорічних антипрезидентських демонстрацій, яким 25 грудня було виголошено вирок. 18 осіб, переважно членів УНА-УНСО, були засуджені до ув'язнення від двох до п'яти років. Четверо з них засуджені з умовним відбуттям покарання. Засуджених звинувачено в організації насильницьких сутичок з міліцією під час демонстрації 9 березня 2001 року. Депутати від опозиційних фракцій бльоку Юлії Тимошенко, а також соціалістів і комуністів, висловили у Верховній Раді протест проти вироку суду і вимагали розслідування скандалу, що спалахнув 25 грудня у суді під час оголошення вироку. Опозиційні політики називають цей процес політичним, спрямованим на залякування опозиції. Провідник УНА-УНСО Андрій Шкіль заявив про намір оскаржити вирок суду.

Делегація України вирушила до Канади

КИЇВ. – Делегація Міністерства аграрної політики України 28 грудня виїхала до Канади для проведення розслідування факту експорту українського зерна, зараженого грибок. Про це повідомив міністер аграрної політики Сергій Рижук на засіданні Антимонопольного комітету України. Розслідування повинно відновити авторитет України як експортера зерна, „тим паче, що, за попередніми даними, канадська сторона визнала відсутність грибка в українському зерні“. 6 грудня Канадське агентство з інспектування продуктів харчування (CFIA) відкликала всі дозволи на імпорт пшениці з України. Це означає, що пшениця не може бути завезена з України в Канаду до попереднього повідомлення. Цей захід було вжито після того, як CFIA знайшла заборонені хвороби („сажку пшениці“ *Urocystis Agropyri*, „карликову сажку“ *Tilletia Controversia Kuhn*) у чотирьох партіях української пшениці, що була імпортована в Канаду в листопаді 2002 року. У попередніх партіях українського зерна, експортованого в Канаду в 2002 році, заборонених хвороб не було виявлено.

Дії В. Черномирдіна несумісні зі статусом дипломата

КИЇВ. – Верховна Рада України підтримала депутатський запит В'ячеслава Кириленка та Олександра Гудими до прем'єр-міністра України Віктора Януковича щодо реагування на несумісні зі статусом дипломата дії посла Російської Федерації в Україні Віктора Черномирдіна. За цей запит проголосували 107 із 418 народних депутатів, зареєстрованих у залі. Підставою для цього запиту став виступ російського посла на „круглому столі“ у Києві 19 грудня. Тоді, за твердженням депутатів, посол Росії „в образливій формі намагався дати вказівки українському Міністерству закордонних справ щодо того, якими повинні бути взаємини України з США та європейськими країнами і, по суті, закликав до згортання цих взаємин“. На думку

депутатів, дії В.Черномирдіна „несумісні зі статусом дипломата, а також завдають шкоди стосункам між двома сусідніми країнами та їх народами“.

Найбільшим святом вважають Новий рік

КИЇВ. – Більшість опитаних Центром Разумкова громадян України (37.3 відсотка) найбільшим святом вважають Новий рік. Другим та третім за значимістю святами для українців є Різдво Христове (24.8 відсотка) та Великдень (19.5 відсотка). Для майже 8 відсотків співгромадян найбільшим святом є День перемоги, для 2.4 відсотка – 8 Березня. День незалежності найбільшим святом вважають 0.9 відсотка опитуваних. По 0.6 відсотка опитаних українців найбільше люблять свята 23 лютого (колишній День радянської армії) та 1 травня (День солідарності трудящих). Трійцю найважливішим святом назвали 0.4 відсотка опитаних, стільки ж найбільше люблять святкувати 7 листопада. Опитування проходило з 16 по 24 грудня в усіх регіонах України. Опитано 2010 осіб віком від 18 років у 123 населених пунктах.

У Києві відбулося віче до 80-річчя утворення СРСР

КИЇВ. – Близько 50 осіб взяли участь у вічу, присвяченому 80-річчю утворення Союзу Радянських Соціалістичних Республік, яке пройшло 25 грудня в Києві. Організатором заходу виступило Всеукраїнське об'єднання „За Україну, Білорусь і Росію!“. Серед вимог протестуючих – довести мінімальну зарплату і пенсію до прожиткового мінімуму на 2003 року – 340 грн., списати борги із житлово-комунальних послуг і електроенергії всім, у кого в 2002 році місячний прибуток був нижчий від прожиткового мінімуму. У резолюції віча також висунуто вимоги вступити в Союз з Білоруссю і Росією, „звільнитися від диктату США і НАТО, міжнародних фінансових агресорів“, надати російській мові в Україні статус державної. Учасники віча прийшли з плякатами „За Україну, Беларусь, Росію!“, „За велику Русь! Народ. Порядок. Уверенность“.

Україна проводитиме політичні реформи

КИЇВ. – Міністер економіки і з питань європейської інтеграції В. Хорошковський упевнений, що першим „життєвим підтвердженням“ того, що Україна рухається в руслі політичної реформи, ініційованої Президентом України Л. Кучмою, є те, що „була подолана криза в уряді і криза в парламенті“. На прес-конференції 27 грудня В. Хорошковський сказав, що кризу вдалося подолати „передусім тому, що було створено коаліційний уряд“. Міністер вважає, що „ми рухаємося в правильному напрямку“, хоча й „буде зроблена певна поправка з точки зору взаєморозуміння, взаємодії політичних сил“. Однак, за його словами, „ми рухатимемося в напрямку політичних реформ“.

За повідомленнями інформаційних агентств

Підсумки року: посилення економічного впливу Росії в Україні

ПРАГА, Чехія. – Минулий рік був роком значного посилення російської ролі в українських справах. Це посилення пов'язане не тільки з гострою кризою влади в Україні, але і з тим, що Росія, нарешті, обрала потрібну тактику у своїх взаєминах з Україною. І тактика ця пов'язується саме з економічним, а не з політичним впливом.

Вільно на українському ринку можуть поводитися тільки російські підприємці-олігархи

Упродовж перших років існування нових незалежних держав для російського керівництва найважливішим було плекання мрії про відновлення Радянського Союзу в тій чи іншій формі. Тривали довгі дискусії про те, яким буде статус не- потрібної для Росії, застарілої Чорноморської флотії.

Цього року таких дискусій, можна сказати, не було, тільки наприкінці року міністри оборони Росії й України знову згадали про Чорноморську флотію, однак якось так, пунктиром. Найголовнішими були економічні переговори та приватизація стратегічних об'єктів української економіки російськими підприємцями та близькими до них колами в українських олігархічних угрупованнях.

Можна сказати, що саме економічна експансія в Україну, як і взагалі в колишні радянські республіки, стала головним напрямком російської зовнішньої політики. І це пов'язане, насамперед, із тим, що в ситуації, яка сьогодні склалася в Росії, головну роль відіграють не владні структури, а насамперед

структури підприємницькі, олігархічні, монополістичні, які дають можливість виживати російській економіці. Для таких структур найважливішим є поширення ринку і для цього вони, звичайно, вдаються до участі в чужих політичних і економічних іграх.

І треба також не забувати, що російські олігархи, підприємці, політики намагаються консулюватися з власною владою, коли мова йде про ті чи інші проєкти на пострадянському просторі.

Можна сказати, що російську роль в українських справах тепер відчули й українські політики, підприємці і навіть громадяни. І це стосується не тільки акцій з продажу обленерго чи якихось стратегічних підприємств української економіки.

Це стосується і претенсій до посла Росії в Україні, колишнього прем'єр-міністра Росії Віктора Черномірдіна, який вважається одним із найбільш могутніх поборників інтересів російського підприємництва в Україні. І тих постійних зустрічей президентів Росії й України В. Путіна і Л. Кучми, під час яких, на думку спостерігачів, обговорювалися не стільки політичні, скільки економічні проблеми. І багатьох інших ознак, які яскраво свідчать – в ситуації, коли українська економіка не є реформованою, вільно на українському ринку можуть поводитися тільки російські підприємці-олігархи, представники практично такої ж неререформованої економіки.

Про західних інвесторів, які звикли грати за цивілізованими правилами, українська економіка може тільки мріяти, а таким чином російська ролія в Україні буде тільки збільшуватися.

Віталій Портников,
Радіо „Свобода“

Карлос Паскуаль...

(Закінчення зі стор. 1)

обмеження ЗМІ – це явище навіть більш розповсюджене і має вже свіжіші прояви. Так звані „темники“, існування котрих визнали усі, але у авторстві котрих ніхто не зізнався, вказували пресі перед вересневими демонстраціями, що слід висвітлювати, а що ні. Теле- та радіостанціям наказували не випускати в етер певні сюжети, оскільки вони несли „не ту“ інформацію. Хоч нападки на свободу преси викликають велике занепокоєння, рішуча реакція журналістів з цілої України є ознакою консолідації громадянського суспільства. Ці люди зрозуміли, що саме від них залежить збереження свободи преси в Україні.

На жаль, в умовах такого складного внутрішньополітичного клімату виникла ще й так звана справа „Кольчуги“, яка поглибила кризу довіри на вищому рівні між Україною і США і стала причиною однотайного рішення НАТО понизити рівень засідання Комісії НАТО-Україна у Празі до засідання на міністерському шаблі.

Справа „Кольчуги“ важлива для нас, тому що вона має вплив на безпеку американських і бри-

танських пілотів, які патрулюють над Іраком зони, заборонені для летів. Експерти Лябораторії електронних досліджень ФБР провели лябораторну аналізу записів, наданих Миколою Мельниченком, і дійшли висновку, що запис справжній і не піддавався змінам. Український уряд визнав, що оригінальний запис він не досліджував. Високі посадовці України не вбачали особливої проблеми в самому наданні згоди на трансфер військового характеру всупереч санкціям ООН. Від самого початку цього епізоду уряд США зазначав, що не знає, чи сам трансфер насправді відбувся. Але навіть рішення передати систему країні, що постійно порушувала міжнародне право і права людини, явно суперечить заявленій відданості України „Європейському виборі“.

Яким би в підсумку не було розв'язання проблеми „Кольчуги“, основним завданням буде відновлення довіри, що безумовно необхідна для побудови і підтримки довготривалих, наповнених змістом, взаємин. Ми продовжуватимемо стратегію широкої взаємодії з Україною.

У вересні Сполучені Штати розпочали загальний перегляд політики своїх взаємин з Україною. Ми повинні недвозначно дати зро-

Основною причиною погіршення взаємин між Україною та США не є скандал з „Кольчугами“

КИЇВ. – Основною причиною погіршення взаємин між Україною і США є не скандал з „Кольчугами“, а поведінка української влади всередині країни протягом 2002 року, вважає голова комітету Верховної Ради з питань європейської інтеграції, экс-міністер закордонних справ Борис Тарасюк. На його думку, в 2003 році скандал з „Кольчугами“ поступово „пригасатиме“, повідомляє сайт блоку Віктора Ющенка „Наша Україна“.

Як вважає Б.Тарасюк, в новому році для України реальними є два сценарії зовнішньої політики. „Якщо нічого не зміниться у поведінці української влади, це може загрожувати ускладненням, якщо взагалі не заморожуванням стосунків із міжнародними фінансовими установами й США. Це також загрожуватиме відстороненням від процесів розширення ЄС“, – зазначив Б. Тарасюк в інтерв'ю. Він вважає, що цей сце-

нарії є реальним у випадку, якщо влада не почне демократичні перетворення. На його думку, за цих умов Україну також „чекатиме фундаментальне здання національних інтересів у взаєминах з Росією“. Прикладом цього він назвав створення українсько-російського газового консорціуму.

„Другий сценарій можливий при зміні поведінки влади. Якщо вона схаменеться, якщо будуть зміцнені інституції демократії, встановлено правову державу, зміцнено свободу ЗМІ, тоді можна сподіватися на покращення взаємин з ЄС, НАТО та США. Але для цього треба або зміни влади, або її поведінки“, – наголосив Б.Тарасюк. Він не вважає, що у міжнародних провалах 2002 року винна дипломатія України. „Вона вимушена була реагувати на поведінку Президента і його команди“, – сказав Б.Тарасюк.

УНІАН

Сумний початок „Року Росії в Україні“

КИЇВ. – Початок „Року Росії в Україні“, яким провідники двох держав проголосили 2003 рік, затьмарений трагічними подіями та суперечливими заявами політиків. Замість запланованої на кінець грудня візити до Києва президента Росії Владіміра Путіна та масштабного концерту зірок російської культури на відзначення початку „Року Росії в Україні“ держава переживала скорботні дні через катастрофу літака Ан-140 в Ірані, в якій загинули провідні авіоконструктори обох країн.

Леонід Кучма на прес-конференції за підсумками минулого року несподівано відкинув можливість вступу України до Євразійського економічного співтовари-

ства та поставив перед Росією за приклад принципи партнерства в Європейському союзі. А Верховна Рада засудила заяви посла Росії в Україні Віктора Черномірдіна, в яких він, як було сказано, давав вказівки українцям відмовитися від курсу на інтеграцію в європейські структури та приєднатися до Євразійського економічного співтовариства. Тим часом Президент Леонід Кучма погодився провести січневу позачергову зустріч СНД в Києві, на якій, як він сказав, провідними будуть економічні питання. А міністерство юстиції підтвердило, що на запит президента вивчає можливість повноправного членства України в СНД.

„Німецька хвиля“

бити ще більше, але уряд України має це схвалити.

Ми допомагатимемо Україні поглибити зв'язки з євро-атлантичними та глобальними інституціями. У перших рядках цього списку – Світова організація торгівлі та НАТО.

Членство в НАТО багато дає, але воно також означає, що кожен член організації приймає відповідальність за дотримання норм демократії. Це включає свободу слова, верховенство права, прозорий виборчий процес, дотримання міжнародних стандартів режиму нерозповсюдження. США підтримують прагнення України до євро-атлантичної інтеграції. Коли ми дивимось на Україну, ми бачимо її величезний потенціал, зауважуємо, яке яскраве бачення майбутнього своєї країни мають багато українців, і ми знаємо – розумом і серцем, – що це яскраве майбутнє досягне, що українці заслуговують бути демократичною, замочною, суверенною та безпечною країною, повністю інтегрованою до Європи.

Ми впевнені у вашому успіху. Завдання полягає у тому, щоб дістатися зі сьогоднішнього до цього майбутнього, яке – ми всі знаємо – можливе. Майбутнє України – у ваших руках.

8 листопада ми оголосили про новий конкурс на гранти загальною сумою 300 тисяч доларів на моніторинг питань прав людини та свободи преси. Ми готові ро-

АМЕРИКА І СВІТ

США перекидають війська до Перської затоки

ВАШІНГТОН. – Сполучені Штати посилають 15 тисяч вояків до Перської затоки – в рамках розгортання військ для можливого нападу на Ірак. До регіону 2 січня спрямовано Третю піхотну дивізію, яка спеціалізується на бойових діях у пустелі. Це вперше США перекинули цілу дивізію до Перської затоки. Багато з амуніції цієї дивізії вже доставлено туди. Частина тренувального обладнання знаходиться у Кувейті. В самому Іраку західні винищувачі розбомбили іракський захисний радар. Спостерігачі у Пентагоні кажуть, що в той час, як адміністрація Президента Джорджа Буша запевняє, що рішення про війну ще не прийнято, вона приводить стан військ у бойову готовність.

Останні інспектори МАГАТЕ залишили Пхеньян

ВІДЕНЬ, Австрія. – Міжнародне агентство з атомної енергії підтвердило 30 грудня, що отримало повідомлення про рішення влади Північної Кореї – вислати з країни всіх інспекторів МАГАТЕ. Пхеньян вислав інспекторів після рішення знову пустити в дію свій законсервованій атомний комплекс Йонгбйон, викликавши побоювання міжнародної спільноти, що та країна хоче здобути ядерну зброю. Двоє інспекторів МАГАТЕ залишили ядерний комплекс Йонгбйон 29 грудня, а 31 грудня вони прибули до китайської столиці Пекіну, звідки повернулися до Відня. Речниця агентства Меліса Флемінг висловила сподівання, що вони зможуть повернутися до Північної Кореї і повідомила, що ООН не закриває представництво і зберігає усе устаткування у Північній Кореї, сподіваючись, що влада тієї країни перегляне своє

рішення. Вона підкреслила, що рішення північнокорейської влади – це ще один крок до чергової кризи. „Від'їзд наших інспекторів фактично означатиме кінець нашої змоги контролювати ядерну програму Північної Кореї або ж взагалі доступу до неї“. Тим часом посол Північної Кореї у Москві заявив, що Пхеньян надалі не вважає за можливе дотримуватися умов угоди про нерозповсюдження ядерної зброї на тлі погроз з боку США про можливість попереджувального удару проти Північної Кореї. США знову закликали Північну Корею згорнути ядерну програму. Представник Білого Дому Клер Бахен заявила, що взаємини КНДР зі світовою спільнотою можуть налагодитися лише тоді, якщо Пхеньян припинить спроби заволодіти ядерною зброєю. Південна Корея своїх надіслала посланців до двох головних союзників – Росії і Китаю – сподіваючись, що вони переконать Пхеньян не поновлювати ядерні програми.

Ліквідували Корпус миру в Росії

МОСКВА. – Росія офіційно 30 грудня повідомила США про намір вийти з угоди про діяльність Корпусу миру на російській території. Раніше директор ФСБ Росії Ніколай Патрушев заявив, що тридцятьом працівникам Корпусу миру не будуть продовжені візи – оскільки їх підозрюють у шпигунстві. Посольство США категорично відкидає ці звинувачення. Працівники Корпусу миру в Росії брали участь у благодійних освітніх програмах.

Європейський Союз охоронятиме боснійців

БРЮСЕЛЬ, Бельгія. – Європейський Союз 2 січня розпочав першу в своїй історії акцію безпе-

ки за межами власних кордонів. Сотні поліцейських, які працюватимуть під прапором ЕС, були розташовані у Боснії-Герцеговині. Вони співпрацюватимуть з місцевими правоохоронними установами. Європейський Союз розпочав цю акцію по десяти роках миротворчої місії Об'єднаних Націй, співробітники якої тепер залишають Боснію-Герцеговину.

Перше клонування

МАЯМІ. – Біотехнологічна компанія „Клонейд“ твердить, що 26 грудня на світ з'явилася перша на планеті клонувана дитина. 27 грудня представники компанії повідомили на прес-конференції в Маямі, що матір'ю клону стала 31-річна американка. Директор „Клонейд“ заявила, що новонароджена дівчинка, яку назвали Евою, цілком здорова. Компанія готова надати докази того, що ця дитина є точною генетичною копією своєї матері. Фірма „Клонейд“ пов'язана з канадською езотеричною сектою рейліянців, члени якої віряють в те, що розумне життя на нашу планету було порівняно недавно занесене з космосу.

У Ємені застрелено трьох американських лікарів

САНАА, Ємен. – Озброєний чоловік 30 грудня застрелив трьох американських лікарів і важко поранив четвертого у християнській лікарні в Ємені. Нападник стріляв в американців, двоє з яких були жінки, проникнувши до лікарні під виглядом відвідин хворого родича. Єменська поліція каже, що, за словами нападника Алі Абдулрацака аль-Камеля, він вчинив напад, щоб очистити свою віру і наблизитися до Аллаха. Речниця британського посольства у Ємені Жаклін Лосон-Сміт повідомила: „Наскільки нам відомо, озброєний нападник зайшов до лікарні в Джіблі, що в південному Ємені, й одразу пішов до каб.нету директора – американського громадянина, якого пострілом убив. Виходячи з лікарні, він застрелив ще двох американських лікарів. Четвертого, фармацевта лікарні, теж американця, він поранив“. Лікарня Джібла, яку заснували і в якій переважно працюють баптистські місіонери, розташована за 170 кілометрів на південь від столиці Санаа. Західні уряди називають Ємен прихистком для воєнничих ісламістів.

Ірак надав ООН прізвища 500 науковців

БАГДАД, Ірак. – Іракський речник 28 грудня повідомив, що подав в ООН, як того вимагала резолюція Ради Безпеки, список науковців, залучених до програм випрацювання зброї. Список складається з понад 500 прізвищ. Іракський науковець, металург Казім Мідзбиль якого допитували інспектори ООН, заявив, що він працював над відновленням алюмінієвих труб для можливого використання в ракетах з коротким радіусом дії, дозволених ООН, однак він заперечив будь-яку причетність до програм виготовлення забороненої зброї. Тим часом в

Іраку тривають активні розшуки зброї масового знищення. Окрім звичайних виїздів на об'єкти, де можуть виготовляти або зберегти зброю, 30 грудня група інспекторів ООН відбула у місто Мосул, за 400 кілометрів від Багдаду. Тут буде створено другий центр з координації праці міжнародних інспекторів. До 27 січня інспектори повинні надати ООН повний звіт про свою діяльність в Іраку.

Вибух у Грозному: загинуло 80 осіб

ГРОЗНИЙ, Чечня. – У п'ятницю, 28 грудня, було вчинено напад на будівлю чеченської адміністрації в Грозному, в якому Росія звинуватила чеченських повстанців. За останніми даними, внаслідок вибуху у приміщенні чеченської адміністрації загинуло 80 осіб. Понад 100 осіб отримали поранення. На момент вибуху в будинку не було ані голови адміністрації Чечні Ахмада Кадірова, ані його заступника Михайла Бабіча, проте там перебувало багато працівників. Президент В. Путін назвав те, що трапилося, „нелюдським терористичним актом“ і застеріг, що чеченці ведуть війну проти власного народу. Оглядачі зазначають, що останні події підірвали зусилля Москви подавати ситуацію у Чечні як повернення до нормального стану. Будівлю, де містився проросійський уряд, майже щент зруйновано. Це була єдина будівля, повністю відбудована у зруйнованому війною Грозному.

Росія будуватиме атомну електростанцію в Ірані

ТЕГРАН, Іран. – Іран та Росія домовились прискорити спорудження атомної електростанції у Бушері та розглянути можливість будівництва там другого енергоблоку. Угоду з цього питання підписали у 25 грудня в Теграні віцепрезидент Ірану Голям Агазаде та міністер атомної енергетики Росії Олександр Румянцев. Вашингтон вважає, що Тегран може використувати атомну технологію для створення ядерної зброї. Секретар державного департаменту Колін Павел днями заявив, що багатий на нафту Іран не потребує створення атомної енергетики.

Напад на церкву в Пакистані

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. – Хоч у Пакистані діє посилена охорона церков, проте щонайменше троє людей загинули і ще 14 – зазнали поранень, в тому числі – важких, внаслідок нападу 25 грудня під час Різдвяної служби на церкву в пакистанській провінції Пунджаб. Двоє нападників, вбраних у жіночий одяг, жбурнули у церкву гранати під час вечірньої Різдвяної відправи. Поміж загиблих – одна жінка і дитина. Особи нападників наразі невідомі. Раніше поліція повідомила про вилучення двох гранат і амуніції поблизу однієї з церков у столиці Пакистану Ісламабаді. Влада посирила заходи безпеки для захисту християнських церков під час Різдвяних свят.

За матеріалами ЗМІ

Туркменія звинуватила Росію в замахові на свого президента

НЬЮ-ЙОРК. – 26 грудня туркменська влада повідомила про арешт підозрюваних у замаху на життя авторитарного президента країни Сапармурата Ніязова. Влада звинуватила Росію в негласній підтримці провідників туркменської опозиції, що проживають в еміграції і, як вважає офіційний Ашхабад, стоять за цим замахом. Реагування С. Ніязова на замах очікується дуже жорстким.

Хоч сам С. Ніязов не постраждав, але замах став одним із рідкісних виявів невдоволення становим у країні, де все перебуває під суворою контролею президента і вірних йому спецслужб.

Російські офіційні особи категорично спростували звинувачення С. Ніязова, хоч у Росії тепер проживають деякі провідники туркменської опозиції, що емігрували з Туркменії після падіння радянського режиму. „Абсурдність цього висловлювання така очевидна, що коментувати його безглуздо“, – заявив голова Ради Федерації Сергій Міронов.

Один з емігрантів – Ікхимов, який живе у Швеції, телефоном

повідомив, що в Туркменії арештовані члени його сім'ї, включаючи дочку, а 75-річну матір, яка не піднімається з постелі, охороняють озброєні поліцейські. „Тепер в Туркменії почнуться репресії, – сказав Ікхимов. – Вони будуть домагатися видання своїх опонентів, що проживають за кордоном. Усе це демонструє слабкість режиму Ніязова“.

Серед осіб, звинувачених у причетності до замаху, є колишній міністер закордонних справ Борис Шихмуратов, колишній посол в Туреччині Нурмухамед Ханамов і колишній директор Центробанку Худайберди Оразов.

Туркменська влада заявила, що має запис торішньої телефонної розмови Оразова з російським чиновником дуже високої ранги. В розмові йшлося про те, як допомогти Оразову нелегально покинути Туркменію. „Ніязов добре розуміє, що привів країну до безодні, – заявив Оразов. – Тільки за допомогою подібних заходів він зможе втримати владу у своїх руках“.

„Нью-Йорк Таймс“

Нехай будуть щасливі усі українці Різдво – це свято миру

Дорогі друзі!

Шановна громадо!

Надходить урочиста й казкова новорічна мить, коли душа кожного із нас помолиться про майбутнє, рік грядущий й водночас згадає час, що сплив так швидко й незворотно, про людей, які пішли від нас, забравши цілі світи печалі й радощів.

2002 рік був для України, її дочок і синів, котрі живуть під небесами цілого Всесвіту, доволі складним. Наша Вітчизна оновлюється в муках і складнощах, у конфліктах і гармоніях. Однак ж не викликає сумніву: до світового загалу озивається душа вільніша, багатша проявами й покличами. Братству землян всміхаються українець і українка, на обличчях яких більше впевненості у майбутньому, більше молодого завзяття. Заважний день – за поколіннями, котрі усе впевненіше опановують життєвий простір і вже не мають у собі рабського, упослідженого, несучасного.

Ми високо цінуємо внесок українців, котрі живуть у Сполучених Штатах Америки, у процесі оновлення нашої Вітчизни. Ваша підтримка визначає чимало напрямів діяльності Посольства. Красно дякуємо і віримо, що і в 2003 році ми будемо разом у праці задля становлення нової України.

Миру, здоров'я і щастя Вашим родинам, а кожному – здійснення найзаповітніших мрій. В добрі і злагоді хай підростають діти, хай здійсняться в них те, чого не досягли ми, старші.

Щастя і процвітання Вашій другій Батьківщині – Сполученим Штатам Америки, усьому великому й гордому народові.

Нехай хранив Бог Україну і цілий Всесвіт людей, кожен з яких є часточкою нашого вселенського тіла.

З Різдва Христовим, з Новим Роком, з новою історичною миттю – будьмо щасливими й справжніми, будьмо!

Костянтин Грищенко,

Надзвичайний і Повноважний посол України в США

Різдво – це свято миру

Христос Народився! Славте Його! Цими повними глибокими змісту й зворушливими словами Українська Православна Церква кличе нас, її дітей, достойно й велично прославити Христа в радісний день Його Народження.

Різдво Христове – це свято честности, джерело наших радостей, перемога духу над тілом; свято, через яке небо відкрилось для людей. Христос народився, і довготривале ворогування знищено. Христос народився, і настав мир на землі, якого давно чекали ангели і праведні люди. Апостол Павло зворушено говорить: „Христос є мир наш, що вчинив з обох одно і зруйнував поставлену посередині перегороду, скасувавши ворожнечу тілом Своім...” (Еф. 2, 14–15).

Вже понад два тисячоліття Церква відзначає Народження Божої Дитини – Ісуса Христа, і кожного року це свято приносить із собою ту саму благовість, завжди те саме посланництво.

З народженням Христа почалась нова християнська доба, що принесла нове життя „для тих, що жили в тіні смерті”, та на місце закону помсти проголосила закон миру й любові. Цю урочисту хвилину Христового Різдва глибоко переживаємо, коли знову чуємо цю радісну і вічно зворушливу ангельську пісню: „Слава на небі Богові і на землі мир, людям доброї волі”. Ця могутня пісня, що вперше пролунала в тиху Вифлеємську ніч,

коли в убогій печері звершилась тайна Божої любові й милосердя, це дар любові для нас, це радість не з цього світу. Це радість, що підносить, потішає і зміцнює пригноблених, струджених, прибитих тяжким горем життя. Тому в день Христового Різдва співаємо й іншу пісню радості, в яку вставляємо слово, висловлене пророком Ісаєю 700 років до народження Христового: „З нами Бог, зрозумійте народи і покоряйтеся, бо ось з нами Бог!”.

Приготовляючись до святкування Різдва Христового, не забуваймо, що Різдво Христове – це перелом Свято миру. В цих словах міститься і Божя слава, і справжній Божий мир, що вимагає від людства справедливості, єдності і правди. І видається, що для вислову доброзичливих побажань з нагоди Різдва Христового немає нічого більш доречного, як бажати того добра, яке приніс нам Син Божий в день Свого Народження.

Складаючи подяку Богові за Його благодіяння, що були над нами минулого року, і в цьому Новому році благаємо в наших молитвах благословення Божого на нові творчі подвиги для добра УПЦеркви і Українського народу.

Закликаю на вас Боже благословення!

Христос Рождається!

Єпископ Степан Бориспільський,
вікарій Патріярха Київського і всієї Руси-України у США і Канаді

З вірою у майбутнє України

Шановні члени українських громад Америки, прийміть щирі привітання з Різдва Христовим та Новим роком!

2002 рік був роком серйозних випробувань на міцність державних підвалин України. Події минулого року формували політичну та економічну ситуацію в країні на наступні роки. Прагнення України приєднатися до європейської демократичної спільноти, набути відкритих партнерських взаємин переконливо свідчить про правильність політичного курсу нашої держави. Україна зустрічає Новий рік з оптимізмом і вірою в світле майбутнє.

Український народ завжди цінував і цінує внесок української гро-

мади у творення української держави, її зусилля щодо збереження українських національних традицій на американському терені, збереження кращих традицій української самобутності та культури, наполегливе виховання молодих українців.

Нехай рік, що надходить, принесе нам усім злагоду, спокій, впевненість у щасливому майбутньому нашої батьківщини.

Бажаємо усім вам доброго або, як кажуть в Україні, козацького здоров'я, сил і наснаги на прийдешній день, радісних Різдвяних свят і всіляких гараздів у Новому році.

**Генеральне консульство України
в Нью-Йорку**

славних християн-українців стати зряддям відновлення і гоєння, а саме: відкласти особисті справи й амбіції, які все більше розділяють і ослаблюють нас, та шукати і працювати для справи Царства Божого та Його справедливості. Така справедливість є правом всіх Його дітей, навіть тих, хто називає Його інакшим іменем і поклоняється Йому згідно з іншими традиціями.

Як ієрархи, які засвідчують діла і слова Господа і Спаса нашого, ми закликаємо вас приєднатися до нас у цей критичний в історії світу час, і разом з нами стати Христовим зряддям гоєння і справедливості для добра всіх і на користь усім, щоб усі були відроджені у милосерді, співчутті, любові і справедливості на зразок Сина Божого, Який закликає нас до братерства і святости.

Обіймаючи всіх вас у любові цього свята, що його Іван Золотустий називає початком усіх свят, ми просимо ваших молитов і запевняємо вас у нашій любові і наших молитвах.

Христос Народжується!

Славимо Його всім нашим єством!

†**Константин**, Митрополит

†**Антоній**, Архієпископ

†**Всеволод**, Архієпископ

„Працювати...”

(Закінчення зі стор. 1)

кування того, що „З нами Бог”, ясно підтверджують слова Григорія Богослова, що ми походимо з духовного роду та позначені духом чоловіків і жінок віри і духовних якостей, як рівноапостольні Володимир і Ольга, освячені ієрархи Іларіон і Петро Київські та інші, „дотримуємо це свято не як безвірники, але по Божому, що перевищує світське: як свято, яке не наше, але належить Йому, Тому, Хто є наше свято гоєння і відновлення” (із різдвяної проповіді Григорія Богослова).

Ми живемо в столітті, в котрому щодня можна спостерігати дії сатани. Ми є свідками масових братовбивств. Чутки про те, що мають відбуватися ще страшніші і більш руйнівні напади, ще збільшують, як у США, так і в інших країнах, атмосферу напруження і занепокоєння, що склалося після 11 вересня 2001 року. Людей з близькосхідними рисами обличчя підозрюють, дивляться на них, як на певну загрозу, хоч багато з них є практикуючими православними чи східними християнами. Україна терпить під ярмом церковного розколу.

Христос, про Якого згадає Григорій Богослов, закликає право-

Нагода...

(Закінчення зі стор. 1)

культури, політиці, економіці – любов, бажання ближньому добра повинні стати домінуючим елементом. Люди, які звертають свій погляд лише у бік земного добра і зосереджуються на власній вигоді, насміхаються з таких думок, вважають їх дитячими, незрілими, нереалістичними – тому в нашому світі панує така суєта.

Нехай Христове Різдво буде для нас нагодою стати віч-на-віч з жорстокою дійсністю неправди та несправедливості і запитати самих себе: а що далі? Те, що ми відчуємо і зрозуміємо в цей відповідальний момент, бачив і вповні усвідомлював Єдинородний Божий Син, коли народився людиною. Ісус Христос не вжахнувся, не відступив, бо, як Бог, краще, ніж ми, знав, що тільки любов, бажання добра ближньому може врятувати світ.

Дорогі у Христі, пропонуючи Вам ці роздуми про Різдво, хочу згадати про другий важливий період, який розпочнеться цим святом празником, – Рік Родини, проголошений нашою Церквою і міжнародною організацією ЮНЕСКО.

Тема родинного життя була актуальною від початку існування людського роду, а в наш час потребує особливої уваги. Міжєпархіальна комісія у справах сім'ї підготувала велику програму, частина якої буде стосуватись цього року, а інші її пункти матимуть продовження в майбутніх роках. Мета цієї програми – поглибити усвідомлення святости і величчя родинного життя, підтримати все, що добре та здорове, і допомогти подолати те, що перешкоджає нормальним родинним взаєминам. Важливо, щоб ця діяльність – зокрема відповідне підготу-

вання до подружнього життя, опіка над молодими сім'ями, навчання про християнську родину – стала частиною нашого церковного і народного життя на довгі роки.

Додам, що цей рік повинен взяти до уваги не тільки подружню пару, але родину в дуже широкому значенні того слова – батьківщину, підкреслити на кожному рівні лояльність і відповідальність, яка повинна характеризувати кожного її члена.

Протягом Року Родини звернемо свій погляд на дві родини, які Святе Письмо і церковне передання подають нам як приклад родинного життя. Про першу, усім нам відому, нагадає різдвяний час – це Пресвята родина: Обручник Йосип, Марія та Дитя Ісус. Крім цієї, хочемо звернути увагу на ще одну сім'ю: Пречисту Діву Марію та її батьків Якима і Анну. Власне цією родинною послужився Господь, щоб з неї вибрати Матір для свого Єдинородного Сина.

Як я вже згадавав, Рік Родини розпочнемо Христовим Різдвам і особливо відзначатимемо другий день свят – празник Собору Пресвятої Богородиці – і першу неділю після Різдва – день, коли згадаємо рідно Ісуса Христа.

Наша молитва за те, щоб цей рік приніс багато благодатей в родинні взаємини в їх вужчому і ширшому значенні.

Усім Вам, дорогі у Христі, ще раз бажаю, щоб святкування світлого празника Христового Різдва стало для Вас гарним початком наступного року, під час якого Ви утвердитесь у вірі, а Ваше серце сповниться надією і радістю.

Христос Рождається!

Благословення Господнє на Вас!

+ **Любомир**

Львів, 20 грудня 2002 року

Світло Різдва знову осяває Україну

Понад дві тисячі років тому, поблизу невеликого юдейського міста Вифлеєму, сталося чудо, багато разів провіщене Богом через біблійних пророків, – Діва Марія народила Сина, Який був водночас Сином Божим і Сином Людським, Спасителем світу. Минуло ще тридцять літ до початку земного служіння Ісуса Христа, Який уклав новий Божий заповіт з людством і дав Добру новину, Євангелію про прощення гріхів і спасіння через Христове Воскресіння.

Відтоді минула ще тисяча років – і Добра новина прийшла на береги Дніпра, до славного міста Києва, стала віровизнанням пращурів українського народу. Наступне тисячоліття було сповнене в Україні численних випробувань, але непопорушно на її теренах залишалася Церква Христова. Засади християнської моралі були покладені в основу будівництва української держави і родини, виховання нових поколінь.

Останнє сторіччя принесло великі і важкі випробування українським християнам: на їхній землі запанували безбожники, які поставили за мету знищити Христову церкву, насадити лицемірну комуністичну мораль, спрямовану на руйнування родинних зв'язків, ширення юдиного доносительства, переслідування усіх, хто дотримувався споконвічної Божої правди.

Божі храми були перетворені на руїни, старовинні книги і реліквії спалені, служителі і віруючі у великій кількості страчені. Навіть у одній з найбільших українських святинь – Києво-Печерській лаврі – усі хрести, вирізьблені на мурах, були закриті червоними зірками з фанери.

Проте Боже є вічним, а людське – швидкоплинне, нетривале, як ті дерев'яні зірки. Розпалась система комуністичної диктатури – і знову український народ святкує Різдво Христове. У відродженні різдвяних традицій йому діяльно допомагають українці з-за кордону, які зберегли і розвинули батьківські звичаї. На жаль, тривале комуністичне панування в Україні залишило сумний слід в душах нових поколінь, вихованих на засадах атеїзму. Багатьом з них недавні матеріалістичні догми перешкоджають у сприйнятті вірою світлої правди про Різдво, Голгофу і Воскресіння Спасителя. Багато хто ще сприймає Різдво, як чергову нагоду для зустрічі за святковим столом, віддає перевагу обрядовій, фолклорній частині свята, применшуючи його духовну роль. Але така постава швидко зміниться, якщо Церква Христа в усіх її конфесійних проявах, діяльніше поставиться до вивчення віруючими Євангелії, апостольських послань, заохочуватиме їх до слідування за садам християнської етики і любові.

Поет Роман Завадович, перебуваючи далеко від рідного краю, писав: „Як настане ніч Різдвяна, не тужіть. Ще стоїть земля кохана, ще стоїть! Ще народиться в Карпатах Божий Син. Відбудуєм рідну хату із руїн. І у Києві й у Львові до ладу заспіваємо Христові коляду“.

Сталося, повертається народ до Христа. Тепер тільки слід подбати церковним громадам, аби разом з колядою відродилося усвідомлення оновлюючого значення Різдва Христового, творчого первня цієї головної події в історії людства, щоб люди йшли до церков для молитовного пізнання непопорушної правди Слова Божого.

Христос рождається! Славимо Його!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про новорічні міркування

Ось так непомітно увіходимо у 2003-ій рік і цей початок примушує нас подумати над майбутнім і замислитися, що можемо очікувати від нового року.

Розуміється, на перший плян висувуються думки про нашу Україну та її політичний і загальний стан. Не дуже він веселий, саме тепер, то може краще відсунути геть такі думки та замінити їх іншими, кращими, веселішими, надійнішими?

І тут постає інша думка, що її хто багато із нас плекає із настанням Нового Року, а саме, що цей рік принесе нам особисто, нашим найближчим? Але і ця думка не завжди дуже весела, бо ж не знаємо, що нам Божа воля присудила пережити у новому році. То що ж тоді залишається думати з приводу невідомого Нового року?

А що, коли б не чекати на його ласку та усі гарні і погані несподіванки, що десь „за рогом“ ховаються для нас, і самому дещо постановити з приводу цього невідомого початку і невідомого кінця?

Для мене завжди важливою залишається постанова переглянути свій особистий адресар, без якого ніяк не можна жити сьогодні, та упорядкувати його літера за літерою. Здається, що у кожного із нас нотатник із адресами – це одна із найцінніших речей, які ми маємо. Правда, сьогодні можна його перенести на комп'ютер, але не завжди комп'ютер є у нас „під рукою“ і не завжди можна ним послуговуватися, як ось, наприклад, в авті чи в іншому транспорті.

Отож, із настанням Нового 2003 року переглядаю, як завжди, у цьому часі свій нотатник з адресами, щоб його доповнити і, як треба, змінити. І саме при цій роботі, що повторюється кожного року у той же час, про-

ходять одна за одною події, пов'язані із поодинокими особами, що там записані. При цьому доводиться кожного року викреслювати усе більше адрес, які вже неактуальні, а радше усі вони мають одну адресу – усім так добре відомого Бавнд-Бруку чи іншого українського кладовища. На жаль, це часто адреси близьких нам людей, відхід яких боляче відчуваємо.

Переглядаю чи свій нотатник, бачу не тільки людей за кожним прізвиськом, але також події, що сталися саме в останньому році. Саме ці події творили, між іншим, і ці мої знайомі, прізвиська яких стоять у нотатнику. Тож переписуючи нотатник, маю нагоду ще раз ці події пригадати та над ними поміркувати.

Може, добре було б, якби кожен із нас починав Новий рік у календарі від такого перегляду свого і загального життя? Може б, в цей спосіб ми доходили до певних висновків і до бажання наступний рік зробити кориснішим, кращим та відтак іти вслід за такими постановами?

Цікаво, коли б такі постанови робили і „батьки народу“, чи це змінило б дещо песимістичні думки, які огортають нас у цих днях, коли ми думаємо про рік, що закінчився, та з певним острахом чекаємо того, що наступає?

Цікаво, чи „батьки народу“ роблять у тому часі підсумки пройденого та замислюються над тим, що буде корисне, а що – ні? А може, вони з чаркою в руках взагалі не думають про те, що проминуло, про усі свої невдачі та неполадки, а й далі залишаються вдоволеними зі себе та зі своїх вчинків?

Чи зміниться щось на краще у новому, 2003 році?

О-КА

Читачі вітають „Свободу“

„Сердечно бажаємо вам веселого Різдва і щасливого Нового року!“ – таке вітання надіслали до „Свободи“ постійний представник України при ООН, посол Валерій Кучинський з дружиною Аллою. Багато вітань надійшло до тивневіка в ці святкові дні.

Оскільки вітання стосуються усіх наших читачів, маємо честь зазначити, що теплі побажання надіслали також керівник головного управління інформаційної політики Адміністрації Президента України Сергій Васильєв, Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев, Єпископ Стамфордський УКЦ Нью-Йорку і Нової Англії Василь Лостен, архипастирі УПЦ в США Митрополит Константин, архієпископи Антоній і Всеволод, сестри св. Василія Великого і спільнота Менор-каледжу, головний редактор „Енциклопедії української діаспори“ Василь Маркус, керівник Всесвіт-

ньої служби „Радіо Україна“ Олександр Дикий, пастор Ярослав Борсук і адміністратор Валерій Пютюнник з Євангельсько-баптистської церкви у Сакраменто, Каліф., працівники Союзівки, Вашингтонська група Культурного фонду, Євген Іванців, представництво „Air Ukraine“ в Нью-Йорку, редакція журналу „Самостійна Україна“, відділ інформації та зовнішніх зв'язків Українського Католицького університету зі Львова, мистецтвознавець Наталя Степаненко, Олексій Кошель з Києва, Сергій Колесник з Чернігова, Фідель Сухоніс з Дніпропетровська, Українська національна кредитівка з Нью-Йорку, Аскольд Лисяк і Тетяна Лисенко зі штату Нью-Йорк, Товариство української мови, літератури і культури „Просвіта“ з Югославії, адміністрація і управа Українського музею в Нью-Йорку, Європейський конгрес українців, багато інших. Дякуємо!

	<h1>СВОБОДА</h1>	<i>Пам'ятаймо про Україну!</i>										
	Видав Український Народний Союз SVOBODA Published by the Ukrainian National Association											
FOUNDED 1893												
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054												
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900 E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com												
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054												
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.												
Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу \$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".												
Головний редактор – Ірена Ярославич Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.												
<table border="0"> <tr> <td>Адміністрація „Свободи“</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Адміністратор Володимир Гончарик</td> <td>(973) 292-9800 (доп. 3041)</td> </tr> <tr> <td>Керівник відділу оголошень</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Марійка Осціславська</td> <td>(973) 292-9800 (доп. 3040)</td> </tr> <tr> <td>Передплата – Марійка Пенджола</td> <td>(973) 292-9800 (доп. 3042)</td> </tr> </table>			Адміністрація „Свободи“		Адміністратор Володимир Гончарик	(973) 292-9800 (доп. 3041)	Керівник відділу оголошень		Марійка Осціславська	(973) 292-9800 (доп. 3040)	Передплата – Марійка Пенджола	(973) 292-9800 (доп. 3042)
Адміністрація „Свободи“												
Адміністратор Володимир Гончарик	(973) 292-9800 (доп. 3041)											
Керівник відділу оголошень												
Марійка Осціславська	(973) 292-9800 (доп. 3040)											
Передплата – Марійка Пенджола	(973) 292-9800 (доп. 3042)											

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Українська церква в Люрді

Щоб існувала українська станиця в Люрді

До чудодійного Люрду приїжджають люди із цілого світу. Саме тут Пречиста Діва сказала до Святої Бернадети: „Скажете священникові, щоб тут збудував каплицю і щоб сюди приходили процесії”.

Священники виконали прохання Пречистої Діви, Базиліку „Розер” та кілька церков у Люрді збудували. Українські священники і побожні люди 50 років тому брали участь у святих процесіях, а Церкву збудували і посвятили 20 років тому. Посвячення довершив кардинал Іван Любачівський. До сьогодні мають українці в Люрді золотoverху церкву, великий дім, український готель, вулицю України, затверджену

французьким урядом. У Базиліці „Розер” збудованій на скелі, де 18 разів з'являлась Матір Божа, є українська каплиця.

Я стараюсь про всі оплати, що вимагає держава, з тих ощадностей, що маємо з пожертв, особливо від українців з-за океану. Паломники, що приїжджають з України, дуже бідні, ще просять від нас допомоги.

Я вже старенький, маю 88 років, день і ніч думаю над тим, що буде з Українським центром, як не стане нам грошей, щоб оплатити всі належності. Уряд нам все забере на свою власність, а це буде для українців велика шкода, бо ми це все здобували великим зусиллям, працею,

молитвою та жертвами наших жертвених робітників, що працювали на далекій чужині. Мені прийшла добра думка створити „Залізний фонд”, щоб на кілька років ми мали чим оплачувати, може, згодом Україна розбагатіє, то наші Владики візьмуть Люрд під свою опіку. Рятуймо наш релігійно-національний скарб в чудодійному Люрді. Ваші жертви на „Залізний фонд” прошу присилати на адресу: L'abbe Pryima Wasyl 8 bis Rue de L'Ukraine 65100 Lourdes, France.

Боже, нас благослови!

о. Василь Прийма,
Люрд, Франція

Останні листи 2002 року

Перші дні нового року принесли нові листи від наших читачів, які свідчать про тісні взаємини між ними і тижневиком. Але сьогодні ми розповімо про листи, які надійшли на завершення 2002 року.

З Києва написав **Сергій Брунь** про повернення в Україну колишнього довголітнього політв'язня Данила Шумука, який провів в ув'язненні майже 44 роки. 28 листопада у Києві його зустріли на лєтовіщі представники міської ОУН на чолі з Павлом Дорожинським.

Осип Бандерський з Астону, Па., написав ліричний спогад про о. Юрія Гошку, який був парохом в селі Гордині і в 1941 році став жертвою комуністичного режиму. Його шестеро дітей виросли патріотами України: син Володимир був одним з командирів УПА, дочка Дарія після тривалого заслання дотепер живе в Росії. Саме таким героям визвольної боротьби присвятив свій вірш „Генералові Чупринці” **Ярема Купчинський** з Іст-Брансвіку, Н. Дж., у якому є такі рядки:

*Бо смерть твоя – це марш побіди,
Символ життя, змагання, труду,
Твоїм слідом мільйони підуть
На бій із маревом облуди.*

Вболіванням за Україну викликані листи читачів, які хочуть бачити нову державу у силі і добробуті. **Олексій Коновал** з Фундації ім. І. Багряного переслав відкриті листи Союзу українських організацій Австралії до провідників України, а також до керівників фракцій у Верховній Раді, політичних, наукових і громадських організацій, засобів масової інформації в Україні, у яких висловлено тривогу з приводу спроб перегляду історії, утискування української мови, перерозподілу церковного майна на користь Росії.

Ярослав Колодій з Дженкінтавну, Па., нагадає в листі про з'їзд української інтелігенції, що відбувся у Києві 11-12 листопада 1995 року, і дивується, що відтоді немає жодних вісток про діяльність утвореного на з'їзді об'єднання.

Михайло Шульга з Комітету допомоги Україні, що діє в Нью-Джерзі, переслав лист Ганусі Сазанської з Миргороду на Полтавщині, яка просить надіслати світлина, твори, біографічні дані пись-

менників, що походять з миргородської землі, зокрема Олега Зуєвського, П. Тетянка, П. Сухомлина, М. Обідного та інших. Адреса Г. Сазанської: вул. Ведмедівка, 55, Миргород, Полтавської обл., 37600 Україна.

Осип Панчишин з Чикаго береже пам'ять про земляків, розсіяних у світі, тому написав спогад про поселення українців у Венесуелі після Другої світової війни.

У минулі часи повертає нас 80-літня **Євгенія Ковальська** з Луїсвіл, Ко., яка надіслала копію щоденника „Львівські вісті” від 15 жовтня 1943 року. Газета у цьому числі розповіла про масовий розстріл мешканців Чернігова, який скоїли більшовики після відходу з міста німецького війська, про похорон у Львові 14 жовтня 1943 року дра Маріяна Панчишина, історію гончарства у Шпиколосах.

Стефан Сльота з Каледж-Парку, Мд., схвально відгукуючись на статтю Ростислава Хомяка (ч. 48) „Меморіал голодомору у Києві”, пише: „У тебе освіта і диплом є в голові, а в інших – тільки на стіні”.

До споминів про голодомор повертається **Григорій Репа** з Карнегі, Па., який пише про себе, що „з першого дня життя в Америці адоптував „Свободу” на усе життя і, мабуть, на відході з цього світу візьму її з собою”. Григорій Репа аналізує катівську роллю Л. Кагановича у винищенні населення України голодом.

З поштою надійшло з Києва також число „Літературної України” (10 жовтня 2002 р.) зі статтею **Вітольда Кирилюка** „Альманах-2002”, у якій зроблено огляд альманаху УНСоюзу з пікресленням його великого значення для відродження історії у незалежній Україні. Автор відзначає, зокрема, статті Ю. Шилова, К. Бондаренка, Т. Салиги, П. Часта та ін.

Історія стала темою статті д-ра **Михайла Паламара** з Філадельфії „Стародавні кочовики України”, присвяченої давнім поселенням у Таврії.

Лев Боднар з Чикаго переслав текст місцевої радіопрограми „Українська вечірня трибуна”, у якій він критикував промову 17 листопада 2002 року на відзначенні 60-ліття УПА консула України, у

тексті не названого, який, на думку автора, виправдував „злочинні дії президента та його оточення”.

З приводу конкурсу знавців української мови проф. **Любомир Баран** з Ворену, Миш., застерігає від перетворення змагання на гонитву за нагородами з Фундації ім. П. Яцика, тоді як конкурс має сприяти загальному вживанню української мови.

Олег Керницький з Парсипані, Н. Дж., переслав статтю свого шкільного товариша, журналіста Ігоря Дуди з Тернополя „Куди, Україно?”, опубліковану в „Тернопільській газеті”. **Данило Михалечко** просить повідомити йому розклад і хвилі українських радіопрограм „Голосу Америки”, Радіо „Свобода”, Бі-Бі-Сі, радіо Канади. Для тих, хто може у цьому допомогти, подаємо його адресу: *Daniel Mychalechko, Lakeland Health Care Center, W3930, County Rd., NN Elkhorn, WI 53121-4335.*

Тетяна Яєїнська повідомляє, що два томи нової книжки Василя Вериги „Визвольні змагання в Україні 1914-1923 рр.” можна купити за 25 доларів кожен, і подає для довідок свій телефон: (301) 593-8214.

Олександр Панченко з Мілвокі, Вис., надіслав вірш Тараса Музичука „Мені тринадцятий минало” про більшовицькі репресії, в якому зокрема говориться:

*До нас, в далеке Заполяр'я,
Де не пройшла людська стопа,
Летіла вісточка з Волині,
Що б'ється з ворогом УПА.*

Учні охоче вивчають україністику

Ми одержали число „Свободи”, у якому надрукована стаття „Івана Багряного вивчають у гімназії”. Висловлюємо щире вдячність за привернення уваги громадськості до нашого навчального закладу. Від цього навчального року конкурс на кращий художній твір носить ім'я Михайла Драй-Хмари – випускника нашої гімназії, а на кращий публіцистичний твір – Івана Багряного. Наші учні охоче вивчають україністику.

Обласна організація Спілки письменників України відновила конкурс обдарованої молоді „Сонячні клярнети”. 16-17 вересня у обласному семінарі-конкурсі взяло участь близько ста осіб. Від на-

Свої вірші і малюнки надіслала **Олександра Керша** з Берлінгтону, Вермонт, яка походить з села Доброго на Криворіжжі, де народилася у 1942 році в родині Ганни і Григорія Майбородів. Олександра віршує про природу, довколишній світ.

Надійшло також кілька зауважень та уточнень до публікацій „Свободи”. **Аскольд Лисяк** з Норт Четгем, Н. Й., радить більше писати про події в країнах Балтії, Придністров'ї, подавати огляди економіки України. Він пропонує також змінити у „Свободі” гасло „Пам'ятаймо про Україну!” на „Любім Україну!”.

Голова комітету допомоги Українській католицькій церкві св. Норберта у Кракові д-р **Лев Добрянський** з Нью-Йорку уточнює, що зі зібраних для церкви близько 20 тисяч доларів покищо передано до Кракова тільки 15 тисяч.

З **Українського інституту Америки** в Нью-Йорку надійшло анонімне уточнення, що у вірші Романа Купчинського „Листопад”, видрукованому у „Свободі” (ч. 44) має бути клична форма: „О, незабутній Листопаде!”

Олександр Домбровський з Нью-Йорку пише, що у його статті „Чия „гірка помилка?” (ч. 51) за її змістом має бути не „пасивна етнографія”, а „пасивний етнографізм”, оскільки етнографія як наука не може бути активною чи пасивною, а етнографізм, як практикування народних звичаїв, може бути пасивним.

шої гімназії у конкурсі брав участь мій син – Василь. За результатами конкурсу буде виданий збірник поетичних і прозових творів молоді Черкащини.

Троє учнів гімназії – Леся Коваленко, Оксана Нечипоренко і Василь Гафінов брали участь у Всеукраїнському симпозиумі „Україністика на початку тисячоліття: проблеми історії та мовознавства” на базі Українського гуманітарного ліцею Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Василь Гафінов посів третє місце у номінації „Українська мова та література”.

Люба Гафінова-Сотниченко,
Черкаси

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Українська церква гуртує громаду

НЬЮ-БРАНЗВИК, Н. Дж. – 15 грудня в українській католицькій церкві Різдва Пречистої Діви Марії відбулася зустріч з Євгеном Осціславським – головним радним Українського Народного Союзу та професійним продавцем забезпечень.

Головна тема цієї зустрічі – представлення УНСоюзу, ознайомлення з різними формами забезпечень, інвестиціями та пенсійними планами. Після Служби Божої парох церкви о. Андрій Рабій запросив всіх до нижньої церковної залі, де представив доповідача.

Євген Осціславський розповів, що у 1889 році на посаду пароха церкви в Шенандоа, Па., приїхав з Галичини священник Григорій Грушка (1860–1913), та заснував часопис „Свобода”, перше число якого вийшло 15 вересня 1893 р. На його сторінках о. Грушка пропагував ідею створення в інтересах українських імігрантів братського „запомогового” товариства. 22 лютого 1894 р., у містечку Шамокін (Пенсильванія) було засновано Руський Народний Союз, завданням якого стало дбати про згуртування, освіту й допомогу українцям в Америці, зокрема про їх життєве забезпечення.

Першим головою був обраний Теодозій Талпаш, його заступником Михайло Євчак, секретарем – о. Іван Констанкевич, касиром – Іван Глова. Незабаром „Свобода” стала офіційним органом Руського (тоді серед українців ще побувала самоназва – русини) Народного Союзу, який переніс своє головне бюро і видавництво до Джерзі Ситі, Н. Дж. Руський Народний Союз, як також і його відділи, були не тільки братською допомогою організацією, а й культурно-освітніми осередками української іміграції в США.

В 1914 р. на XIII конвенції у Бафало, Н. Й., Руський Народний Союз змінив назву на Український Народний Союз. УНСоюз – це була перша центральна українська установа в Америці. Селяни і робітники, змушені виїздити за океан на заробітки без знання англійської мови, без будь-якої професії, з часом досягли добробуту, здобули відповідні становища, в тому числі і в державних адміністраціях на американському континенті.

Українці-переселенці тепер мають власні видавництва, часописи, школи, культурні товариства, побудували свої церкви, будинки

тощо. Українців є багато серед професорів в університетах, науковців у дослідних установах. Своїм економічним, культурним і релігійним розвитком вони багато в чому завдячують УНСою-

для усіх українців, що звертаються до УНСоюзу. Євген роздав усім буклети, де можна було знайти відповіді на усі запитання.

Зустріч була продовжена за кавою з українськими солодощами.

Священик о. Андрій Рабій започаткував добру справу об'єднання парафіян, організовуючи презентації і зустрічі з цікавими і потрібними людьми. Плянуються зустрічі з адвокатами, економістами, обізнаними з нарахуванням податків, істориками.

Людмила Вороненко

Учасники зустрічі з головним радним Євгеном Осціславським в Нью-Бранзвіку

зові, що зумів об'єднати українців. Збереглися у Є. Осціславського рідкісні світлинки з листопада 1916 і лютого 1921 років. На першій – працівники 199-го Відділу УНСоюзу, який тоді мав назву „Братство Святого Івана Хрестителя”, на другій – „Український кружок театральний” в Елізабетпорті. Тепер цим Відділом керує Є. Осціславський.

Сьогодні УНСоюз з друкованими органами „Свобода” та „The Ukrainian Weekly” – це братська установа, потужна організація, що об'єднує 44,163 члени у 228 Відділах, володіє великими матеріальними цінностями і використовує їх на добрі цілі нашого народу. Це – великий культурно-освітній осередок української іміграції в США. Це справді соборницька установа, яка гуртує всіх українців, незалежно від місця народження, віросповідання та політичних переконань. Далі Є. Осціславський розповів про різні види забезпечення, які надає УНСоюз.

Громаду зацікавила ця інформація. Гнучкі поліси забезпечення життя, конкурентні пенсійні плани, включно з вигідними рентними пенсійними схемами були важливі для кожного. Йдеться про вигідну допомогу

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ЛИСТОПАД 2002 р.

	Молодь	Дорослі	АДІ	Разом
Активні члени 10/2002	6,191	12,918	2,838	21,947
Неактивні члени 10/2002	7,529	16,602	0	24,131
Всі члени 10/2002	13,720	29,520	2,838	46,078
Активне членство				
Приріст у 11/2002				
Нові члени	13	10	0	23
Нові УЛ	0	0	0	0
Прийняті наново	3	12	3	18
Разом	16	22	3	41
Убуток 11/2002				
Померли	0	20	0	20
Вибрали гроші	5	13	0	18
Відійшли з дозрілими вивін. грамотами	9	12	0	21
Виплатили вповні вкладки забезпечення	7	29	0	36
Відійшли на част. випл. забезпечення	0	0	0	0
Відійшли на безпл. продовж. забезпечення	17	13	0	30
Вигасло забезпечення (активні)	14	24	3	41
Кінчилось забезпечення	2	2	2	6
Разом	54	113	5	172
Всі активні члени 11/2002	6,153	12,827	2,836	21,816
Неактивне членство				
Приріст у 11/2002				
Виплачене забезпечення	7	29	0	36
Відійшли на частинно виплачене забезпечення	0	0	0	0
Вигасло продовж. безплатне забезпечення	17	13	0	30
Разом	24	42	0	66
Убуток у 11/2002				
* Померли	0	29	0	29
* Вибрали готівку	6	14	0	20
Дозрілі вивін. гр. неповної виплати	3	2	0	5
Повернені в активні	3	12	0	15
Вигасло забезпечення (неактивні)	0	6	0	6
Разом	12	63	0	75
Всі неактивні члени 11/2002	7,541	16,581	0	24,122
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ 11/2002	13,694	29,408	2,836	45,938

(* Виплачені і частинно виплачені грамоти)

Понад 30,000 читачів тижнево читають рекламу у „СВОБОДІ”

ОГОЛОШУЙТЕСЯ!

Оголошення приймаються від понеділка до п'ятниці

Tel.: (973) 292-9800 ext. 3040 • Fax.: (973) 644-9510

E-Mail: svoboda@att.net

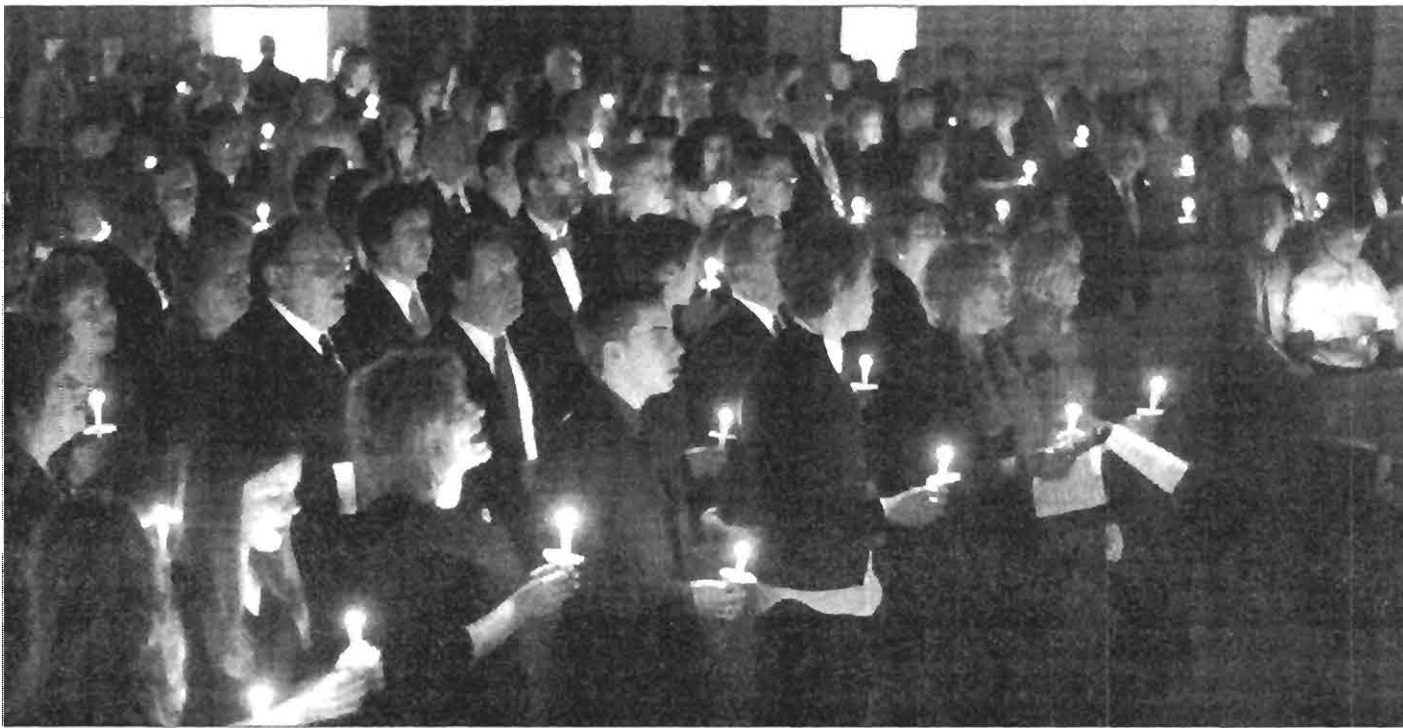
Поштою: SVOBODA

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

СВЯТО ЗІ СПІВАМИ І СВІТЛОМ

24 грудня, на Свят-вечір, хор Української євангельської церкви в Юніоні, Н. Дж., під керівництвом Роберта Якобчука виконав Різдвяну кантату, яка стала головною подією вечірньої Богослужби. З Різдвяною програмою хор виступив також в будинку для людей похилого віку „South Mountain Rehabilitation Center“ в Ірвінґтоні, Н. Дж.

Учасники молитовного зібрання запалили свічки як символ народження Ісуса Христа, Який сказав: „Я є світло для світу“.

Фото: Л. Х.

„Щедрик“ в Нью-Йорку

„Щедрик, щедрик, щедрівочка,
прилетіла ластівочка“...

У телевізорі, в рекламі передріздвяних розпродаж, в новин щоденній панорамі дзвенить український „Щедрик“ наш.

Уже сто років, як прижилась, у кожную хату загляда, на Крістмас-сонґ перетворилась ця українська коляда.

Перелетівши океани, роки мандрівок і знегод, – мотив цей вічний завжди з нами, там, де живе його народ.

Щебече ластівка нам знову, віщуючи рясний врожай, дає надію нам чудову на „мірку грошей“, щастя й рай...

На площах, в радіо, в концертах, благословляючи весь світ, лунає „Щедрик“ наш безсмертний, мов з краю рідного привіт.

Оксана Лиховид,
Нью-Йорк

НОВОРІЧНІ ІСТОРІЇ

Найголовніша ялинка Нью-Йорку

Новорічна ялинка у Рокефелер-центрі в Нью-Йорку вже багато років привертає увагу усього світу. Вперше вона з'явилася в грудні 1931 року на будові центру, коли робітники на знак вдячності і радості за отриману після тривалої кризи працю, встановили шестиметрове дерево, прикрашене лише гірляндами, вирізаними з газет.

З кожним роком ялинка ставала усе вищою і у 1999 році досягла рекордової висоти – 29 метрів. Пошук найкрасивішої ялини триває цілий рік і починається 8 січня, коли з площі забирають попереднє дерево. Ялинковий комітет з використанням супутників Землі і гелікоптерів вишукує відповідне дерево. Вибір має бути зроблений до 4 липня – Дня незалежності США. Відтоді вибрана ялина перебуває під постійним наглядом і охороняється поліцією.

Перевезення ялини до Нью-Йорку відбувається вночі через міст Джорджа Вашингтона. На місті встановлення ялини два дні триває будівництво риштовань, з яких 25 електриків монтують 26 тисяч жарівок на 5 милях кабеля. Запален-

ня вогнів на ялинці телебачення показує усьому світові. Біля ялинки триває збір подарунків для сиріт. Ялинку після свята розмелюють і цією мукою встеляють стежки скавтського табору в Алпіні, Н. Дж. На місці, де зрізали ялину, саджають нове деревце.

Хто бачив Святого Миколая?

Це запитання тільки на перший погляд не має сенсу, оскільки прообразом веселого товстуна у червоному жупані з білою бородою був коміжник компанії „Кока Кола“ Роб Превіт, якого було зображено у 1930 році на рекламах популярного напою. Роб Превіт відзначався лагідною вдачею і великою прихильністю до пива.

Попередній Святий Миколай мав інший вигляд і з'явився у Нью-Йорку разом з голяндськими поселенцями у XVII столітті. В Європі Святий Миколай з Лікії був покровителем Амстердаму, і новоприбулі зробили його також патроном Нью-Амстердаму, як раніше називався Нью-Йорк. Тодішній Санта Клавс мав вигляд лагідного старого голяндця, якій приїздив санчатами на дахи будинків і через комин (він ще не був товстуном) приносив подарун-

Для добра народу

Бажаємо вам веселих і радісних свят Різдва Христового та щасливого Нового 2003 року. Нехай новонароджене Дитятко має вас і всю вашу родину у своїй опіці і наділяє вас своїми безмежними ласками. Дякуємо за співпрацю та маємо надію, що вона буде продовжуватися для добра українського поселення в діаспорі та нашого народу в нашій рідній Батьківщині-Україні.

З Різдвяним привітом!
Христос Рождається!
Славте Його!

СКУ

НЬЮ-ЙОРК, – В Українській католицькій школі св. Юрія 15 грудня відбувся різдвяний концерт дитячого хору, керівником якого є Анна Бачинська. Відкриттям концерту стала різдвяна сцена з Вертепом, у виконанні дітей зі садочка учнів 1-2 клас під керівництвом Лідії Андрусишин, О. Івасів (музичний супровід – Н. Антонів, хореографія – Д. Генза). Концерт завершила Вифлеємська сцена, коли пастирі, мудреці та ангели вітали новонародженого Ісуса дарами та піснями. Декорацію Вифлеємської ночі виконали Тарас Гірняк та М. Навроцький. Загальною підготовою свята керувала сестра Хризостома.

Дарія Рекуча

РІЧМОНД, Вірджинія. – На різдвяне свято у катедрі зібралися 10 грудня українці, греки, росіяни, німці, англійці, люди інших національностей. Взяли участь у цьому святочному концерті більш як 500 артистів – симфонічна оркестра, балетна школа, капеля. У програмі вистави було показано історію народження Ісуса Христа, традиції та звичаї Святої землі.

Григорій Приймак

ки дітям, розкладаючи їх у панчохи, вивішені для просушування біля печі. Пригоди Святого Миколая описали Вашингтон Ірвінг у 1809 році і Клемент Мур – 13 років пізніше. А веселого товстуна вперше намалював Томас Наст наприкінці XIX століття, після чого компанія „Кока Кола“ поширила його на весь світ.

Л. Х.

Ялинка в Рокефелер-центрі у дні зустрічі 2003 року

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

VIII Конгрес СФУЖО

ТОРОНТО. – 24–27 жовтня у Торонто відбувся VIII Конгрес Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), у якому взяли участь 76 делегаток із 18 жіночих організацій 12 країн світу: США, Австралії, Аргентини, Бразилії, Франції, Німеччини, Польщі, Естонії, Литви, Швеції, Великої Британії та Канади. На конгресі до рядів СФУЖО прийнято Союз Українок Литви та Союз Українок у Скандинавії.

Урочисте відкриття конгресу відбулося 24 жовтня внесенням прапора України, а також прапорів усіх держав, в яких діють складові організації федерації. Голова СФУЖО Оксана Соколик відкрила конгрес, проголошуючи нове гасло СФУЖО: „Поки живе мова – житиме народ”. Конгрес благословили Владика Корнелій, Єпископ УКЦ Торонто і Східної Канади, та Владика Юрій Калішук, Архієпископ УПЦ Торонто і Східної Канади.

Головне слово виголосила міністер багатокультурності та статусу жінок Канади Джін Агустін. Далі промовляли д-р Маруся Бек, посол України в Канаді д-р Юрій Щербак. Почесними гостями були Генеральний консул України в Торонто Ігор Лосовський, президент SKU Аскольд Лозинський, голова Національної ради жінок України Ірина Голубєва, Катерина Чумаченко-Ющенко, голова Всеукраїнської ліги українських жінок Дарія Гусяк, сенатор Райнел Андрейчук, радник міського уряду Торонто Глорія Люби.

В мистецькій програмі виступили Канадський український оперний ансамбль із хором школи ім. Кардинала Йосипа Сліпого та Українська академія танцю і танцювальний ансамбль „Аркан”. Ведуча – Анна Шепетик.

На панелях конгресу порушено теми про стан української мови, майбутність жіночих організацій, міжнародні зв'язки СФУЖО, український жіночий рух в Україні та ін. Було надане почесне членство СФУЖО Дарії Гусяк, Марії Митрович, Вірі Бучинській, Марії Крамарчук, Ользі Ставничій, Володимирі Лучків, Іванні Кушпеті, Мирославі Загребельній, Уляні Стек, Наталії Даниленко, Олександрі Ковальській, Ірині Руснак, Лесі Храпливій-Щур, Ользі Штайнер, Наталії Іванів, Марії Горбань, Брониславі Мельник.

Признання за виняткову працю для добра української громади отримали Володимира Кавка, Ірина Козак, Марія Шкамбара, Ольга Заверуха, св. п. Мирослава Стельмах, Павлина Диркач, Леся Шуст. Почесною головою СФУЖО визнана Оксана Соколик.

Окремою частиною програми конгресу стала сесія, присвячена 60-річчю УПА та відкриттю виставки з цієї теми в Канадсько-українському дослідно-документальному центрі.

На VIII Конгресі прийнято резолюції – напрямні праці на наступні п'ять років, обрано нову екзекутиву СФУЖО, яку очолила Марія Шкамбара.

На святковому бенкеті, який відбувся 26 жовтня, головну

промову „Погляд на сучасне становище української жінки і перспективи на майбутнє” виголосила Катерина Чумаченко-Ющенко. З коротким словом виступили Оксана Соколик та Марія Шкамбара. На бенкеті відбулося урочисте проголошення результатів 28-го літературного конкурсу СФУЖО ім. Марусі Бек. Переможцями стали Ореста Чечель (Київ), Євгенія Божик (Львів), Любов Нагорна (с. Сосниці), Ірина Кримська (с. Триліси), Людмила Клименко (Лоренсвил). Відзначення дістали Надія Ковалик (Львів), Людмила Шевченко (Суми), Марина Демчук (Київ), Галина Терлецька (с. Маяки).

В молодечій групі у конкурсі перемогли: Анастасія Позднякова (Умань), Соломія Пшанська (Олесько), Юля Полянчук (Умань), Ольга Камінна (Жовті Води).

В мистецькій програмі бенкету взяли участь хор „Веснівка” під керуванням диригента Квітки Зорич-Кондрацької, співачка Тетяна Івченко з фортепіанним супроводом Нелі Кречковської. Ведучою була Христина Бідак.

У галерія КУМФ відбулася виставка, на якій були представлені мистецькі твори 40 жінок з Канади, Бразилії, США, України, Австралії, Швейцарії, Франції та Молдови.

О. Буковинська

Офіційне відкриття Фундації Володимира Даниліва

ТОРОНТО. – 11 грудня в „Le Royal Meridien King Edward Hotel” в присутності великого числа запрошених гостей відбулося офіційне відкриття новоствореної Фундації Володимира-Юрія Даниліва.

Нова фундація передбачає дотації вченим, підтримку різних університетських заходів та надання доступу українським політикам до західного світу і, в першу чергу, до Канади.

Президент фундації Андрійка Ф. Данилів повідомила, що Центр російських і східноєвропейських студій при університеті Торонто погодився організувати курс з політики сучасної України, який викладатиме д-р Тарас Кузьо, відомий науковець і публіцист, та „Distinguished Lecture Series”, на

які запрошуватимуться визначні політики України.

На першому доповідача в цій серії доповідей запрошено колишнього прем'єра України Віктора Ющенка, який погодився також виступити на бенкеті Фундації 22 березня 2003 року і зустрітися з українською громадою Торонто.

Фундація готує книжку про Крим д-ра Т. Кузя і книжку на пошану св. п. д-ра Володимира-Юрія Даниліва „Душею завжди з Україною” за редакцією проф. В. Сергійчука з Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Фундація фінансово підтримала конференцію про Великий голод в Україні, яка відбулася 7 листопада в Києві.

НН

Загальні збори в Пластовій станиці

ЕДМОНТОН. – Починаючи від цього року, адміністративний рік Пластової станиці в Едмонтоні буде рахуватися від 1 вересня до 1 вересня, а не як це було досі, від 1 січня до 31 грудня. Іншими словами, адміністративний рік фактично збігатиметься із пластовим і шкільним роком, що упростить планування пластових занять, а зокрема звітування. У висліді, загальні збори станиці відбулися 19 жовтня, а Станична старшина і виховники звітували лише за 8 місяців. Станична старшина, в основі, лишилася тією ж,

що була минулою каденції. Станичний – Маркіян Лазурко.

У зборах взяло участь 37 осіб з правом голосу, а крім того – гуртки старших юнаків і старших юначок, голова відділу КУК Микола Воротиленко, кілька членів Пласт-приятю родичів. У звіті станичний підкреслив значення української мови і співпраці батьків. Присутні вирішили підвищити допомогу пластовим станицям в Острозі і Рівному з 500 до 800 доларів.

Станиця тепер налічує 140 осіб, має гурточок „пташенят” від 3–5 років. Минулого року юначки Мо-

тря Саварин, Міла Якута і Олеся Маркевич були на вишколі новацьких виховників на сході Канади, а в наступному році вишкіл виховників заплановано зробити в Едмонтоні. Найбільше зусиль, коштів і праці в минулому році потребували табори новацький „У мандри”, на оселі „Tangle trees” над Голубиним озером, під командою Юрія Дитиняка, і районний юнацький „Без меж”, що ділився на три підтабори – „Кращі із найкращих” для молодшого юнацтва під командою Тані Матвійчини, над озером Вобаман для старшого юнацтва, під командою Юрія Крука і Лариси Снігури, і спільний під командою Катрусі Долішної на „Луці

бабаків” в Скелястих горах біля містечка Джаспер. В цій районній таборі взяло участь пластуство Едмонтону, Калгарі, Саскатуну і Вінніпегу. На останній ватрі в горах учасники відсвяткували 90-річчя Пласту.

Станиця у минулому році, крім нормальних занять, таборів і традиційних відзначень, послала на збори КПС в Торонто 8 осіб, делегувала юнака Миколу Білаша на Ювілейну міжкrajову пластову зустріч у Свіржі біля Львова, дала кошти ЮМПЗ в Україні. Пласт в Едмонтоні – живий, чим треба тільки дуже-дуже радіти.

пл. сен. Петро Саварин

Пластуни у таборі „Над Голубиним озером”.

Пл. юначка Мотря Саварин вирушає у табір.

В Канаді відзначено день Збройних сил України

ОТАВА. – На запрошення Посла України в Канаді д-ра Юрія Щербачка і військового аташе полковника Івана Плиски, 10 грудня відбулось прийняття в Посольстві з нагоди дня Збройних сил України. Прибули військові радники з Канади, Австралії, Нової Зеландії, Вірменії, Росії, Японії та інших країн. З Торонто прибула відома громадська діячка Марійка Шкамбара, працю якої відзначено грамотою Міністерства оборони України, а також представники Українського козацтва.

На фото: гостей вітають посол д-р Юрій Щербак (другий зліва), радник Вадим Пристойко (в центрі) та полковник Іван Плиска.

Галина Михальчук

Гостинно зустрічають відвідувачів

До 10-річчя Консульства України в Чикаго

ЧИКАГО. – На загальному тлі міських будівель виділяється 110-поверховий хмаросяг, який найчастіше відвідують українці – 30 тисяч осіб на рік. Тут розташоване Генеральне консульство України в Чикаго. Багатьох особисто приймає Дмитро Козачинський, віце-консул. Сьогодні до нього прийшло подружжя Микола і Наталя Солтиси, яким потрібно оформити важливу заяву. Наталя Солтис відзначає високу культуру обслуговування:

– Працівники консульства ввічливі, розмовляють бездоганною українською мовою.

В приймальні знайомлюся з Олександром Кочиним.

– Прийшов з проханням прийняти сина на консульський облік, – пояснює він. – Тут працюють доброзичливі люди, завжди готові надати людині потрібну допомогу.

Дмитро Козачинський розповідає, що до консульства звертається найбільше людей весною та влітку. За послуги, надані їм, одержано за минулий рік півтора мільйона доларів.

Микола Кравченко – консул з питань культури, інформації та громадських зв'язків, за фахом – перекладач. На дипломатичній праці з 1993 року.

– Мій робочий день починається зі знайомства з періодичними виданнями, що виходять на території десяти штатів, які обслуговує наше консульство, – розповідає він. – Я роблю огляди, які признаються для міністерства закордонних справ України. Сьогодні у мене побували дві громадянки, одна з них – американка, а друга приїхала на стажування. Вони приїхали з Аризони і хотіли довідатися про українську громаду в Чикаго. Я розповів відвідувачкам про „Українське село“, культурні установи, церкви, фінансові організації. Нещодавно до Америки приїхали відомі українські співачки – сестри Леся і Галина Тельнюк. Після виступів в Чикаго було вирішено організувати їх концерт в Айові.

Анатолій Гороховський

Василіянки відвідали „Менор-коледж”

ДЖЕНКІНТАВН, Па. – Менор-коледж гостив генеральну сестру Альфонсу, ЧСВВ, і раду сестер чину Василія Великого. Тридцять представниць відвідали і оглянули житло коледжу. Відвідини відбулися після міжнародної зустрічі сестер, які, вперше в історії, досліджували проблеми чину після упадку комунізму у східноєвропейських країнах.

На фото: студентки Ліля Курпель, Ярослав Варениченко і Адріянна Кострицька вітають сестру Альфонсу Данович.

Величне торжество в парафії

ЮНІОНДЕЙЛ, Н. Й. – 24 листопада з нагоди храмового свята церкви св. Архангела Михаїла відвідав з Архиєрейською візитою вікарій Київського Патріархату, єпископ Стефан (Біляк).

О 10-ій годині озвучили церковні дзвони, сповіщаючи проїзд Владика. Біля входу до церкви єпископа Стефана з короваєм на виштову рушнику і квітами вітала голова сестрицтва Марія Марченко і Наталя Демчук. В притворі Владика привітав настоятель церкви о. Ярослав Думанський. У відправі Служби Божої Владика співслужили о. Олекса Шутер, о. Михайло Качмарський та о. Ярослав Думанський. Службу Божу збагачував співом парафіяльний хор під керівництвом диригента Мирона Коровая. При кінці Літургії Владика Стефан звернувся до присутніх з повчальним словом. Владика привітав віруючих від імені Патріарха Філарета і закликав усіх любити свою Православну Церкву і не цуратися її.

У святочній трапезі в церковній залі взяла участь голова парафіяльної управи катедри св. Володимира в Нью-Йорку Всеволод Са-

ленко, голова Братства церкви-пам'ятника св. Андрія Первозваного в Бавн-Бруку Ігор Савон, голова парафіяльної управи церкви св. Тройці в Бріджпорті Анатолій Фалько, проф. Іван Самійленко, останній голова уряду УНР в екзилі, настоятель католицьких церков св. Володимира в Юніондейлі о. Максим Кобасюк та Святої Родини з Вест Айсліпа о. Микола Попович. Їх вітав голова парафіяльної управи Віталій Гречнів.

Грошові дарунки парафії вручили Богдан Курчак від імені кредитівки „Самопоміч” в Юніондейлі, голова Української національної кредитівки в Нью-Йорку В. Саленко, А. Фалько від св. Тройцької парафії. Парафію привітали Мирон Корнага – від 42-го Відділу ООЧ-СУ, голова УККА в Юніондейлі Марко Михайлишин.

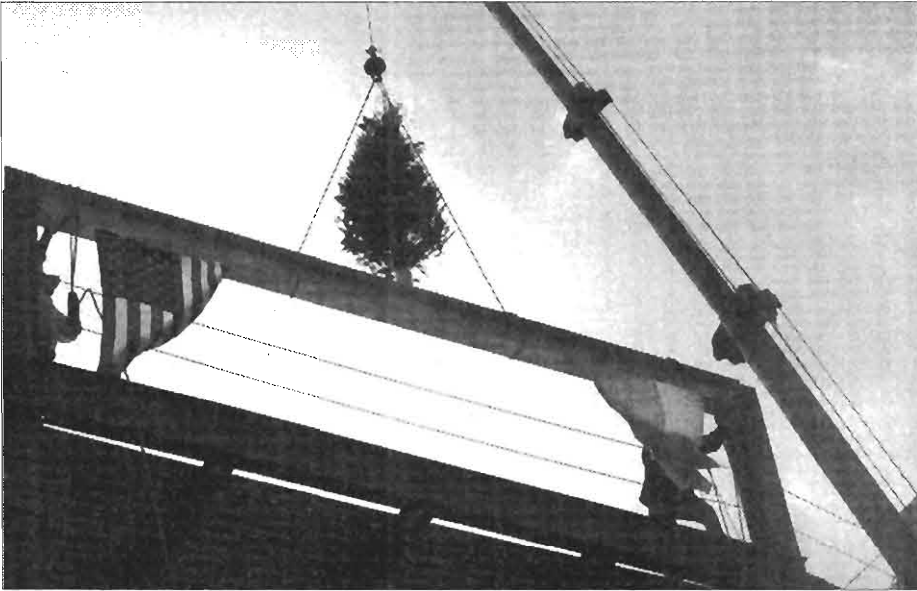
З псалмом-молитвою виступив чоловічий квартет під керівництвом М. Коровая, Оксана Атаманюк привітала присутніх піснею „Зелене жито, зелене”, яку виконала в супроводі Віктора Петлія, Галина Демчук виконала пісню „Лелеки”.

о. Ярослав Думанський

Владика Стефан Біляк на святі в Юніондейлі, Флоріда.

„Заквітчення” в Українському музеї

Покладення останньої балки, прикрашеної деревцем, на будинок Українського музею. Фото: Марта Бачинська

НЬЮ-ЙОРК. – 8 грудня чималий гурт людей зібрався перед будовою нового приміщення музею, щоб відзначити церемонію покладання останньої балки, прикрашеної деревцем, званою в Україні „квіткою”, яка означає досягнення важливого етапу в процесі будови.

„З проською о Господне благословення, з думкою про Україну та її дітей, що поселилися тут, в Америці, з вдячністю до цієї гостинної країни із пошаною та великою, широкою подякою до української громади та всіх людей, що спричинилися до будови Українського музею”, – це звернення разом із численними підписами членів, друзів і прихильників музею було відбите на поверхні сталевій балки, яка завершує конструкцію нового музейного будинку.

Піднесення балки супроводжували пісні „God Bless, America” та „Боже Великий”, у виконанні Анни Бачинської. Як тільки балка опинилася на постійному місці, на вершині сталевій структурі будинку, пролинуло „Многая літа” на честь всіх, хто доклав зусиль і кого можна назвати будівничими музею. Згідно зі звичаями „заквітчення”, головному завідувачу на будові з фірми „DiGiacomo” Бабові Манковському подаровано вишивану серветку і паляницю, якою гостив музей всіх присутніх.

На свято прийшли члени, приятелі й прихильники Українського музею, члени управи, працівники адміністрації.

Проект нового музейного будинку почався ще в 1986 році, коли було закуплено площу на Шостій вулиці, з наміром збудувати нове приміщення для музею. І хоч фі-

нансові труднощі спочатку затримали проєкт, збирання фондів безнастанно продовжувалося.

Церемонія „заквітчення” почалася благословенням отців Пилипа Сандрика, пароха української католицької церкви св. Юра та Івана Лешика, пароха української православної церкви св. Володимира.

Ольга Гнатейко, голова управи, привітала учасників цієї важливої події і заявила, що будова стала дійсністю завдяки спільним зусиллям, посвяті і щедрості багатьох людей з української громади. Вона віддала шану Союзові Українок Америки, який заснував музей, фінансовим установам і українській пресі за справжню, позитивну і щироросердечну прихильність до музею впродовж довгих років. Щедрі датки зробили Федеральна кредитова кооператива „Самопоміч” в Нью-Йорку (500 тис. дол.), Евген і Диймел Шклярі (2,5 млн. і 1 млн. дол. т. зв. „Challeng Grant”).

Микола Андреадіс, голова будівельного комітету, відзначив важку працю і спільні зусилля усіх пов'язаних з проєктом будови. Він ствердив, що „співпраця між будівельною фірмою „S. DiGiacomo & Son” під-контракторами, з архітекторами фірми „Sawicki Tarella Architecture+Design”, членами будівельного комітету та управою спричинилися до цього, що проєкт дотримується запланованого розкладу праці. Будівання триповерхового приміщення завершиться до кінця літа 2003 року.

Архітектор Юрій Савицький висловив признання українській громаді за підтримку проєкту. Голова управи музею О. Гнатейко за-

Закликаємо до збірки коштів на музей

Останнім часом появилось в пресі кілька статей про потребу створення в Києві меморіального Центру-музею голодомору („Свобода”, 22 і 29 листопада). Матеріалами в меморіальному центрі-музеї могли б користуватися історики, дослідники і студенти, котрі будуть писати історію цього страшного злочину.

Українська Американська Координаційна Рада, спільно з Українською Всесвітньою Координаційною Радою в Києві, уже поробила заходи на придбання відповідного приміщення на меморіальний центр-музей. УАКРада також започатковує збірку на Фонд меморіального центру-музею і звертається до громадянства зі закликом скласти, по змозі своїх спроможностей, пожертви на цю важливу справу. Д-р Роман Барановський з дружиною Стефанією вже започаткували збірку пожертвою в сумі 1,000 доларів.

Просимо висилати ваші пожертви до „UACC Famine Memorial Center Fund” на адресу: „Ukrainian American Coordinating Council”, 142 Second Avenue, New York, NY 10003. Ваші пожертви є звільнені від податку.

За президію УАКР, –

Ігор Гавдяк, голова
д-р Роман Барановський, секретар

просила першою до підпису залізної балки Ірину Куровицьку, голову Союзу Українок.

Музей відзначив першу голову управи (1977–1978) Александру Різник, ім'я якої підписав на балці її син Мирослав Різник. За доволі молодого голову управи музею (1978–1990) д-ра Богдана Цимбалістого підписав його внук Юрій Кузьмич. Серед тих, що поставили свої підписи, був колишній голова управи Іван Лучечко.

Коли члени й жертводавці, прихильники музею, підходили підписуватися на сталевій балці, не було сумніву щодо майбутніх досягнень і реалізації всіх сподівань цієї культурної установи. Закінчили церемо-

нію підписування адміністрація музею на чолі з директором Марією Шуст та членами управи. Останньою поставила підпис Ольга Гнатейко.

Після церемонії „заквітчення” всі присутні були запрошені на святкове прийняття в теперішньому приміщенні музею. Під час прийняття було зібрано більше як 35 тис. дол. на будівельний фонд. Щоб підтримати проєкт будови, просимо слати свої датки на адресу музею: „The Ukrainian Museum”, 203 Second Ave., New York, NY 10003; тел.: (212) 228-0110; електронна пошта: info@ukrainianmuseum.org або на Інтернет: www.ukrainianmuseum.org

Марта Бачинська

Відбулася курінна рада „Спартанок”

ЛОНГ БІЧ АЙ-ЛЕНД, Н. Дж. – 28 і 29 вересня минулого року, відбулася Курінна рада „Спартанок”, на якій були присутні членки куреня, які приїхали з Нью-Йорку, Бафало, з Нью-Джерсі та з Філадельфії, щоб обговорити плян праці куреня на цей рік. Цього року маємо дві важливі точки пляну праці куреня – відзначення 50-ліття оселі „Вовча тропа” і приєднання нових кандидаток до куреня.

Курінь „Спартанки” був заснований в 1959 році, в

Чикаго. Від самого початку членки активні у виховній праці та спортивних заняттях – з переконання, що в здоровому тілі – здорова душа. Тому продовж довгих років курінь під час літа провадив відбиванкові турніри на Вайлд Вуді, Н. Дж., та часто зголошувався брати на себе провід Свята Весни та різних спортивних занять з молодшими пластунами. Курінь також цікавиться поширенням в Америці знання про Україну і про українські справи, тому членки зголошуються до праці в Українському музеї та Українському інституті в Нью-Йорку, чи самі організують програми чи вистави для української громади та для зацікавлених в нашій культурі американців.

Курінна команда „Спартанок” (зліва): Олександра (Зезя) Завадівська, Дора Іскало, Мотря Федорів, Тамара Тершаковець, Таня Дулін, Аніса Тершаковець і Аня Томко.

Готуючись до відзначення 50-ліття оселі „Вовча тропа”, членки, разом з родинами, війдуть ремонтувати оселю, а на Дня Пластуна, на оселі „Вовча тропа”, організують відбиванкові турніри і проведуть збирання фондів листовим зверненням до великих американських фірм.

Курінь матиме нагоду близько співпрацювати зі своїми подругами в сеньйорському курені „Спартанок”, до якого цього року буде переходити велике число наших старших пластунок. Настала пора зацікавити нових кандидаток вступаючи до нашого куреня!

За дальшими інформаціями можна звертатися до Дори Тершаковець-Іскало на електронну адресу: dtersh@aol.com

Аня Томко

УКРАЇНЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК

запрошує громадянство на доповідь

ЮРІЯ САВЧУКА

старшого наукового співробітника Інституту Історії України
Національної Академії Наук, кандидата історичних наук

на тему:

ПРАПОР БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО – ШЛЯХ КРІЗЬ ВІКИ

(ГЕТЬМАНСЬКІ КЛЕЙНОДИ У МУЗЕЯХ ЄВРОПИ)

Доповідь відбудеться

в неділю, 12 січня 2003 р., о год. 2-ій по пол.

в будинку УВАН: 206 West 100th Street, New York, NY 10025

Tel.: (212) 222-1866

Родинний вечір кредитівки

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – 3 листопада відбулася імпреза, організована для громади Українською Федеральною Кредитовою Спілкою. Почалася вона забавою в Українському домі. Грали оркестри з Рочестеру „Вечірка” та „Артикуля”. Третя оркестра, „Ті ідіоти”, приїхала з Бафало. Понад 150 осіб молоді брали участь у забаві, прихід з якої подарували у фонд „Діти Чорнобиля”.

На свято приїхали гості з Вашингтону – Генеральний консул України Валентин Наливайченко з дружиною Оленою і з дитячим ансамблем пісні і танцю Посольства України „Козачата” (керівники ансамблю – Любов Корсунська та Л. Шинкаренко), Надія МакКонелл, президент фундації „США – Україна”, з Нью-Йорку – віце-консул України Ігор Сибіга, з Нью-Джерзі Надія Матківська – президент фундації „Діти Чорнобиля” зі своїм чоловіком д-ром Зеноном Матківським.

Для гостей програма дня почалася з відвідин Школи українознавства ім. Тараса Шевченка, окрім якої є ще чотири школи при церквах – католицькій і трьох п'ятдесятницьких.

Опісля в залі кредитівки відбулася зустріч гостей з громадою. Президент кредитівки Василь Корнило і головний менеджер Тамара Денисенко представили гостей. Присутні, особливо новоприбулі з

так званої „четвертої хвилі”, мали чимало питань щодо нових законів в Україні. Віце-консул Ігор Сибіга пообіцяв частіше приїжджати до Рочестеру, де проживає понад 20,000 американців українського походження, з яких майже 3,000 – нові емігранти. Закінчилася зустріч відвідинами місцевої кооперативної бібліотеки, в якій проф. Володимир Пилишенко і Василь Золотарчук розповіли гостям про послуги рочестерської громади та школам Рочестеру.

На прес-конференції, яку підготував Олег Павлюк, місцева преса дістала інформацію про зустріч в кредитівці, було записано радіоінтерв'ю для обох українських радіопрограм.

Увечорі 1 листопада в одному з кращих готелів Рочестеру почалася програма „Родинного вечора” кредитівки. Присутніх було 400 осіб.

Вітали присутніх президент кредитівки Василь Корнило та генеральний менеджер Тамара Денисенко. Виголосили вітання громаді Генеральний консул України Валентин Наливайченко, президент фундації „США – Україна” Надія МакКонелл та голова фонду „Діти Чорнобиля” Надія Матківська. Від місцевого комітету вітав усіх інж. Мирон Баб'юк. Під час вечери відбувся мовчазний аукціон, влаштований організацією жінок „Zonta” під керівництвом Лесі

В бібліотеці кредитівки (зліва): Василь Корнило, Тамара Денисенко, Валентин і Олена Наливайченки, Володимир Пилишенко.

Фото: В. Золотарчук

Телеги. Чистий дохід з аукціону шшов у Фонд „Діти Чорнобиля”.

У мистецькій програмі виступили танцювальний ансамбль „Дунай”, родинний ансамбль п'ятдесятників „Емануїл”, громадський хор „Сурма” під провідом Жанни Кремінської, ансамбль бандуристів „Золоті струни”, ансамбль з Посольства України. Запальним гопаком закінчив мистецьку частину програми ансамбль „Євшан”.

Особливу увагу присутніх привернув показовий виступ балетних танців Тараса Денисенка і Венді Мерсер – інструкторів школи танців „Артур Мурей”. Після їхнього виступу, під звуки оркестри „Зо-

лота булава”, присутні провели вечір включно з „найдовшою коломишкою”, якою рочестерська молодь традиційно закінчує забаву.

В неділю, після Служби Божої в церкві св. Йосафата, товариство Святого Духа разом з „Лицарями Колумба” влаштували недільний обід, чистий дохід з якого був призначений на поміч фонду „Діти Чорнобиля”, під звуки місцевої оркестри „Кобзарі” зі співом Дарії Компанієць та гри Євгена Григоренка на баяні.

„Родинний вечір” організував комітет, який очолював полковник Євген Сидор.

Володимир Пилишенко

Неоціненні знахідки

НЬЮ-ЙОРК. – У перших днях грудня в Нью-Йорку перебував відомий історик Євген Місило, що проживає постійно у Польщі і вже довгі роки посвячує збиранню архівних матеріалів про про польсько-українські взаємини і нищівну акцію польських та советських спецслужб в роки воєнні та післявоєнні.

В часі свого перебування він виголосив доповідь про віднайдення архіву НТШ зі Львова передвоєнних років. У справах архівів він відвідав Чикаго та Філадельфію. Євген Місило відповів на запитання кореспондента „Свободи”.

– Слухаючи вашу доповідь про архівну працю, можна було відчувати, що досягнули якесь її завершення. Чи це можливе у ваших розшуках, завжди далеких від закінчення?

– Це, може, тому, що я після розмов із представниками НТШ-А отримав запевнення, що буду

Євген Місило

мати допомогу у виданні інформатора-каталогу, над яким працював декілька років. Ми видамо разом – НТШ-А і видавництво „Український Архів” – список усього, що ми знайшли із архіву НТШ у Львові.

– Як ви віднайшли ці архіви?

– Цей архів НТШ зі Львова знаходився частинно у сховищах, а частинно на смітнику Національної бібліотеки у Варшаві. Це архів, що його вивезли німці, тікаючи зі Львова у 1943 році. До недавня він лежав недоторканий у Національній бібліотеці у Варшаві. В архіві НТШ ми знайшли також архіви УСС, УГА, „Просвіти”, Українського парламентського представництва та відомих громадських осіб, як, наприклад, Олена Кисілевська, Дмитро Донцов та багато ще чого.

– Тепер з нетерпінням чекаємо на спільне видання?

– Воно не є першим у моїй праці. Але над цим архівом ми пра-

цювали 12 років, щоб його впорядкувати та довести до такого стану, коли вже можна думати про видавання. На диво, ця наша знахідка зовсім не зацікавила офіційні українські чинники. А тим часом ми довідалися, що у Вроцлаві, в будинку Осолінеум, є друга частина цього архіву. На жаль, польські офіційні чинники не погоджуються на те, щоб ми цей архів реєстрували. Може, коли б цієї справою зацікавилися з української урядової сторони, – це допомогло б?

– Цим львівським архівом ви завершили історичну справу? Пригадую появу вашої книжки „Акція Вісла” в 1993 році.

– Це був шойно початок. Уже 12 років я займаюся українським архівом у Варшаві, а скільки хотілося б ще зробити! Маю документацію про депортації українців до Росії в 1944–46 роках, розстрілу в Явожні. Збір-

ка прізвищ українців, страчених у тих неспокойних роках, триває.

– Як у польському середовищі ставляться до свідчень про польського переслідування українців?

– Поляки тепер ставляться до нас, архіварів, позитивно. Коли б від української влади було більше позитивної настанови та помічі!

– Недавно я читала в „Нашому слові” вашу статтю з проханням допомоги у відшукуванні прізвищ, списків, інших даних про переслідуваних українців. Йшлося про українців, засуджених військовим районним судом у Кракові в 1947–1948 роках. Це ще одна праця, яку ви хочете завершити?

– Для мене важливі усі архівні матеріали, які я можу здобути. Я працюю в цьому напрямі вже 20 років.

О. Кузьмович

День подяки в „Українському селі”

ВОРЕН, Миш. – У гарну і щедрі осінню пору, 21 листопада, жителі „Українського села” святкували День подяки. У святково прибраній залі Дженні Зелінська та Іва Лехно приготували обід. До присутніх звернулася з привітанням заступник президента корпорації Ст. Дуб. Люди старшого віку згадували свої молоді роки, проведені в Україні і запрошували один одного в гості.

Катерина Ткачук

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ (УСК) та ХОР „ДУМКА”
мають честь запросити своїх членів та гостей
на традиційний

МАЛАНЧИН ВЕЧІР

який відбудеться

в суботу, 11 січня 2003 р., о год. 9 веч.

в залі Українського Народного Дому
140-142 2 Авеню, Мангаттан
Грає оркестра „ТЕМПО”

Добірний буфет у заряді в.ш. пань

За квитками та інформаціями звертатися до ЮРІЯ ШТОГРИНА
тел.: (212) 674-0976
Вступ 30 дол.

ВЕЧІРНІЙ ОДЯГ ПОБАЖАНІЙ

УКРАЇНА І СВІТ

Україна – в трійці провідних експортерів зброї

ВАШІНГТОН. – Сполучені Штати, Росія та Україна — три головних експортери зброї за 2001 рік. Про це повідомив „Washington ProFile“, посилаючись на щорічну доповідь Організації Об'єднаних Націй, яка базується на часткових відомостях про операції країн світу з купівлі-продажу військової техніки. До переліку, наданого державами ООН, входять танки, бронемашини, крупнокаліберні артилерійські зброї, літаки, гелікоптери, бойові кораблі і ракети. Список ООН неповний, оскільки він враховує лише інформацію, надану країнами на добровільній основі.

За даними 2001 року у своїх операціях з купівлі-продажу гармат відзвітували 120 країн світу. 27 держав експортували озброєння, 39 – закуповували його. 75 країн світу в 2001 році не здійснювали подібних операцій.

Найбільшим експортером таких озброєнь стали США. Загалом у 2001 році вони поставили 2879 одиниць військової техніки. США постачали зброю до Бразилії, Єгипту, Савдівської Арабії, Тайвану, Багрейну, Канади, Греції, Італії, Люксембургу, Туреччини, Австралії, Данії, Португалії, Колумбії, Йорданії, Голяндії, Нової Зеландії, Тайланду, Мехіко, Ізраї-

лю, Японії, Сінгапуру, Південної Кореї, Іспанії, Великої Британії. Росія зайняла друге місце — 520 одиниць. Російську зброю закупили Індія, Бангладеш, Греція, Північна Корея, Шрі-Ланка, Судан, Узбекистан, Кипр, Альжир, Еритрея, Казахстан, М'янма, Ангола. На третьому місці — Україна (389). Українську зброю отримали армії Македонії, Бурунді, Чаду, Об'єднаних Арабських Еміратів, США (одну артилерійську гармату, шість ракетних установок і шість бойових літаків), Росії, Естонії, Латвії, Великої Британії, Альжиру, Анголи, Екваторіальної Гвінеї, Шрі-Ланки, Китаю.

Із числа країн колишнього СРСР зброю також продавала Білорусь (41 одиниця). Білоруське озброєння було поставлено до Ірану, Судану, Об'єднаних Арабських Еміратів, Альжиру і України. Для порівняння: Франція продала 152 одиниці військової техніки, Велика Британія — 96 одиниць, Туреччина — 74, ПАР — 89, Німеччина — 18, Ізраїль — 18, Словаччина — 64. В останні роки до числа найбільших країн — експортерів військової техніки входять США, Росія, Велика Британія, Франція, Німеччина і Китай.

З газети „День“

Полтавщина вшанувала В. Чорновола

ПОЛТАВА. – 24 грудня виповнилося 65 років з дня народження національного героя, засновника Народного Руху України Вячеслава Чорновола. Цю пам'ятну дату патріотична громадськість відзначила у всій Україні, в тому числі й на Полтавщині.

У бібліотеки надійшла книга „Вячеслав Чорновіл. Пульс української незалежності. Колонка редактора“ (упорядник – Всеукраїнське історико-культурне правозахисне товариство „Меморіал“ ім. Василя Стуса, очолюване депутатом Верховної Ради Лесем Тянюком) та брошуру „Вячеслав Чорновіл“ з передмовою лідера НРУ Генадія Удовенка. Програми радіо і телебачення, концерти, виховні лекції в школах, „чорноволівські читання“, літературно-музичні композиції пройшли у більшості районів області.

Полтавці в день народження вартвого незалежності переглянули, завдяки крайовому НРУ, документальний фільм Павла Фаринюка „Правди дорога терниста“ та вшанували Вячеслава Чорновола в обласній філармонії на вечорі пам'яті. Його відкрив багатолітній

соратник Чорновола, голова обласної організації Народного Руху України Микола Кульчинський. Він зачитав привітальну телеграму від провідника блоку „Наша Україна“ Віктора Ющенка, в якій підкреслюється: „Вячеслав Чорновіл – це знакова постать у новітній українській історії, ми підтримуємо ширі й теплі стосунки. Чесноти, відкритості та гідності Вячеслава Максимовича бракує сучасному українському політикуму“.

У майстерному виконанні вівчачої вечора Ориси Ковалевич пролунали вірші і спогади вдови Чорновола Атени Пашко. Перед присутніми виступив ансамбль філологічного факультету Педагогічного університету „Жива вода“ (художній керівник Павло Бакланов). Студент музичного училища Максим Вишкварок виконав улюблену повстанську пісню Чорновола „Ой, у лісі, на полянці, стояли повстанці“. Хор товариства „Просвіта“ „Прометей“ подарував низку стрілецьких пісень.

Олег Пустовгар,
заступник голови обласної організації Народного Руху України

Орликіяда мала успіх

КИЇВ. – Для Пласту минулий рік був багатий на ювілеї. Зокрема у листопаді відзначила свій 10-літній ювілей Орликіяда – всеукраїнський творчо-інтелектуальний змаг-зустріч пластової молоді. Референтом Орликіяди в Україні є Рената Кость-Гарматій, членкиня куреня імені Григора Орлика від 1994 року, яка ініціювала проведення змагу у 1993 році, під час навчання у Львівському університеті. Тоді Орликіяда вже мала в діяспорі 35-літню традицію. Вона була започаткована Орликівцями, які старалися наслідувати патрона свого куреня та просвітою захищали інтереси України. Відтоді Орликіяда в Україні розвинулася до престижного змагу, Гетьманічі і Гетьманівни стали провідниками як в Пласті, так і в громаді.

Орликіяда спрямована на дітей та молодь 14-18 років. Цього року до столиці України приїхало понад 150 учасників: зі Львова, Івано-Франківська, Ужгороду, Рахова, Косова, Луцька, Донецька. Взяли участь також юнаки і юначки з Києва.

Готуючись до Орликіяди, юнацтво вивчало творчість поетів, які своїм поетичним словом і своїм життям сприяли суспільним змінам. Це тому, що цього річчя тема „Життя в Пласті, життя в поезії“ була пов'язана з поетами і їхнім внеском у розбудову громадянського суспільства.

Пластуни і пластунки мали здійснити різні проєкти для своєї громади. Між найоригінальнішими був проєкт команди з Ужгороду, яка вважала проблему підліткового паління вкрай гострою.

У рамках проєкту юнацтво організувало семінари, використовуючи поетичне слово для своїх виступів. Інші команди займалися пошуком фондів, відвідували сиротинці; деякі писали власні вірші, щоб промовляти до людей. Тобто команди вчилися формувати думку громади стосовно найгостріших проблем.

Перше місце у загальному підсумку зайняла команда 30-го куреня імені Катрусі Зарицької зі Львова. Друге місце посіла команда з Івано-Франківська, яка спільно з видавництвом „Лілея-НВ“ організувала друк і презентацію збірки творів Юрія Андруховича. Третє місце надали команді з Рахова. Признання отримали також команди з Ужгороду, Косова і Києва.

Найпрестижнішою нагородою Орликіяди є перехідне звання Гетьманічі і Гетьманівни, яке отримують найкращі юнак і юначка. Переможцем стала Олена Лисенко з Донецька, яка виявила чітку особисту позицію і незалежність мислення,

поєднані з надзвичайною активністю в Пласті, з внеском у підвищення авторитету пластової організації в Донецьку. Також мало значення те, що Олені доводиться працювати у непростих умовах середовища, яке мало підтримує Пласт.

Однією з несподіванок Орликіяди стала зустріч з українською співачкою Марійкою Бурмакою. Її співана поезія припала до серця пластунам і пластункам, які співали разом з нею.

Київська Орликіяда свій успіх завдячує багатьом добровольцям, зокрема Андрієві Гарматію, Олі Свстахевич, Каті Чалишеві, Ірині Мироновій, Дані Сацькій, Віталієві Зленкові.

Суддівський комітет склали: поет, літературний критик професор Ростислав Семків; поет Роман Скиба; представник аташе з питань культури Посольства Сполучених Штатів Америки, доволі член Пласту Марта Перейма; історик, директор музею Ганна Олійник; пластунка, референт УПН в КПС України Ярина Шеремет; Гетьманівна 2001 року Настя Мельник-Манковська. Численні теле- та радіостанції передали повідомлення про Орликіяду.

За спонсорство щиро дякуємо отцям-василіянам з церкви святого Василя Великого; куреневі імені Григора Орлика; фірмам „Технотерн“, „Київцемент“; станиці Київ; Ярославі Рубель (голови Головної Пластової Булави), Ігореві Гриніву (депутатові Верховної Ради), пластунам-сеньйорам Марті Коломієць, Петрові Матіяшекові. Також дякуємо „Укрзалізниця“, яка забезпечила доїзд учасників і добровольців з-поза меж Києва; видавництву „Основа“; Kraft Food Ukraina; музеям – Києво-Печерська Лавра, Однісі вулиці, кінематографії, Східного мистецтва, історичних коштовностей.

Плянємо невдовзі створити сторінку в Інтернеті для розміщення усіх інформацій, зібраних юнацтвом і референтурою. Також є намір створити стипендійний фонд для переможців у конкурсі Гетьманічів і Гетьманівен для підтримки їх навчання в університетах. Тому організатори Орликіяди постійно шукають за додатковим фінансуванням.

Датки можуть бути переслані на неприбуткову, звільнену від податків 501 (С) (3) організацію Plast Conference Inc. (адреса для інформації: P.O. Box 303, Southfields, NY, 10975). За інформаціями щодо Орликіяди в Україні пишуть на адресу: orlykiada@hotmail.com або Пласт – НСОУ, а/с 395, Київ, Україна, 01001.

А. Г.

Як слухати Радіо „Україна“

У „Свободі“ за 6 грудня було вміщено статтю „Радіо Україна“ западає“, в якій було написано, що припинено радіопрограми на Північну Америку. Тепер ми слухаємо „Радіо Україна“ щодня від 9 години вечора на хвилях 9810, діапазон 31. Багатьох читачів не цікавить.

Юрій Татарко, Веніс, Флоріда

Наш тижневик в ч. 51 вже повідомив розклад радіопрограм з України, але з огляду на зацікавленість ними, ми знову вміщуємо це повідомлення.

Користуйтеся веб-сайтами
„СВОБОДИ“

www.svoboda-news.com

„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“

www.ukrweekly.com

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ

www.unamember.com

Чим люди вдоволені, а чим – ні Діти в Україні чекають комп'ютерів

4 грудня 2002 року в США було опубліковано результати глобального опитування громадської думки, в якому брали участь 38 тисяч осіб із 44 країн. Опитування, яке проводилося влітку 2002 року Дослідницьким центром П'ю („Pew Global Attitudes Project“) під патронатом колишнього Державного секретаря Меделин Олбрайт, фокусувалося на двох центральних питаннях – ставленні громадян до їхньої власної країни, а також до США і їхньої зовнішньої політики.

Кількість задоволених своїм життям в Україні збільшилась за роки незалежності вдвічі

За результатами опитування Канада виявилася країною найбільш задоволених громадян. Більшість опитаних канадців сказали, що задоволені своїм особистим життям (87 відс.) та країною, у якій вони живуть (58 відс.). В Україні такі показники – 19 відс та 9 відс. В Польщі – 28 відс. і 9 відс., у Словаччині – 29 відс. і 11 відс., в Росії – 19 відс. і 20 відс. За песимізмом перше місце посіли Туреччина – 17 відс. та 4 відс., Індія – 17 відс. та 9 відс., Болгарія – 8 відс. і 4 відс. А найбільше задоволені своєю країною у В'єтнамі та Узбекистані – по 69 відс. опитаних! Чи там справді так мало людям треба, чи дуже вже бояться сказати щось погане про свою державу та правління...

Варто зазначити, що кількість задоволених своїм життям в Україні збільшилась за роки незалежності вдвічі. У 1991 році їх частка становила лише 7 відсотків. До речі, серед молодшої генерації (18-34 роки) задоволених життям в Україні в 2002 році було 26 відс., а серед осіб, яким понад шістьдесят, – лише 8 відс. Для порівняння: у ФРН кількість задоволених життям громадян залишилась за одинадцять років незмінною – 52 відс., натомість на землях колишньої НДР зросла із 15 до 36 відсотків. 34 відс. українців оцінили попередні п'ять років як поступ у підвищенні рівня життя, а 44 відс. мали протилежну думку. Напри-

клад, у Польщі такі пропорції становили 28 відс. та 35 відс., а в Росії – 36 відс. та 37 відс. Зате аж 50 відс. мешканців України оптимістично оцінює наступне п'ятиріччя. Песимістів усього 17 відсотків. Найбільше оптимістів в Африці – в Сенегалі (91 відс.), Нігерія (84 відс.), а песимістів у Лівані (30 відс.), Японії (27 відс.) та Чехії (25 відс.). Натомість серед українців чи не найменше опитаних, що працюють, були задоволені своєю працею – 47 відс. У Росії таких людей 58 відс., у Польщі – 73 відс., в Німеччині – 82 відс., в США та Великобританії – 86 відс.

Серед найбільших проблем у своїй державі 67 відс. українців назвали злочинність (такої ж думки 80 відс. поляків, 75 відс. росіян та 76 відс. французів). Для мешканців США (50 відс. опитаних) найбільшою проблемою є тероризм. В Україні тероризму бояться 33 відс., а в Росії – 65 відс. Поважною проблемою 63 відс. українців вважають корупцію політичних лідерів. Такої думки дотримуються в Польщі (70 відс.), у Словаччині (79 відс.), в Італії та Росії (61 відс.). 45 відс. українців заклопотані незадовільною якістю питної води, 33 відс. – низьким станом шкільництва, 66 відс. – СНІДом...

На думку 75 відс. українців, позитивно оцінюють вплив на суспільство ЗМІ, натомість органи державного управління позитивно оцінюють 35 відс. опитаних (у Росії – 59 відс.), військо – 42 відс. (в США – 87 відс.), релігійні організації – 44 відс. А джерелом щоденних новин для 75 відс. українців є телебачення, для 12 відс. – радіо, для 11 відс. – преса, а для 1 відс. – Інтернет.

Антиамериканські настрої найбільше відчуються в Єгипті та Пакистані. Натомість 53 відс. українців схвалюють американські ідеали демократії, 55 відс. – поп-культуру Штатів, 58 відс. – американське зразки підприємництва. Запитували людей окремих держав і про війну проти Іраку. Мешканці Франції (64 відс.), Росії (79 відс.) та Німеччини (71 відс.) висловлюються проти військової акції. Самі американці, звичайно, – за (67 відс.).

„Поступ“

Альманах про визначних українців світу

КИЇВ. – Інститут досліджень діаспори готує до видання альманах „Визначні постаті закордонного українства“. Значна частина 10-тисячного накладу в Україні дарується вищим навчальним закладам та бібліотекам, решта – вищим органам державної законодавчої та виконавчої влади, місцевим органам влади, центральним бібліотекам, дипломатичним установам інших держав та представництвам міжнародних організацій, акредитованим в Україні, керівникам країн, парламентів та урядів, національним бібліотекам, дипломатичним установам України, українським громадам.

Альманах інформуватиме про шістьсот державних, політичних, громадських та релігійних діячів, науковців, мистців, винахідників, спортсменів, підприємців, військовиків, меценатів україн-

ського роду, які посідають почесне місце в пантеоні видатних особистостей країн поселення.

Звертаємося до кредитових спілок, допомогівих установ і братських організацій, релігійних інституцій та організацій професіоналістів, шановних добродіїв і добродійок із проханням про допомогу. Прізвища всіх благодійників, а також інституцій міститимуться в альманасі. Представником Інституту в США є проф. Осип Мороз (Dr. Osyp Moroz, 102 Steven St., Kerhonkson, NY 12446-2940. Тел./факс: (845) 626 4533, електронна пошта: omoroz@prodigy.net). Поштова адреса редакційної ради альманаху: абонентська скринька 126, м. Київ, 01034; електронна адреса: idd@users.ukrsat.com. Телефон у Києві: (44) 244-2911.

Ігор Винниченко,
директор інституту

ПІТСБУРГ Па. – Вже рік діє філія благодійного Товариства „Кобзар“, яку заснував Карло Скутський, місцевий власник підприємства „Public relations film Skutski end Oltmanns“. Він організував співпрацівників, які збирають маловживані комп'ютери від університетів, лікарень і підприємств в околиці Західної Пенсильванії, щоб їх висилати до шкіл, бібліотек, музеїв та інших культурно-освітніх інституцій по цілій Україні.

Товариство „Кобзар“ плянує через вже діючий проєкт „Computers for Ukraine“ допомагати українським дітям навчатися комп'ютерної техніки та долучитися до Інтернету, щоб спілкуватися один з одним та з широким світом.

Не так давно К. Скутський їздив від хати до хати і збирав комп'ютери. Тепер, один рік пізніше, завдяки наполегливій і вмільній праці, він не тільки організував групу оочих працівників і техніків, але придбав приміщення для складу і технічної перевірки, де 1000 комп'ютерів чекає спонзорів і черги для висилання їх в Україну. Пітсбургська філія Товариства „Кобзар“ співпрацює з „Brother's Brothers Foundation“, яка з є однією з найбільших організацій в світі для гуманітарної праці. Також студенти інженерії Технічного інституту дарують свій час, щоб відновлювати, переводити на українську електричну систему та перевіряти комп'ютери перед висиланням.

Особливо корисною є співпраця філії „Кобзаря“ зі Словацьким культурним об'єднанням Західної Пенсильванії, яке висилає маловживані комп'ютери до Словаччини. Ці дві організації допомагають одна одній працею і навіть фінансами. „Наша ціль – послати якнайбільше комп'ютерів до шкіл по цілій Україні, – каже К. Скутський. – Досі Товариство „Кобзар“ вислало в Україну 150 комп'ютерів, а ще 70 готується в дорогу. Це гарна кількість, але мала в порівнянні до 1000 просьб, які надійшли з України“.

Всі комп'ютери передаються безплатно до шкіл в Україні. Комп'ютери спонзоровані (200 дол. за комп'ютер) людьми і добродійними організаціями з США і Канади. „Кобзар“ просить спонзорів визначити школи, куди комп'ютери мають бути доставлені. За свою щедрість спонзори відзначені грамотою подяки, яка поміщується у тих шкільних клясах, де стоять ними спонзоровані комп'ютери.

В Ов Клер, штат Вискансин, д-р Юрій Ріпецький, молодий радіолог в „Luther Hospital“, довідавшись,

що лікарня буде міняти свої модерні („Pentium II“) комп'ютери на ще новіші, домігся, щоб ті старші комп'ютери були подаровані на цілі товариства. Коли назбиралося їх 150, він організував перевезення комп'ютерів до технічного центру „Кобзаря“ в Алентавні. Запаковані комп'ютери через висилкове підприємство „Міст“ підуть до 19 шкіл у дев'ятох областях України.

Про добре діло д-ра Ріпецького для України докладно повідомив часопис „Leader-Telegram“ 27 жовтня.

Кожен комп'ютер, висланий в Україну, може зробити велику різницю в житті громади. Ось декілька прикладів. Наші комп'ютери діють у школі при греко-католицькій церкві у Львові, в лікарні Ужгороду, в Національному музеї ім. Лесі Українки в Ялті, в Артемовську, Донецької області, в місцевому товаристві „Просвіта“. Три десятки комп'ютерів, подарованих для добродійної Християнської фундації „Солідарність“ в Івано-Франківську, були підставою заснування комп'ютерного навчального центру для дітей наркоманів і алкоголіків.

На жаль, комп'ютерів ще не має Навчально-реабілітаційний центр у Бориславі, де діти-каліки живуть і вчать в дуже обмежених умовах. Тут є діти хворі, але у них є здоровий інтелект й охота працювати, щоб поліпшити своє життя. Як добре було б, якби знайшлися фонди для заснування навчального комп'ютерного центру на території цього реабіліційного інтернату.

У США Товариство „Кобзар“ має підтримку людей доброго серця і „Rotari clubs of Northeastern Pennsylvania“. В Україні „Кобзар“ співпрацює з Ротарі-клубами, христинською фундацією „Гуманітарні ініціативи“ у Львові, з добродійною Християнською фундацією „Солідарність“ в Івано-Франківську.

Дотації для Товариства „Кобзар“ звільнені від федеральних податків у США, а в Україні уряд надав Товариству привілей імпортування комп'ютерів без мита чи податків.

Групи чи особи доброї волі, які хотіли б спонзорувати комп'ютери до будь-якої школи в Україні, можуть сконтактуватися з Орестом Ганасом, головою Товариства: Orest J. Hanas, President „Kobzar Society“, P. O. Box 37, Lahighton, PA 18235, USA. Тел./факс: (610) 377-3383, електронна пошта: ojhanas@ptd.net або інтернет: www.kobzarsociety.org.

Орест Ганас,

голова Товариства „Кобзар“

ШКОЛИ В УКРАЇНІ ПРОСЯТЬ ДОПОМОГИ КОМП'ЮТЕРАМИ

Ви можете подарувати для Вами вибраної школи в Україні:

за **550 доларів** модерний комп'ютер із принтером (з доставою до дому);

за **5,000 доларів** комп'ютерне обладнання однієї класи для 10 студентів.

(10 комп'ютерів, 1 принтер, одна велика копіювальна машина).

за **10,000 доларів** комплектне комп'ютерне обладнання для однієї класи, саме: 15 комп'ютерів, 15 комп'ютерних столів, 15 крісел для студентів, 3 принтери, один бюровий стіл і три крісла для викладача, 2 залізні шафи і одну професійну копіювальну машину.

Ваше ім'я і прізвище буде поміщене на Пропам'ятній Таблиці в цій школі, а також одержите посвідку для звільнення від податку на Вами прислану нам суму.

Пожертви просимо висилати на адресу: **COMPUTERS FOR UKRAINE**

2150 Bloor Street West, Suite 96,
Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8
Tel.: (416) 239-4407

на чеку просимо писати: **Computers For Ukraine**

Щира Вам подяка за Вашу щедрю пожертву.

Український Громадський Комітет
для допомоги школам в Україні, Торонто, Канада.

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Січень 2003 р., ч. 29

40 років бібліографічної праці Яра Славутича

Після отримання докторського диплому в червні 1955 року, Яр Славутич відразу ж переїхав із Філадельфії до Монтерею, в Каліфорнії, на посаду викладача української мови в Американській військовій школі мов.

Якийсь час забрала праця над підручником з української мови (за новою розмовною методою навчання в тій школі), бо, власне кажучи, тоді в нас ще нічого такого не було. У цій піонерській праці надавали йому технічну допомогу його дружина Віра та інші викладачі. Унаслідок появилися десятки товстеньких зошитів зі навчальними матеріалами (тепер вони здепоновані в бібліотеці Альбертського університету).

Молодий професор береться за статті англійською мовою про українську літературу. Незабаром виходить у світ англійськомовний різновид його „Розстріляної музи” під назвою „The Muse in Prison” (видання „Свободи”, 1956 р.), по-являються англійські рецензії на українські видання. Наприкінці 1950-их років було їх уже добрий десяток. Цьому сприяло й те, що він сам починає брати участь у наукових конференціях, згодом у міжнародних конгресах, де читає доповіді з українських тем.

З огляду на все це, військова школа стає для нього тісною – щоденні виклади протягом одинадцяти місяців на рік і лише один місяць відпустки, що гальмувало розмах його творчої і наукової праці. Але він відкриває для себе канадську Україну, куди й переїжджає в 1960 році з родиною, саме до Альбертського університету в Едмонтоні. Тут було лише вісім місяців викладання і три-чотири місяці для наукової праці. Пожваблюється і його поетична творчість – виходять у світ поетичні збірки „Оаза” (1960) і „Маєстат” (1962) в Едмонтоні, у заснованому ним же видавництві „Славути”, що видає, серед багатьох інших, збірку

поезій В. Свідзинського, п'ять книг альманаху „Північне сяйво”, підручники з української мови для англомовних тощо.

Серед участі в наукових конференціях треба згадати зокрема 1962 рік, коли у програму однієї сесії „Modern Language Association (MLA)” була включена його доповідь „The Dative Case Endings -ovi, -evi versus -y, -yu in Ukrainian”.

Це була єдина доповідь з української теми у всій програмі, що схвально відзначили професори П. Ковалів, Яр Рудницький та інші присутні українські науковці. Проф. Шмолстик став співредактором „MLA International Bibliography”, і запросив Яра Славутича до бібліографічної праці в тому щорічному виданні. Від 1968 року він стає укладачем українських розділів згаданої міжнародної бібліографії. Відтоді ось уже 40-ий рік триває ця неоплачувана, жертвна праця.

Ще перед Яром Славутичем у ролі бібліографа дещо зробив Ярослав Рудницький, що діяв переважно як назвознавець і мовознавець. Але українська частина була дуже неповна, хоч і корисна.

Яр Славутич діставав частково оплачених помічників – студентів, однак сам завжди працював без будь-якої „бібліографічної” оплати, бо мав свою університетську платню. Серед таких помічників були тодішні студенти Андрій Нагачевський (тепер доктор філософії, директор Центру культури та етнографії при Альбертському університеті), Маркіян Ковалюк та деякі інші.

Якщо глянути на річники „MLA International Bibliography”, то побачимо, як зростала кількість гасел в українських розділах. Яр Славутич використовував кожну нагоду, щоб збагачувати ті розділи. Микола Суховерський, університетський бібліотекар, у своїй статті „Бібліографічна праця Яра Славутича” підрахував, що лише за 1963–1985 роки було „вміщено понад 30 тисяч назв

книжок, статей і більших рецензій мовами світу – майже все про українську літературу, мову, їхню історію та фолкльор”. До 2002 року включно та кількість наближається до 45 тисяч.

Якщо ця міжнародна бібліографія до 1981 року виходила у світ у трьох томах, то відтоді почала появлятися у п'яти томах. 1980 рік був найуспішнішим. Яр Славутич тоді вмістив в українських розділах таку кількість гасел, яка перевищувала кількість у російських, що їх постачали щонайменше п'ять осіб. Але це сталося лише один раз, бо українському бібліографові було не під силу продовжувати таке постачання.

З огляду на занепад зору (Яр Славутич читає лише одним оком уже понад 10 років), він обмежує себе добірками лише з діаспорних публікацій. Та ще хібащо з діяльності правозахисників. Уже не раз і не два звертався він до наших науковців у діаспорі щодо хоч малої технічної допомоги, але без успіху. Тому тепер українські розділи в міжнародній бібліографії дуже неповні. З материкових публікацій мало що потрапляє в це видання. НАНУ в Києві цією справою зовсім не цікавиться.

Яр Славутич – не лише поет, філолог, бібліограф, тепер професор-емерит, а й громадський діяч. Напроресні 2002 року Конгрес Українців Канади відзначив його національно-громадську працю грамотою. Це, либонь, п'ятнадцяте вшанування його невтомної праці. Йому завершується 85-ий рік.

Насамкінець, згадка про те, що Яр Славутич уклав бібліографію української шекспіряни в діаспорі (уміщено у двох збірниках „Українська Шекспіряна на Заході”, 1987 і 1990 р.) та „Анотовану бібліографію української літератури в Канаді” (три книжкові видання протягом 1980-их років).

Маркіян Ковалюк

Листи до Фундації

Хто знає про це?

В „Літописі УПА”, том 26, подаються документи, офіційні публікації та матеріали Української Головної Визвольної Ради (УГВР). На багатьох сторінках згадується прізвище І. Багряного, який брав участь в комплектуванні проводу УГВР.

Проф. Лев Шанковський пише, що „перший основний меморандум з вимогою створити підпільний уряд для УПА отримав він (Р. Шухевич) від наддніпрянського письменника Івана Багряного, який в одній з підпільних областей ОУН-Б займав пост обласного референта пропаганди”. Він також мав бути на нарадах, коли творили підпільний уряд й на ту нараду мав мандат від проводу ОУН-Б, але мав спротив, недовір'я, бо він два місяці був у переходово зайнятій Червоною армією Охтирці, де залишилася пізніше його родина. Тому на тій нараді він не був. Вадим

Усань, голова літературно-мистецького клубу ім. І. Багряного та представник Фундації ім. І. Багряного в Харкові, має прохання до тих, хто знає більше про працю Івана Багряного в підпіллі, в УГВР, зголоситися чи подати інформації на адресу сторінки Фундації.

Часопис „Джерела” виховує молодь

Від імені сотень студентів в Україні, котрі мають змогу читати часопис „Джерела”, ще раз висловлюю вдячність за поміч! Адже саме завдяки помочі передплатників ми можемо дивитись впевнено у очі будь-яким труднощам – а це не лише брак коштів, але головне – суцільна байдужість нашої молоді, наших підприємців просвітницької праці. Поступово, крок за кроком, ми долаємо стіну байдужості і відкриваємо „Джерела” усе новим читачам. Кілька місяців тому ми розпочали пошук коштів на розви-

ток нашого проєкту, який передбачає передплату часопису в діаспорі на меценатських умовах, тобто так, що кожен передплатник, купуючи наш часопис, надає цим допомогою у виданні ще десятих примірників, котрі безкоштовно роздаються студентам в Україні.

Вартість цієї меценатської передплати становить 15 дол. за одне число або 45 дол. за чотири числа. Ми вже отримали близько десятка передплат.

Я вірю, що людям не байдуже, якою буде наша молодь за 10–15 років і в якому дусі вона виховає своїх дітей.

Олесь Андрійчук,
головний редактор журналу

Купіть книжки Фундації

В Фундації ім. Ів. Багряного можна придбати багато книжок Ів. Багряного, виданих Фундацією в Україні, а саме „Публіцистика” (30 дол.), хрестоматія творів Багряного „Вірю!” (20 дол.), збірник поетичних творів „Золотий бумеранг” (25 дол.), „Під знаком скорпіона” (15 дол.), „Людина біжить над прірвою” (20 дол.), „Огненне коло” (10 дол.), „Листування Багряного” в двох томах (50 дол.), а також книжки Василя Гришка „Карби часу” (25 дол.), „Ukrainian Holocaust of 1933” (12 дол.), „Збірник УРДП–УДРП” – документи й матеріали історії партії, яку створив й довгий час очолював Ів. Багряний (30 дол.), „Вінниця – злочин без кари” (15 дол.), „Сталінізм в Україні” Гр. Костюка (20 дол.), збірник пісень Гр. Китастого „Вставай, народе!” (20 дол.), „Іван Багряний або через терни Гетсиманського саду” О. Шугая (20 дол.), „Другий зимовий похід” (10 дол.), „Спогади” ген. П. Григоренка (30 дол.), „Розстріляне відродження” Ю. Лавріненка (30 дол.), „Велика вітчизняна війна” Федора Пігідо (10 дол.), „Гільйотина для маршалів” Юрія Краснощока (10 дол.), „За волю і долю України”, матеріали наукової історично-краєзнавчої конференції Кіровоградщини (10 дол.), „Страда голодом” Семена Старова (12 дол.) та „І сміх, і горе за синім океаном” Олекси Шпильки (О. Скопа) – 15 дол.

Замовлення з чеком шліть на адресу Фундації, подану нижче.

Дякуємо!

Від часу появи сторінки Фундації (ч. 28) надійшли пожертви від таких осіб: 500 дол. – **Олександр Німченко**, 95 дол. – **Галина та Іван Довгоп'яти**, 100 дол. – **Галина і Том Свічковські** в пам'ять Василя Колосюка, по 50 дол. – **Святослав Цибрух і Алекс Лой**, 25 дол. – **Володимир Пилипенко**, по 20 дол. – **Микола Андрієнко, Наталка Пархоменко та Федір Смолович** на видання спогадів сина А. Любченка, 15 дол. – **Анатолій Коба**, по 10 дол. – **Степан Тополок, Володимир Сухенко, Анатолій Макогон, Григорій Ванжула, Олексій Скібіцький, Микола Ковалюк, Олексій Кривонос та Андрій Табінський**, 5 дол. – **Зіна Джус**.

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям за пожертви та Павлові Хорошилові за проведення збірки в Рочестері та прохає й далі підтримувати Фундацію своїми жертвами. Також дякуємо всім членам Фундації, що прислали свої членські внески за 2002 рік й вітаємо членів Фундації, жертводавців, провід УНСоюзу та всіх працівників і читачів „Свободи” з Новим 2003 роком й бажаємо всім щастя, здоров'я і всього найкращого!

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує **Олексій Коновал**

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт двох співаків

Стефанія Довгань

Стефан Шкафаровський

НЬЮ-ЙОРК. – У залі Українського Інституту відбувся концерт, на якому виступили оперовий співак, бас Стефан Шкафаровський і лірико-кольоратурне сопрано з Києва Стефанія Довгань. Вона свій спів розпочала у шкільному хорі Київської консерваторії, вчилася в Німеччині, а тепер у Меріленді, США, отримала свій музичний диплом. Свої концерти вона мала в Чикаго, Філадельфії та Вашингтоні. У новому сезоні вона співатиме в Київській національній опері.

Започаткував вечір Стефан Шкафаровський твором І. Соневицького „Псалом XII”, до тексту Шевченка. Фортепіяновий супровід – В’ячеслав Бакіс. Далі співак виконав Лисенкове „Ой, Дніпре мій”, арію з опери М. Лисенка „Тарас Бульба” та Г.

Майбороди „Ярослав Мудрий”.

Стефанія розпочала свій виступ піснею „Дивлюся на небо”. Вперше прозвучала пісня В. Кирейка до поезії І. Франка „Як почувеш вночі”, а також дві пісні Барвінського – „Знов весна” і „Сонет”.

Друга половина програми сягнула помітними проявами справжнього мистецького успіху. Шкафаровський захоплююче вивів арію з „Дон Карлоса” Дж. Верді. Слухачі почули арію з „Цирульника” Росіні, а з американської музики – „Той чарівний вечір”.

Для Стефанії блискучим моментом була арія з опери Росіні „Семіраміди”. Славетним дуєтом з опери „Дон Джованні” закінчили обоє співаків цей концерт.

Теодор Терен-Юськів

Художня виставка „Відродження Києва”

Услід за візитом міського голови Києва Олександра Омельченка до Нью-Йорку Український Інститут Америки організує виставку „Відродження Києва”, на якій представлені найкращі фотографії, картини, фільми про столицю України.

Виставка є частиною заходів, які проводитиме Український Інститут Америки у 2003 році під назвою „Відродження Києва”. Український Інститут Америки приймав О. Омельченка, чемпіонів світу з боксу у важкій категорії братів Володимира і Віталія Кличків, космонавта Леоніда Каденюка, співаків Ніну Матвієнко, Олександра Василенка та юного піаніста Костянтина Товстуху у місті Нью-Йорк з 9 по 11 грудня. О. Омельченко був запрошений для отримання почесного звання „Людина року” 2002 від Українського Інституту Америки.

„Ми вшанували людину, яка керує відродженням Києва, – сказав президент Українського Інституту Америки Волтер Назаревич, – Київ – це найзагадковіша таємниця Східньої Європи та квітучий центр мистецтва, культури та

відновлення. Олександр Омельченко дає українцям та гостям столиці підстави пишатися містом”.

Виставка свідчить про ті величезні зміни, які відбуваються в столиці України, починаючи з 1991 року. Підготували її Уляна Бачинська, Звен та Роман Гої. Експонати виставки розповідають про перетворення Києва зі занедбаного радянського міста на європейську столицю незалежної України.

Адреса Українського Інституту Америки: 2 East 79th Street у Нью-Йорку, у престижному районі музеїв та галерій, біля музею Гугенгайма та музею мистецтв Метрополітан. Поруч з Центральним парком. Виставку відкрито щодня – окрім свят – з полудня до 6-ої години вечора, вона діятиме до 31 січня 2003 року. Приймаються пожертви. Куратор: Уляна Бачинська.

Для замовлення групового відвідування зв’яжитесь, будь-ласка, зі Звеном Гоєм в Українському Інституті Америки, тел. (212) 288-8660, uia-press@gccpr.com.

Український Інститут Америки

Успішні концерти Студії мистецького слова у Києві

НЬЮ-ЙОРК. – Студія мистецького слова під керівництвом Заслуженого діяча мистецтв України режисера Лідії Крушельницької в складі дванадцяти молодих акторок взяла участь у першому Міжнародному фестивалі театру, який проходив 11-15 листопада, у Києві під кличем „Українська театральна діяспора в контексті державної мовної та культурної політики”. Хоча головою організаційного комітету Фестивалю був міністер культури Юрій Богуцький, фактично душею свята став, на

думку Л. Крушельницької, Валерій Пацунов, президент Всеукраїнського національного центру Міжнародної асоціації аматорських театрів. Саме аматорські театри були запрошені до участі у фестивалі, в якому усі вистави мали відбуватися українською мовою та такою ж мовою усі доповіді, що були також частиною імпрези.

Лідія Крушельницька розповіла для „Свободи”:

– Кожного ранку відбувалися доповіді-симпозіуми з театральної тематики, а по полудні теа-

тральні вистави. Усе було точно заплановане і проведене.

– *Це можна завважити із видрукованої програми. Цікаво знати, скільки вистав проведено в днях фестивалю?*

– Усіх їх було дванадцять, проведених групами зі США, Німеччини, Естонії, Польщі, Молдови, Словаччини, Білорусі, Грузії (дитяча студія), Росії. При тому треба зазначити, що зі США були аж три вистави, бо поруч нашої студії виступала Мистецька група Яри і окремих

творчий вечір мав Заслужений артист України Ростислав Василенко.

– *Ваша студія добре впоралася зі своїм завданням?*

– Я думаю, що дуже добре. „Жінка скрізь віки”, поставлена за творами Лесі Українки, була вже виставлена декілька разів і мої „студійці” виступили справді з успіхом. Може, добре, що наша вистава була першою, відразу після відкриття фестивалю, то ж ми мали численну та добірну публіку.

Це визнає також Лариса Зелик, яка зі своїм чоловіком Любомиром їздила на фестиваль для технічної допомоги та опіки. Присутні на нашій розмові членки студії розповіли про участь у фестивалі, про відвідини Києва, життя у гарному готелі, де рівночасно відбувалися усі доповіді та вистави, про спілкування з членами інших груп. Усі учасниці групи отримали почесні грамоти, а провідниця групи Л. Крушельницька – диплом від міністерства культури та подяку від Президента України. Їй присвоєно почесне звання Заслуженого діяча мистецтв України. Л. Крушельницька показує наручний годинник, який отримала від посадника Києва, і почесну медалю від товариства „Просвіта”.

Л. Крушельницька підкреслює, що усі доповіді і вистави, які вона заслухала, були українською мовою. Вона зауважує, що В. Пацунов, особисто проводив „майстер-класи” для режисерів та акторів. Для групи з Нью-Йорку участь у цьому фестивалі була дуже цікавим та приємним переживанням.

О. Кузьмович

Учасниці Студії мистецького слова показали в Києві поетичну виставу „Жінка крізь віки”.

ТВОРЧИСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

„Тут немає місця та й для мого щастя“

...Тут немає місця
та й для мого щастя
І немає жалю
та й до мого болю,
Знаком застереження –
гільйотина місяця,
Що її зависив хтось
нам над головою...

Ностальгіє моя...

Ностальгіє моя, ностальгіє,
Це ж ніколи, мабуть, не мине,
Хто розрадить і хто зрозуміє?
Лиш снігами засипле, завіє
І покрис тебе і мене.
Ностальгіє моя, ностальгіє,
Нині наймит в чужому раю,
У тривозі, в журбі, в безнадії
Я найкращі літа молодії
На поталу тобі віддаю.

Сан Лъоран

Від морозу води, як дзвони,
А каміння грімкі, як горни,
Вмираюче сонце червоне
Лягає під віко чорне...
І б'ють потоки іскристо,
Немов малинові соки.
Струмить Сан Лъоран над містом
У небо ночі високе.

* * *

Ніхто нікому не кориться –
І камінь з водою бореться,
І горда стихія пиниться,
Та щось від того чи зміниться...?
Життя нам не стелиться рожами,
На камінь і воду схожі ми....

Володимир Віт
Монреаль, Канада

Створюється фільм
„Норильське повстання“

ГАМІЛЬТОН, Канада. – 13 жовтня Відділ КУК влаштував „Товариську зустріч“, на котру була запрошена українська громада Гамільтону та околиць, а зокрема ті організації та українські родини, котрі своїми пожертвами підтримали проєкт створення документального фільму „Норильське повстання“ – про події 1953 року в сталінських таборах Крайньої Півночі Росії. Цей фільм буде тим нев'яжучим вінцем на могилах 800 в'язнів, котрі загинули під час двомісячного повстання концтаборів „Горлач-3“, а також у Воркуті, інших місцях ГУЛагу.

Світовий Конгрес Українців та Конгрес Українців Канади підтримали проєкт. Минулої зими на запрошення відділу режисер кіностудії ім. О. Довженка Михайло Ткачук приїхав з Києва до Канади, щоб разом із Василем Буртняком, координатором проєкту в Канаді, розпочати працю над фільмом.

Звернення до української громади принесло щедрі грошові пожертви від організацій та родин.

Програмою зустрічі керувала Оріся Сушко, голова місцевого відділу КУК, котра також очолює комітет проєкту „Норильське повстання“. Стипендії ім. Михайла Невинного вручив

проф. Ігор Чорнейко, заступник голови відділу КУК, студентам за високі оцінки в науці та активність в українсько-громадському житті. Стипендії отримали Юлія Стриховська і Ганна Білогривка.

Опісля Василь Буртняк з'ясував хід виконання проєкту. Свідчення для фільму зробили учасники повстання Данило Шумук, Степан Семенюк з Польщі, численні особи з Львівщини і Волині. Заплановано відвідати Чернівці, де живе Кость Король, котрий був у страйковому комітеті і написав книжку про повстання, Латвію й Литву, Санкт-Петербург в Росії.

Проф. Ігор Чорнейко, скарбник комітету, прочитав список організацій, котрі склали пожертви. Богдан Кульчицький, член комітету, підкреслив важливість документального фільму та попросив присутніх дальшої підтримки. Тріо українських бандуристів „Срібний передзвін“ своїми піснями та грою завершило програму.

Гамільтонський відділ КУК висловлює щире подяку всім жертводавцям за підтримку проєкту. Пожертви можна висилати на адресу: „Ukrainian Canadian Congress“, 1252 Barton St. East, Hamilton, Ontario L8H 2V9.

Марія Погорецька

Фрагмент Михайлівського
монастиря – на стіні хмарочосу

ЧИКАГО. – На стіні хмарочосу, в якому розміщується редакція американської газети „Чикаго Трибюн“, встановлено фрагмент старовинної кладки Михайлівського Золотоверхого монастиря, переданої в дар мерії Чикаго адміністрацією Києва. Цей фрагмент – плінфу, знайдена в Києві під час розкопок на місці зруйнованого монастиря, встановлено біля цен-

трального входу до приміщення редакції. Поруч з ним – пам'ятки собору Святого Петра у Ватикані та Римського колізею.

Традиція розміщення фрагментів архітектурних пам'яток у стіні хмарочосу існує вже майже сотню років. За цей час зібрано багату колекцію експонатів з різних куточків світу.

УНІАН

Чекання на українського Шекспіра

„Відродження й модернізація української драматургії. Українські утопії – британські кальки“ – під такою дещо провокативною назвою проходила з 7 до 11 жовтня 2002 року у приміщенні Британської Ради в Києві міжнародна українсько-британська конференція драматургів. Спеціально запрошені з Великої Британії драматурги-інструктори Стів Гуч, Тоні Крейз, Ребекка Прічард та Еймі Розенталь проводили з українськими колегами семінари зі стратегій та курси з розвитку драматургічних моделів. За чотири дні напруженої праці четверо драматургів встигли провести ряд секцій з розвитку театральних технологій та занять з практичного написання п'єс, прочитати твори українських колег, подивитися кілька модерних українських вистав. А також вникнути у внутрішні проблеми сучасного українського театру. Коли ж спілкування добігло кінця, виявилось, що чотири дні – це мало для вирішення усіх проблем українського театру, який не втомлюється чекати на месію...

Ірена Коваль, драматург з США, яка живе у Києві:

Коли я брала участь у драматургічному майстер-класі Тоні Крейза 2000 року в лондонському театрі Челсі, виявилось, що Тоні був серед тих, хто провів успішну драматургічну конференцію в Кракові. Я запропонувала Тоні влаштувати подібну акцію у Києві. Він та Стів Гуч (інший член британської делегації у Кракові) погодились, що це буде вартісний проєкт, і в зародку з'явилася ідея зібрати на конференцію драматургів з усієї України.

Проєкт був задуманий так, щоб торкнутися проблеми критичного браку в Україні інфраструктури для розвитку інноваційних програм, які займалися б новою драматургією. Створенню нової драми не навчають в українських закладах. Є нагальна потреба в налагодженні механізму, що допомагав би п'єсам сучасних драматургів потрапляти до репертуарів українських театрів. Також українські драматурги не мають, чи майже не мають, досвіду оцінки своєї роботи чужоземними колегами.

Перша драматургічна конференція в Україні принесла свої плоди. Українські драматурги з енту-

зіязмом сприйняли різні техніки написання п'єс, способи їхнього практичного застосування. Між українськими та британськими драматургами, а також між самими українськими драматургами встановилася система особистих зв'язків, яка дає початок для майбутніх взаємобмінів.

Кожен нормальний театр спрямовує всі зусилля на підбадьорювання молодих драматургів, щоб вони писали кілька п'єс кожного сезону. Майбутнє українського театру залежить від здійснення програм для молодих авторів, а не від лементувань циніків, нібито „української сучасної драматургії не існує“. Але якщо театр відгороджується від ризику нових експериментальних постановок, то його майбутнє просто жалюгідне.

Тоні Крейз, драматург з Лондону: Україна для нас – це terra incognita, tabula rasa. Ми приїхали сюди в пошуках нових ідей, сюжетів. Відчувається, що тут є чому вчитися – настільки потужний культурний пласт... У нас немає імперських установок навчати когось драматургічної премудрості. Наша мета – як навчати, так і навчатися. Кожен з нас повернеться назад, сповне-

ний натхнення й нових ідей. І вірю, що почне писати трохи по-іншому.

Українські п'єси дуже інтелектуалізовані. Особливо порівняно з сучасною англійською драматургією. З іншого боку, дещо статичні: іноді вся п'єса – монотонний діалог, а головне у драмі – це дія... Українська драматургія – це добра література, бо відчувається дуже сильна літературна традиція.

Стів Гуч, драматург з Лондону:

Проблема України – брак драматургічної освіти. Проте не слід забувати, що в Англії вона теж з'явилася лише двадцять років тому. Це поєднання академічної освіти у коледжі та практичної співпраці з театрами. Власне, місце, де навчають драматургів, покищо не так багато: є курс у Театральній школі в Лондоні, курс в RADA – одній з найвідоміших театральних шкіл. А в університетах таких курсів покищо бракує: єдиний мені відомий – в Юніверситі-коледжі в Лондоні. Для письменників, що працюють в різних жанрах, існує „Ервон фаундейшн“, яку заснували Сільвія Плат і Тед Гюз. Письменники мають можливість протягом кількох днів жити на усамітненій фермі, писати й обговорювати написане. Але переважна більшість театральних шкіл орієнтовані на навчання акторів. Навіть з навчанням режисерів вже є проблема.

Я дуже не люблю академізму у мистецтві. І майстерієм з драматургією у лондонському Голдсміт-коледжі заснував з тією метою, щоб там не було навчання. Тобто, не було ні лекцій, ні семінарів, і я спілкувався зі студентами не як викладач, а як професійний редактор з професійними сценаристами. З цього курсу постала моя книга „Написання п'єси“, яку я використовував на українських майстер-класах.

Ребекка Прічард, драматург з Лондону:

Подобається, що в Україні люди відкриті до співпраці, нових ідей. Скажімо, коли я брала участь в освітньому проєкті у Румунії (у складі лондонського театру Ройял Корт), ми зустріли дуже великий опір зовнішньому впливу серед місцевих драматургів. Там ще міцно вкорінені традиції соцреалізму, і люди закриті до інших способів письма. Українці охоче йдуть на культурний контакт, і нас сприйняли дуже тепло.

Враження від української драматургії? Багато „сюру“. Янголи, дияволи – звичні дійові особи, нас це вразило. Англійські п'єси взаємодіють переважно з сьогоденням. З іншого боку, надто відриваються від реальності – це вже певний ескепізм, небажання бачити власне життя з його проблемами. Сучасну українську реальність вдається відчувати через негативні відчуття, які мають люди. Відчуття безнадії, спротиву, відризи. Мені здалося, що всі вони закінчуються песимістично. Скажіть, в Україні є п'єси, які пропонують якщо не рецепт вирішення проблем, то принаймні проблиск хоч якоїсь надії?

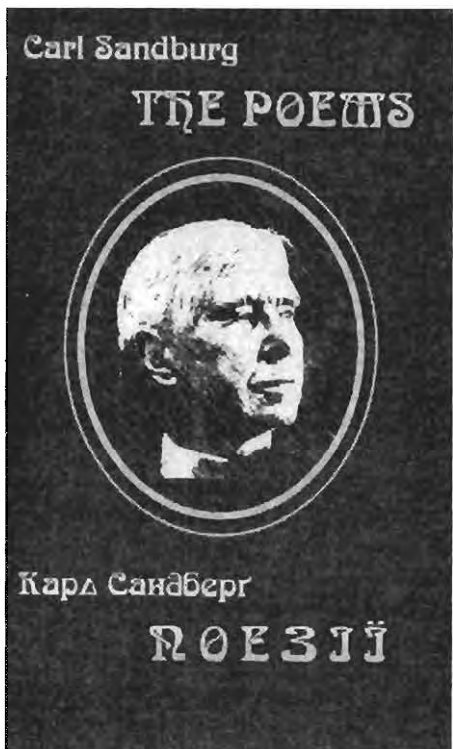
Еймі Розенталь, драматург з Лондону:

Українські драматурги надто песимістичні. Вони чекають, щоб спочатку були кошти, і вже на їхній основі виникає театр. Повірте, це не так. Потрібно розбудовувати театр, драматургам консолідуватися й вимагати фінансування – навіть і від держави, поки немає альтернатив. Можна розпочати з того, щоб вимагати від театру приміщення – просто одну кімнату, де могли б збиратися драматурги, читати, обговорювати п'єси одне одного, давати поради. Зібрані разом ви вже є сила. Чому ви цієї силою нехтуєте?

Ольга Кирилова

НОВІ ВИДАННЯ

Карл Сандберг українською мовою

В останніх місяцях 2002 року появились дві нові книжки: „Поезії“ Карла Сандберга в перекладах Ганни Черинь, та Сергія Боднара і Петра Сороки „Вивчення творчості Ганни Черинь у школі“. Добірка поезій американського письменника Карла Сандберга (1878 - 1967), популярного далеко поза межами США, в перекладах Ганни Черинь дає уявлення про незвичний художній світ й оригінальний стиль митця, одного з послідовників В. Вітмена. Для шанувальників поезії і тих, хто осягає мистецтво перекладу, цікавиться українсько-американськими культурними зв'язками.

Посібник містить методичні рекомендації для вчителів-словесників і пропонує наукову аналізу творів Г. Черинь. Посібник написано з врахуванням нових підходів до вивчення мистецтва слова, зумовлених національним відродженням України. Видавництво ТАНГ „Економічна думка“, Тернопіль 2002.

Хто хоче набути книжки, - мають можливість звернутися до авторки на адресу: Halyna Pankiw-Cherin, 652 Norwood St., Port Charlotte, FL 33952.

Х. Ф.

Книжки з історії Пласту в Аргентині

На відзначення 50-річчя Пласту в Аргентині пластовий провід випустив у цій країні два вартісні видання.

В першу чергу, появилася у 2000 році гарно видана „Пропам'ятна книга“ - у твердій обкладинці з численними світлинами з таборів і зайнять, які творять стрижень книги. У ній є вступ пл. сен Ярослава Липинського, голови Крайової Пластової ради. Цікавим з історичної точки зору є склад пластового проводу від першого крайового з'їзду 25 липня 1954 року до 12-17 квітня 1999 року. У цих списках прізвища ряду пластових провідників повторюються від перших кроків Пласту до сьогоднішніх часів, з чого можемо бачити, що вони не лише самі безмежно служать пластовій ідеї,

але свої обов'язки передають іншим членам своїх родин.

Другим виданням є „Історія Українського Пласту в Аргентині“ пера одного із найактивніших пластунів - Михайла Василика, який виконував усі провідні пости та постійно був душею пластового проводу.

Книжка видана на правах рукопису в обмеженій кількості і містить інформації не лише про початки Українського Пласту, але і про діяльність впродовж 50 років, тому є важливим джерелом для пізнання історії Пласту. Автор подає також свої загальні міркування з терми українського поселення в Аргентині та патріотично-виховних завдань Пласту у ньому.

О. Кузьмович

Прозріння Юрія Краснощока

Документальний детектив киянина Юрія Краснощока „Гільйотина для маршалів“ - це розповідь про репресії комуністичного режиму проти власних прислужників, котрі теж криво завинили перед народом України та інших республік у складі СРСР. Автор зібрав чимало відомостей з цієї теми, менш знаних в Україні, ніж за її межами. Книжка написана з численними автобіографічними відступами, тож саме цей бік розповіді є особливо типовим для життя багатьох громадян України.

Юрій Краснощок служив у 1947 році у військах зв'язку, був сержантом на старшинській посаді, комсомольським секретарем полку, тож міг би йти тією ж стежкою вірної служби, що й страчені Сталіном десять років до того маршали і генерали. Але йому запропонували стати таємним інформатором спеціальних служб у війську, а він відмовився і „зіпсував“ свою службову характеристику. Відтоді він почав більше замислюватися над подіями, свідком яких йому випало бути у молоді роки, - арештами військовиків, сусідів, зникненням просто цивільних людей. В іншому освітленні постали розмови вояків в часі війни про причини

великих втрат у Червоній армії. У бібліотеці полку, серед книжок, призначених до знищення, трапився йому виданий за кордоном журнал „Новая Россия“ зі статтею Федора Раскольниковіа, у якій викривалися злочини Сталіна. І ще й тоді не повірив Юрій Краснощок у правдивість цієї інформації.

Численні зустрічі і відверті розмови з обізнаними людьми наблизили Юрія Краснощока до прозріння. У роки „холодної війни“ його перевели служити на Крайній півночі Росії, де створювалася система радіолокаційної розвідки. Окрім своїх професійних обов'язків, він виконував роллю позаштатного військового слідчого, завдяки чому дістав нагоду пересвідчитися у безправ'ї, яке панувало у війську.

Життєвий досвід привів Юрія Краснощока до необхідності писати правду для українців про той режим, якому його покоління служило спершу з переконання, потім - з необхідності. Так і з'явилася книжка „Гільйотина для маршалів“, яку можна придбати за 10 доларів у Фундації ім. І. Багряного (адреса - на стор. 16).

Л. Х.

Книжка о. Харитона Довгалюка

о. Харитон Довгалюк

Священик о. Харитон Довгалюк тривалий час служив у православній церкві Чесного Хреста в м. Ютика, Н. Й., але за станом здоров'я відійшов на спочинок і оселився в Рочестері, де у власному будинку спорядив каплицю і у ній продовжує своє молитовне служіння. Коли о. Харитону виповнилося 83 роки, святий Дух дорядив йому перед відходом у вічність написати книжку про його спілкування через святого Духа з Господом. Невелику книжечку „Со святым Духом“, видану українською і англійською мовами в друкарні „Комп'ютопринт“, автор надіслав до „Свободи“ зі супровідним листом, у якому зокрема пише: „Моя мета і покликання - прославити Бога. Переглядаючи сторінки книжки, побачите Божі чуда. Я живу со святыми Духами“.

Книжка вийшла малим накладом - 200 примірників, половину якого автор вислав в Україну. Про можливість придбання книжки можна запитати у о. Харитона телефоном: (585) 342-0690.

Ці книжки надійшли до „Свободи“

Володимир Діброва. „Вибгане“, найновіша збірка творів уміщує, поряд із давнішою його прозою (циклами оповідань „Пельце“, „Пісні Бітлз“, повістю „Пентамерон“ пародійними „Звіздонавтами“ й „Мукументами“), які принесли авторові заслужену славу спершу в „андеграундному“ середовищі, а згодом, після публікацій кінця 80-их - 90-их років, у ширших читацьких колах, також пізніший роман „Бурдик“ і зовсім нову сатиричну п'єсу „Тягнуть телевизор“ написану в Америці, де тепер живе письменник. Видавництво „Критика“, Київ, 2002 року.

Сергій Плохій. „Царі та козаки“ англійською мовою, дослідження з іконопису. У книжці автор аналізує, як українські козаки мовою ікони відображали свої взаємини з Богом та російськими царями. Видавництво Гарвардського наукового інституту Гарвардського університету (УНІГУ), 2002 року.

„Незалежна Білорусь“ - це збірка доповідей, англійською мовою, з наукової конференції, котру у травні 1999 року організували спільно Український науковий інститут Гар-

вардського університету та Осередок російських досліджень ім. Дейвіса. Книжка пропонує солідну основу для розуміння процесів, що відбувалися в Білорусі і навколо неї у 1990-их роках, її сучасний статус та перспективи на майбутнє. Книжка вийшла за редакцією М. М. Бальмаседи, Дж. І. Клема та Л. Л. Тарлов. Видавництво „УНІГУ“, 2002 року.

Петро Балей. „Моє життя і творчість“, два томи. На 330 сторінках першого тому вміщені автобіографія, авторський доробок, рецензії, кореспонденція до 1997 року зі середовищем ОУНБ - „Визвольний шлях“, зі середовищем „Прологу“ і „Сучасности“ та з НТШ. На 350 сторінках другого тому поміщено кореспонденцію до 1997 року до інших інституцій та окремих осіб. Лас-Вегас, США 1998 рік.

Володимир Макар. „Спомини та роздуми“ три томи. Том I „Від Бистриці до Бугу“ (1911 - 1929), том II - „Бойові друзі“, книга перша, том III, книга друга. Торонто - Київ 2001 рік. В. Макар, багатолітній журналіст та публіцист, в ім'я свого героїчного покоління здійснив

справжній археографічний подвиг. Він зумів зберегти живий голос епохи, її неповторний образ, а головне - подав своєрідний літопис формування української самосвідомості та національної ідеї у цілому покоління українців ХХ сторіччя. Торонто - Київ, 2001 рік.

Василь Верига. „Визвольні змагання в Україні 1914 - 1923“ у двох томах. У виданні досліджується один з найбільш важливих і суперечливих етапів політичної історії України ХХ століття: відтворено події в українських землях у період Першої світової війни, охарактеризовано визначні постаті національно-демократичного та комуністичного табору, висвітлено політику Росії та західних держав Європи щодо України, її державності та соборності. Двотомник розрахований на науковців, студентську та учнівську молодь, масового читача. Жовква, Видавництво Отців-Василіян „Місіонер“, Львів - 1998 рік.

Федір Пігідо-Правобережний. „Велика Вітчизняна війна“, спогади та роздуми очевидця. Видання містить спогади українського публіциста і громадського діяча (1888-1962) про події в Україні у 1941 - 1945 роках. Перше видання вийшло дру-

ком у 1954 році в Канаді. Нове видання, крім авторського тексту, містить вступну і заключну статті, а також коментар із необхідними роз'ясненнями та уточненнями. Книга розрахована на науковців, викладачів та всіх тих, хто цікавиться історією України. Видання здійснено завдяки фінансовій допомозі Фундації ім. І. Багряного (США). Видавництво „Смолооскип“, Київ 2002 року.

Роман Сербин. „За яку спадщину?“ Це збірка статей, попередньо друківаних в газетах і журналах України та української діаспори, присвячених різним аспектам сучасної української спадщини. Особливу увагу присвячено мітові „Великої Вітчизняної війни“. Збірка розрахована на широке коло читачів, а особливо на молодь, яка цікавиться своєю спадщиною. Видання здійснено завдяки фінансовій допомозі Відділу Ліги українців Канади у Монреалі. Для безкоштовного розповсюдження.

Петро Гайворонський. „Шахтарська баллада“, оповідання. В книжці розповідається про дружбу, кохання, мужність. Книжка розрахована на молодь від 16 до 75 років. Східний видавничий дім, Донецьк, 2002 рік.

До 100-річчя від дня народження Юліяна Тарновича

Усе життя - для Лемківщини

Юліян Тарнович

Народився Бог на саях
в лемківськiм мiстечку Дуклi,
прийшли лемки у крисанях
i принесли мiсяць круглий.

Богдан Игор Антонич

Лемківщина – найдалі на захід висунута українська земля, між Польщею і Словаччиною. Довгими століттями поляки намагалися різними способами лемків польонізувати, а тепер останньо їх асимілюють словаки. В цій боротьбі виробився у лемків твердий і непохитний національний характер. А при тому Лемківщина зродила чимало письменників, науковців, військовиків, духовників і громадських діячів. Серед них почесне місце посідає Юліян Тарнович-Бескид. Він народився 2 січня 1903 року в селі Ростайне біля Грибова, в сім'ї о. Степана і Євгенії з роду Бескидів. Майбутній визначний журналіст, публіцист, письменник і вчений, який писав під правдивим ім'ям, а також користувався псевдонімами Юліян Бескид, Юрій Землян і Осип Жубрид, відзначався незвичайною працьовитістю. Юліян спершу жив з родиною в Мшані біля Дуклі, і тут на п'ятому році життя зустрів хлопця горе – помер його батько, мати залишилася з трьома синами. Ним заімпонував спочатку дідусь о. Антон Бескид, парох с. Тарнавки біля Риманова, і мабуть, він мав найбільший виховний вплив на хлопця. Потім юнак перебував у родині в селі Чертеж коло Сянока, яка уможливила хлопцеві не лише закінчення початкової школи, але й гімназії, після якої він дістався в український підпільний університет у Львові.

Юліян з початку студіював економію, а згодом перейшов на журналістику. На студіях, як активний молодіжний український діяч, вступив до революційної Української Військової Організації (УВО), яка після програніх визвольних змагань захищала український народ від польського шовінізму.

Неодноразово доводилось Юліанові боротися за український університет, відстоювати національну гідність і честь. За таку діяльність не обійшлося без арештів і допитів зі сторони польської поліції. В тих нелегких умовах Юліян не шукав у Львові кар'єри, а повернувся на рідну Лемківщину, до села Тарнавки, а опісля – до Синяви, щоб жити серед своїх, займатися селянською працею і переповідати правди, які пізнав у стінах університету. Для нього Лемківщина була казковим дивосвітом, а лемківські дівчата –

перли його ніжної душі. Тут він пізнав свою улюблену Софію Вусік, з нею одружився і з нею виховав двох синів – Мирона і Олександра. Працюючи серед селян, Юліян поширював просвіту, національно пробуджував народ і вперто боровся з його відсталістю.

Важко й уявити, в якому страшному запущенні була тоді Лемківщина, як матеріальному, так і моральному. Лемківські ентузіясти, серед яких провідну роль відіграв Юліян, кинулись у вир виховної праці, читали доповіді, писали статті, поезії, відозви і наукові праці. Юліян одночасно працював у видавництві „Українська преса“ Івана Тиктора, де йому вдалося zorganizувати часопис „Наш лемко“, який виходив двічі на місяць. До вибуху Другої світової війни вийшло 134 числа. При редакції часопису Тарнович заснував „Бібліотеку Лемківщини“, першим виданням якої була „Ілюстрована історія Лемківщини“ (1936 р.), яка здобула широке признание в українському середовищі.

Творчу працю зупинила советська окупація в 1939 році. Тарнович, щоб уникнути репресій, втік зі Львова на Лемківщину, а в квітні 1940 року дістався до Кракова, де спочатку редагував „Народню бібліотеку“, а згодом працював як співредактор з освітньої праці в НТШ. Початок німецької війни проти СРСР дав можливість Тарновичу повернутися до Львова, де він редагує аж шість тижневиків“, а при тому пише свої літературні твори.

Наближення фронту в 1944 році змусило Тарновича податися в еміграцію, до Відня, Мюнхену й Регензбургу, де він заснував „Українське слово“ і велику українську друкарню, для видання літературно-шкільних підручників і інших мартеріялів на потребу українських втікачів. У 1948 році Тарновича вітали в Торонто українські діячі і товариші зі Львова, які тяжко працювали на різних фізичних працях. Йому, при співучасті владики Борецького (УГКЦ), громада завдячує появу тижневика „Наша Мета“, у якому Ю. Тарнович став головним редактором. Під його керівництвом побачила світ книга „Наш Владика“. Від вересня 1949 року до Великодня 1953 року він видавав двотижневик „Лемківщина“, але нестача фондів змусила припинити діяльність часопису.

Виконуючи важку фізичну працю, він знаходив час писати свої улюблені твори на лемківські теми, був редактором „Лемківських вістей“ – органу Організації Оборони Лемківщини. Він любив також поїхати на рибалку, сісти десь на березі озера і роздумувати над долею своєї Лемківщини. На жаль, не всі пляни визначного українського мислителя здійснилися. Багато його рукописів і художніх картин безповоротно втрачено.

Крайова Управа ООЛ у Торонті 27 квітня 1975 року влаштувала у пошану Ю. Тарновича урочистий вечір. Однак вже на цьому вечорі гості бачили його велику втому і недугу. Смерть вирвала його з рядів найсвідоміших діячів діаспори 28 вересня 1977 року. Його заслуги для української науки і історії пригадують його земляки з нагоди 100-річчя від дня народження Юліяна Тарновича.

Ярослав Стех

НОВОРІЧНІ ІСТОРІЇ

2003 рік – „рік кози“

ПРАГА, Чехія. – Ще у Геродота та пізніше – у візантійських джерелах – край на берегах Бористена-Дніпра, тобто – предків нинішніх українців – називали „країною кіз“... Цьому підтвердженням є центральне місце, що його займає саме коза у багатьох обрядах українців. А 2003 рік за східним календарем – рік кози.

Коза – дуже своєрідна тварина, і хто її пас, той знає, що вона, хоча мирна і лагідна, але й буває примхлива та норовиста. Якщо захоче, то може й через височенні тини скакати і по деревах лазити. Але це, між іншим, бо українці козу здавна вважали своїм символом і у одному зі своїх землеробських обрядів співали:

Де коза ходить,

там жито родить,

Де не буває, там вилягає,

Де коза ногою, там жито копою,

Де коза рогом,

там жито стогом.

З другого боку, козу часто вважали такою, що й відьми не боїться... Недарма побутувало повір'я, що відьма ніколи не відбере молока у кози. Тому й козу чи козла тримали у стайні разом з кіньми

для охорони від нечистої сили. Хоча древнішим в українців є все ж уявлення про сонячне значення кози. Недарма у різдвяному ритуалі українців був і сьогодні зберігся „танець кози“, яка „вмирала“ і „народжувалася“, символізуючи сонячну циклічність часу.

Що ж принесе рік кози Україні? Українцям, які козу шанують і співають про неї, не мав би принести нічого поганого.

Ті, хто добре знає кіз, відзначають їхню чистоту, намагання бути вдячними за доброту, любов до них. Не можна повчати козу чи бити її, проявляти насильство – ви наживете собі вічного і підступного ворога, який завжди переслідуватиме неприсмними каверзами. Гра, фантазія, жарт – це стихія кози... Вона не може бути сумною. Часто ця тварина елегантна і артистична, і цей рік може бути сприятливим для людей мистецтва, акторів, художників... Разом з тим, коза дуже вперта і настирлива, завжди досягає свого, а це може сприяти діловим людям, тим, у кого сильне почуття честолюбства. Якщо коза з вами, то не страшна вам ніяка нечиста сила...

Святий Миколай в Україні

Життя Святого Миколая овіяне легендами. Народився він у лікійському місті Патри близько 280 року, у християнській родині. Батьки його, Феофан і Нона, дали єдиному синові добре виховання та освіту, рідний дядько, єпископ патрський, зважаючи на богоугодність свого племінника, висвятив його у сан пресвітера. Коли за царювання Діоклетіяна в римській імперії почалися гоніння проти християн, Миколай, незважаючи на небезпеку, продовжував проповідувати. У 319 році був кинутий до в'язниці, де пробув майже чотири роки. У невтомних трудах, подвигах та любові до Бога і ближніх пройшло все його життя. Він помер 6 грудня 342 року за новим стилем або 19 грудня – за старим. Уже в XI столітті в Київській Русі відзначали свято перенесення мощів Святого Миколая до Барі –

9 травня за новим стилем, 22 травня – за старим стилем. Була складена церковна служба. А згодом відзначався і день смерті – 6 грудня за григоріанським календарем, 19 грудня – на Сході Європи.

В Україні були сотні храмів, присвячених Святому Миколаю. На жаль, у роки воєнничого атеїзму багато з них було зруйновано. Нині у Києві вціліло лише кілька споруд, присвячених Святому Чудотворцю – церкві Миколи Набережного та Миколи Притиска, собор Покровського монастиря та Миколаївський католицький костел.

Діти люблять Святого Миколая і завжди вранці, у День Миколи Зимового, заглядають під подушку або у черевики чи чоботи – не забуває Святий про них. А дорослі просять його: „Святий Миколаю, заступнику, помилуй та охорони нас від всякого лиха“.

Історія пісні „Jingle bells“

Відома в цілому світі мелодія „Jingle bells“ зродилась в Америці 150 років тому. У невеличкому містечку Медфорд, Масачусетс, під горою притулювся затишний дерев'яний будиночок. У ньому жив молодий господар Джеймс Піерпонт.

Батько юнака був відомою і шанованою людиною. Синів ж, здавалось, доля не дуже всміхалась. У містечку його знали, як не дуже роботящу людину. Джеймс був двічі одруженим. Його перша дружина померла, з другою, Елізою, він мав сімох дітей.

І все ж одну пристрасть Джеймс Піерпонт мав. Він любив музику і сам не раз охоче складав пісеньки. Зі свого будиночка під горою він часто взимку спостерігав перегони на саях. Дзвіночки давали однастайний звук, простеньку мелодію, що повторювалась знову і

знову. Ця мелодія запам'яталась, її ритм привів одного разу Джеймса до пані Вотермейн – єдиної в містечку, яка мала піаніно. Там вперше, взимку 1857 року, Джеймс Піерпонт награв мелодію „Дзвіночків“. Вона сподобалась пані Вотермейн. „Ця пісенька матиме успіх“, – сказала вона і не помилилась. Вже майже 150 років „Jingle bells“ – „Дзвінки дзвіночки“ тішать людей на Різдво.

Пісня швидко облетіла світ, вона звучить у концертних залах і на вулицях, як мелодія мобільних телефонів і в сольних виступах співаків. Її виконували оркестра Глена Мілера, Барбара Стрейсенд, Бінг Кросбі і багато інших. Проста мелодія не набридає, вона легко запам'ятовується, хоча забулося ім'я її автора – Джеймса Піерпонта.

Радіо „Свобода“

Першим словацьким святим став українець - єпископ Павло Гойдич

У церковній історії Закарпаття унікальним був 2001 рік. Відразу троє священників було возведено у сан блаженних. Спочатку було беатифіковано греко-католицького єпископа Теодора Ромжу, відтак московська Церква канонізувала Олексія Кабалюка. Третім святим став прясівський греко-католицький єпископ Павло Гойдич, беатифікація якого відбулася 4 листопада у Римі, на площі святого Петра. Про останнього ми знаємо найменше, хоча він чимало часу провів на Закарпатті, завжди обстоював єдність українців і всіляко боронив їхні національні права.

Монах

Родина Гойдичів була українською. Майже двісті років з неї виходили греко-католицькі священники. Батько майбутнього єпископа Степан Гойдич був взірцевим душпастирем. Мати Ганна Гербері теж походила зі священницької сім'ї. Двоє старших братів єпископа-мученика - Корнелій і Степан - також стали священниками. Родичі хотіли, щоб хоч би молодший обрав світську кар'єру, але вихований у християнських традиціях, він пішов батьківським шляхом.

Народився Петро Гойдич (чернець ім'я Павло) у 1888 році в селі Руські Пекляни, неподалік Пряшева. Невдовзі сім'я переїхала у село Цигелька біля Бардієва, де й пройшло дитинство хлопця. У 1907 році він вступає до єпископської семінарії у Пряшеві. Там себе настільки добре проявляє, що його посилають на навчання до Будапешту. У 1911 році Гойдича висвячено на священника. Уже через рік він стає префектом в гуртожитку для хлопців в т. зв. Алумнеї. Заодно як катехит учить молодь релігії.

Бачачи старанного юнака, єпископ Степан Новак призначає його протоколістом і архіваріусом єпископського уряду. Згодом генеральний вікарій Микола Руснак доручає йому ще вищу посаду - директора єпископської канцелярії. Але Гойдич не прагне церковної кар'єри, і обирає шлях монаха.

22 липня 1922 року він опинився перед брамою василіянського монастиря на Чернечій горі в Мукачеві. У листі до батьків писав: „Я вирішив залишити світ і вступити в монастир, бо лише тут сповниться бажання мого серця... Відчуваю, якщо залишуся у світі, буду подібний до дерева, яке не родить і нікому не приносить користі”. 23 січня 1923 року, після належного випробувального періоду, він одягнув василіянську рясу, яку не переставав носити ніколи, навіть будучи єпископом. При обличчях прийняв ім'я - Павло.

10 березня 1924 року отець Павло був пострижений у монахи. Він став першим реформованим василіянським отцем, який вийшов з оновленого послушництва у Мукачеві. Його призначають заступником ігумена Ужгородського монастиря, де виконував обов'язки префекта і душпастиря 96-ти хлопців-гімназистів василіянського гуртожитку. В 1926 році отримав завдання зреформувати монастир у Малому Березному. Завдяки його активній праці монастирська церква в Ужгороді швидко наповнилася молодими вірниками.

Від 1918 року прясівська єпархія не мала свого єпископа. Після того, як єпископ Степан Новак втік до Угорщини, греко-католиками тимчасово спікувався генеральний вікарій Микола Руснак, а після нього - апостольський адміністратор Діонісій Нярадій з Хорватії. Коли у 1926 році останній повернувся додому, Рим вирішив на його місце призначити молодого і побожного монаха Павла Гойдича. Тим паче, що той добре знав адміністрацію єпархії.

Коли отцеві Павлові у капличці монастиря розповіли про нове призначення, він заплакав. Не хотів його прийняти, але піддався волі Божій. Перед поверненням до Пряшева поїхав на вісім днів до знаменитого Крехівського монастиря у Галичині, світового центру монахів-василіян. Тут духовно вправлявся і склав вічні чернечі обітниця.

Уже будучи єпископом, відпустку звичайно проводив у василіянських монастирях. Щорічно приїжджав на духовні вправи на Чернечу гору до Мукачевя. Тут завжди зупинявся у маленькій і скромній келії, в якій жив ще юнаком.

Єпископ

25 березня 1927 року в Базилиці св. Климента в Римі, де поховано і апостола слов'ян святого Кирила, Павла Гойдича було висвячено на єпископа. Вже у своєму першому пастирському листі до священників він писав про те, що стало його життєвим кредом: „Відкрийте свої священницькі серця і прийміть у своїй любові наш занедбаний руський (український) народ. Русини заслуговують набагато кращої долі. В сучасності вони знаходяться в небезпеці втрати не лише своєї безсмертної душі, але і своєї національної ідентичності, бо перебувають в оточенні ворогів різного роду. Якщо відмовимось і не подамо руки, швидко настане кінець нашого руського народу, народу Духновича, Павловича і великого Валія... Учім його не соромитися за свою руську ідентичність, за свою материнську мову, а бути гордим за свій руський рід”.

З такими думками єпископ Гойдич швидко потрапив у немилість до словацької влади. У 1929 році він рішуче виступив проти словакізації народних церковних шкіл. Міністерство освіти в Братиславі наказало, аби навчання в них перевести на словацьку мову. На українську залишити усього три години в тиждень. Наперекір цьому, єпископ дозволив продовжувати навчання рідною мовою у 80 школах. Це викликало догву тяганину та розгляд у Празі, який закінчився перемогою Гойдича. У 65 школах навчання було продовжено по-українськи.

Ще однією перемогою стало відкриття у 1936 році у Пряшеві греко-католицької російської гімназії, яка стала твердинею релігійно-національного життя русинів-українців у ворожому словацькому середовищі. До того українці Прясівщини не мали жодної середньої школи. Ясна річ, таке єпископові ніхто не збирався вибачати.

Катастрофічні зміни настали після розпаду Чехословаччини і утворення гітлерівського союзника - незалежної Словаччини на чолі з урядом Й. Тісо. Права українців на національний розвиток було відкинуто як непотрібні і шкідливі. Всі школи переведено на словацьку мову викладання. Греко-католицька єпархія не сміла видати жодного документа кирилицею. У 1940 році у Михайлів-

цях відкрито чисто словацьку греко-католицьку учительську семінарію. Прясівську українську натовість належало ліквідувати.

Гойдич і тут проявив характер. На ліквідацію семінарії не пішов, оголосивши їй публічну підтримку. І навіть Ватикан призначив спеціальну фінансову допомогу на існування цієї національної за духом семінарії.

Ясна річ, це не могло подобатися словацькій владі. На велелюдній зустрічі у Пряшеві Йозеф Тісо привітався з усіма церковними достойниками. Тільки одному привселюдно не подав руки. Ним був греко-католицький єпископ Павло Гойдич. Коли всі сіли, для нього одного не знайшлося стільця, і він мусів стояти. Це була публічна зневага, висловлена на очах у вірників. Але були і прямі звинувачення і навіть погрози концтабором „ворогові словацької держави”, „негідному єпископському достоїнству”. Цілу кампанію проти єпископа розв'язала словацька преса.

Але Павло Гойдич стояв на своєму: „Інші національності мають своїх міністрів, свою політичну партію і своїх представників, тільки велика частина моїх вірних не має нікого, хто боронив би їхні національні і громадянські права. Тож коли мої вірні з довір'ям звертаються до мене, я не можу відкинути їхнього прохання, хоча через те зазнаю чимало неприємностей і великої шкоди”.

Ситуація заходила у безвихідь, і Гойдич заради „добра для всієї єпархії” подав у Рим своє прохання про відставку. Але Апостольська столиця резигнації не прийняла. Навпаки - у 1940 році він отримав підвищення, ставши ординарієм, тобто столичним єпископом. Після Другої світової війни, 15 січня 1946 року єпископа Гойдича призначено головним душпастирем для всіх греко-католиків Чехословаччини.

Мученик

Павла Гойдича неможливо було звинуватити у пособництві гітлерівським союзникам, адже всі знали про його стосунки з урядом Йозефа Тісо. Більше того, єпископ врятував сотні невинних людей від концтаборів. У своїй резиденції переховував багатьох євреїв. Надав допомогу тисячам українських біженців. Його єпископським гаслом були слова: „Бог є любов, любім Його”.

Отець А. Левканич про добротність єпископа Гойдича писав так: „Коли б зібралися усі студенти, яким Владика матеріально допоміг закінчити студії; усі робітники, яким він особисто допоміг знайти працю; усі державні службовці, яким він забезпечив посаду; усі сироти, вдовиці й убогі, що їх він обсипував щедрими дарами; коли б зійшлися усі ті, що їм Владика у який-небудь спосіб помагав, радив чи охороняв, і то без різниці віку, заняття чи релігії, то зібралось б непроглядна маса народу, яка цілий день дефілювала б попри єпископську резиденцію”.

Але комуністична влада мала про Павла Гойдича свою думку. Після Галичини та Закарпаття ліквідація Греко-Католицької Церкви повинна була настати й на Прясівщині. Місце Гойдича вже собі примірювали батюшки з Московського патріархату.

28 квітня 1950 року його було арештовано, коли він відмовився віддати ключі від катедрального собору. Натопт православних все одно

виламав двері храму і на чолі зі своїми „духовними отцями” провів „благодарственный молебень”.

Через кілька тижнів єпископа Гойдича перевезли до в'язниці, звідки вже не виходив до кінця життя. У січні 1951 року більшовики влаштували над ним гучний судовий процес. Спочатку навіть вели пряму трансляцію по радіо. Але єпископ так мудро захищався і впевнено поведився, що її припинили. За стандартними вигаданими звинуваченнями на кшталт „зрада держави”, „воєнна зрада”, „шпіонаж” його було засуджено на довічне ув'язнення.

Але навіть за ґратами комуністи боялися популярності Владики. Його возили з однієї тюрми в іншу, бо народ, дізнавшись, де він перебуває, сходився під вікна в'язниці на молитву. Не забував про нього і світ. 17 липня 1958 року Папа Пій XII вислав йому щирі привітання з нагоди 70-річчя.

Павла Гойдича тримали у найстрашніших в'язницях. Змушували до найпринизливішої праці, наприклад, мити підлогу у кімнаті сторожів. Діяли й підступно: пропонували очолити Православну Церкву в Чехословаччині, але він відмовлявся. Мав одне бажання, яке в останні місяці висловлював товаришам: „Завжди прошу ласкового Бога, щоб із цієї долини сліз покликав мене того самого дня, в який прислав”. Так воно і сталося: 17 липня 1960 року, в день свого народження, Павло Гойдич помер. 10 років він карався у комуністичних в'язницях.

На тюремному цвинтарі у Леопольдові поставили тільки табличку з номером 681. Тричі рідні клала на могилу хрест, але сторожі щоразу витягали. Поховання єпископа стало місцем паломництва греко-католиків. Ситуація змінилася під час „Празької весни”. У жовтні 1968 року Владика було урочисто перепоховано у крипті греко-католицького катедрального храму у Пряшеві. Там, де спочиває ще один видатний українець - Олександр Духнович.

Святий

4 листопада 2001 року на майдані перед собором св. Петра у Римі Папа Павло Іван II перед тисячами паломників з різних країн проголосив імена восьми нових блаженних. Серед них був єпископ-мученик Павло Гойдич. На жаль, з уст нинішнього прясівського єпископа Яна Гірки під час беатифікації жодного разу не пролунало, що Павло Гойдич був українцем за походженням і українським єпископом. Натомість його постійно було називано лише „словацьким єпископом” або „єпископом зі Словаччини”. Під час урочистої церемонії не пролунало жодного слова по-українськи чи на прясівському діалекті. У випадку з єпископом Гойдичем, який все життя боровся за національні права своїх вірників - українців Прясівщини, це можна вважати образою його світлої пам'яті. Словацька громадськість робить все можливе, аби замовчати національне походження великомученика. Тож не здивуємося, якщо котрогось дня єпископа, який наполегливо боровся проти словакізації і навіть переслідувався за це, оголосять „твердим і переконливим словаком”. Тим паче, якщо ми „скромно” мовчатимемо.

Олександр Гаврош,
Ужгород

З ДЖЕРЕЛ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

Українські народні меблі

Найдавніші згадки про українські меблі в писаних джерелах походять з XV ст. В описі подільських замків 1494 року про замок у Скалі сказано, що в ньому була чорна хата, а в хаті – два столи і чотири лави. В Кам'янець-Подільському замку, як зазначалося у тому описі, в більшій хаті було чотири столи, п'ять лавок під вікнами та дві – перед столами. В другій хаті-мазанці – стіл простий і три лави. Такою була в ті часи обстановка урядових покоїв, що певною мірою відбивала народний звичай.

Народними меблями в Україні з найдавніших часів були скриня, лави, ослін. Скриня – це дерев'яний на коліщатах сундук, часто ширший вгорі. Часом скриня окувалася залізом, часто прикрашалася плоскою різьбою (геометричний орнамент), пізніше замість різьби її розмальовували фарбами (рослинний орнамент). Одночасно скриня служила й за стіл. Її ставили на покуті. Лави – це товсті широкі дошки на стовпчиках, покладені вздовж стін. Наглухо прикріплені до стін лави, таким чином, були невід'ємною складовою частиною житла будинку. Часто лави підтримувалися фігурно профільованими підставками. Біля дверей над лавою приробляли „судник” для столового посуду. Боковинки судника прикрашалися профільною вирізкою – „коником”. Ослоном звали легшу за лаву дошку на ніжках. Звичайно ослони ставили перед столом, їх легко можна було й переставляти з місця на місце. Рано з'являються на Україні столи з фігурними щитками замість ніжок, проте значного поширення вони не набули.

Безсумнівно, що саме в цю добу в зв'язку з розквітом промислу художнього кування заліза (надглавні хрести, художні завіси дверей, внутрішні й вислі замки („колодки”) для дверей, зброя, фігурні грати для вікон тощо) почали художньо окувати залізом і скрині. На окутті скринь, як і на інших зразках художнього кування, позначилося захоплення художників-ковалів цього часу рослинними елементами орнаменту, що нашаровувався на більш архаїчні геометричні елементи. Деяке наближення українського прикладного мистецтва цієї доби до західноєвропейського пояснюється значним впливом в українські міста чужоземців-ремісників, а також організації ремісничих цехів, устами яких вимагали від майбутніх майстрів-художників обов'язкової трирічної закордонної виробничої подорожі.

У XVI ст. деяка патріархальність і невибагливість у побуті кляси феодалів на Україні змінюється жадібним потягом до розкоші. Покої заповнюються тепер коштовними, привезеними з-за кордону меблями. В XVI і особливо у XVII ст. крісло, стілець, складні

форми столів у панському побуті на Україні були вже досить поширеними. Столи були круглі або овальні з однією тумбою та прямокутні з фігурним профілем на бокових щитках.

Дорогі крісла мали подушки. Фігурні, вирізані по контуру підставки лавок, подібні до сучасних у гуцульських хатах. Нижні частини меблів, як бачимо на гравюрах, в ті часи меблярі часто робили у формі звірячих лап. Цей мотив вживали вже понад 5000 літ тому єгиптяни, із того часу ці „лапи” не переставали прикрашати меблі аж до XIX ст. включно. Подібний мотив ми спостерігаємо і в українських народних меблях, тільки тут форма реальних звірячих лап уже цілком втрачена.

Українське мистецтво XVI–XVII ст. має дещо спільне з італійським та німецьким мистецтвом. Є підстави гадати, що саме в ці часи на зміну старій, нині вже забутій назві сундука-стола на коліщатах входить в ужиток нова, взята з італійської мови назва – скриня („scrigno”). Можливо, що за італійськими зразками з'явився й згодом поширився в Україні звичай розмальовувати скрині букетами квітів у вазонах, а часом і „картинками”. Цей звичай могли винести з Італії наші малярі під час своїх закордонних подорожей за цеховими приписами.

Слід звернути увагу й на той факт, що в XVI і особливо в XVII ст. майстерність різьби по дереву в Україні досягла надзвичайно високого рівня. Майстри іконостасів та інших виробів монументальної і мініатюрної (хрести, ікони, ложки тощо) різьби по дереву віртуозно володіли усім багатством і різноманітністю засобів та форм цього мистецтва. Але все це багатство й різноманітність технічних засобів і форм майже нічого не змінили в народних меблях.

У XVIII ст. стільці, крісла, кавалки, поставці, дзеркала, клавикорди та інші види меблів у феодално-старшинському побуті були дуже вже досить широко розповсюджені. Про це говорять описи майна української старшини, діяріюші (щоденні записки) Ханенка й Маркевича, а також частково збережені і самі меблі.

В справі про конфіскацію майна слобідського полковника Івана Перекреста знаходимо вказівку на те, що в будинку полковника стіни всередині були оббиті кольоровим трипном, шкірою з золотими візерунками, килимами. В кімнатах у нього були столи, вкриті килимами й скатерками, лави, оббиті зеленим сукном або покриті кольоровими „полавочниками” з срібними та золотими „травками”, стільці, оббиті шкірою з золотими візерунками, ліжка різьблене, позолочене, великий різьблений „поставець”.

В діяріюші Ханенка знаходимо вказівку на те, що він у 1732 році замовив у Глухові сніцареві шафу, а в лютому того ж року домовився з малярем про те, щоб „обмалювати” цю шафу. В 1742 р. Ханенко замовляє „Василію шведської нації столяру ніженьському” шафу.

Значні зрушення в побуті українського містечка і села, в розвитку їхньої матеріальної культури ми помічаємо значно пізніше, в остан-

ній чверті XVIII та першій чверті XIX ст. Змінюється й умеблювання житла. Одні старовинні типи меблів, такі як піл, лави, судник, ослін, виходять з ужитку і зникають, інші залишаються в побуті, але втрачають деякі свої стародавні функції. Скриня раніше була схованкою для святкової одяжі, жіночих прикрас, сувоїв полотно тощо, одночасно вона служила й за стіл, а тому місце її було на покуті. З початку XIX ст. скриня перестала виконувати функцію стола і служить тільки за схованку для одяжі. Ось чому на покуті місце скрині тепер займає стіл на ніжках, а скрині відводиться другорядне місце в хаті або її й зовсім виносять з хати до комори. Замість старих, віджилих, у загальний ужиток входять нові типи меблів: диванчики, стільці, ліжка, шафи. Цим новим типам меблів народні майстри надавали своїх, віками творених, улюблених пропорцій і оздоб.

Нові типи меблів міцно пов'язувалися з внутрішнім архітектурним оформленням хати. Українська хата протягом XIX ст. зазнала в умеблюванні значних змін, зберігши і розвинувши національну, яскраво виявлену своєрідність, красу й мистецьку цінність інтер'єру, його теплу інтимну затишність. Все це надає народним меблям особливої привабливості, значної цінності як характерним пам'яткам народного мистецтва.

Звідки ж з'явилися нові типи українських народних меблів?

В другій половині XVIII та на початку XIX ст. на Україні набирає широкого розмаху будівництво поміщицьких садіб. Кожний, навіть дрібний поміщик намагався збудувати свою садибу, обставити її по можливості на зразок столичних палаців. Модні закордонні й столичні меблі були дорогі, добувати їх було важко. Ними могли прикрасити свої палаци лише магнати. Для середнього, не кажучи вже про дрібного пана, такі меблі були малодоступними. Хоча в містах і з'являються приватні меблеві майстерні, але вони не могли задовольнити всіх вимог споживачів, і тому поміщики засновують свої власні майстерні, в яких працюють кріпаки. Кріпаки-червонодеревці, виконуючи численні замовлення, копіювали, як уміли, зразки закордонних західноєвропейських та столичних меблів, тобто робили те, чого вимагали від них замовці. Але часто вони відходили від закордонних зразків, більше чи менше змінювали їх, творчо опрацьовували – дещо відкидали, дещо спрощували, а щось і своє додавали. Народні майстри-червонодеревці не тільки виконували панські

замовлення, а й виробляли меблі для власного вжитку, для міщан, а часом і селян. Виготовляючи меблі для себе, народні майстри на основі місцевих традицій змінювали західноєвропейські зразки значно ґрунтовніше, ніж на замовлення для панського вжитку.

Все це легко можна простежити, вивчаючи в натурі житло того чи іншого району, де раніш знаходилися такі майстерні.

Досліджуючи архітектуру північної Слобожанщини, ми бачили майже в кожній хаті цікаві зразки народних меблів XIX ст. роботи місцевих майстрів. Найчастіше тут зустрічаються диванчики й стільці, які замінили собою давніші типи українських народних меблів – лави й ослони. Ці меблі привертають увагу своєю різноманітністю, значною кількістю варіантів кожного типу. Вони приваблюють і несподівано гострим розв'язанням композиційного завдання. Здебільшого ці меблі логічні за конструкцією, прості за формою, ясні за композицією і в міру оздоблені.

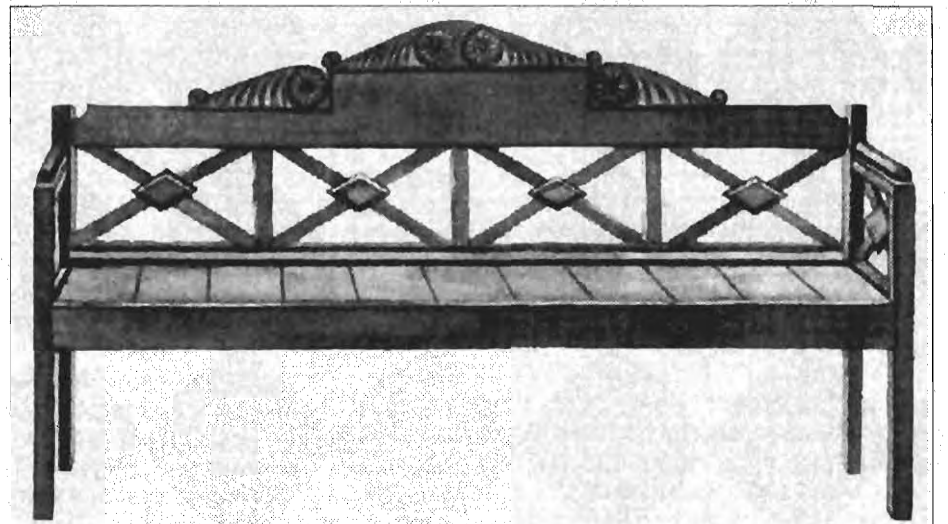
Приглядаючись до форм і оздоб слобожанських диванчиків та стільців, ми знайдемо в них далекі відгуки зразків західноєвропейських меблів стилю бароко, класичних, ампірових та псевдоготичних. Ці відгуки хоч і свідчать про постійні живі зв'язки творчості наших народних майстрів з культурою інших народів, проте не вони визначають основу і стиль народних українських меблів того часу.

Часом у лебединських меблях можна зустріти виразне, пряме наслідування столичних, петербурзьких зразків. Це траплялося тоді, коли майстер-краснодеревець примушений був виконувати волю-вимогу замовця-поміщика. Тоді з його рук виходили меблі з важкуватими пропорціями, наївні в трактуванні форм і оздоб. В інших більш численних випадках ми спостерігаємо цікавий процес поступового відходу, відштовхування від столичних зразків, засвоєння й творчого опрацювання їх в напрямку застосування габаритів і форм меблів відповідно до характеру внутрішнього архітектурного оформлення української хати, оформлення, усталеного протягом минулих віків.

Зрідка зустрічаються в народних меблях Лебедина м'які спинки, а також глухі спинки з двома прямокутними видовженими фільтонками або з трьома такими ж фільтонками, оздобленими накладними ромбами.

Значно менше уваги приділяли народні майстри обробці ніжок диванів. Переважно вони надавали їм форму чотиригранних брусків.

(Закінчення на стор. 23)

Диван з села Лебедина на Черкащині (фото 1925 р.)

Відомий український мистецтвознавець Стефан Таранушенко (1889–1976) народився в Лебедині на Сумщині. 1917 року закінчив Харківський університет. Знаний як дослідник українського народного мистецтва, зокрема Слобожанщини.

Решнівка – „малий Почаїв”

Храм Преображення Господнього (1759 р.).

До найбільш шанованих серед волинян відпустових місць південної Волині належить село Решнівка, названа в народі „малим Почаєвом”. Розташоване село на південь від Крем'янця, а прославила його чудотворна ікона Божої Матері Решнівецької, яка й дотепер знаходиться в місцевому храмі Преображення Господнього.

Село отримало свою назву, за переказами, від слова „решето”, оскільки тут проживав майстер з виготовлення решет. Але я дотримуюся думки, що в основу назви покладено слово „ряшно”, бо саме під такою назвою воно вперше згадується у 1463 році. Через село протікає невеличка, але бурхлива річечка Самець, яка бере свій початок поруч нього і з трьох сторін обтікає гору, на якій височить храм Преображення Господнього, ніби створює святині природний захист. Зі східної сторони гори виразно видно її кам'янисту структуру та вхід до печери-церкви, в якій відбувались в давнину Богослужіння, нині повністю занехаяно. В середині XV ст. село належало до князів Збараських, пізніше Вишневецьких, а в середині XVII ст. його власницею стала українська шляхтянка, вдова Марія Савич. Будівництво мурованого храму пов'язане з чудотворним образом Божої Матері „Всіх сумуючих радість” – однієї з копій ікони Іверської Богородиці.

Перекази подають нам таку його історію. Власниця села – православна шляхтянка Марія Савич приймала в своїй хаті подорожньо-

Старовинна мідна чаша (XVII ст.).

го ченця, який на гостинність і благочестя благословив її святим образом. Вона відчула благодать Божу від ікони, що знаходилась в її хаті, і вирішила, що місце для образу – в святині, а тому надумала збудувати дерев'яну церкву. Під час посвячення церкви 1650 року біля святого образу дістала зцілення від хвороб одна селянка.

По трьох роках в околицях з'явилась страшна пошесть, яка щоденно забирала багато людей. Вони зійшли на гору Решнівецьку, де зі сльозами на очах просили у Пресвятої Діви перед її чудотворним образом порятунку і захисту. На другий день було зауважено, що пошесть минає. З того часу і ведеться перелік аж 380 випадків чудесної допомоги вірним через чудотворний образ Божої Матері.

Сучасний храм в ім'я Преображення Господнього побудовано на горі 1759 року на кошти польського королевича Якова-Людвіка, як дерев'яний і лише в 1887–1888 роках його було капітально перебудовано.

Храм Преображення Господнього – твір суто волинської архітектурної школи, розмальований в іконописному мистецькому волинському стилі, має багату внутрішню окрасу трьох іконостасів мистецького різьблення і позолоти, багато давніх ікон, інших церковних речей. Гарний опис храму залишив нам його настоятель, відомий дослідник волинської старовини другої половини XIX ст. о. Стефан Барановський.

Чудотворний образ Божої Матері має карбовану срібно-визолочену ризу зі словами: „Радуйся, всіх засмучених Радосте, 1651 рік” – це, власне, є найдавніший писаний документ до чудотворного образу.

Біля образу Божої Матері у 80-их роках XIX ст. було 122 металічні привіски, на яких зображені різні тілесні органи. Збереглося два зображення: рука і нога зі зазначеними датами зцілення – 1684 і 1687 рік. В храмі є ряд давніх Євангелій, інших Богослужбових книг. Всі чудесні зцілення були записані впродовж віків до книги, яка переховувалась в церкві, як писав о. П. Либов в 1935 році.

Але були лиховісні часи в нашій історії, коли недруги забороняли прощі до „Малого Почаєва”. В спогаді о. Семена Гаюка, настоятеля недалекого храму Воскресіння Господнього в селі Лопушно, розповідається, що в 1938 році серед

прочан сновигали люди в темно-гранатових поліційних мундирах, які приглядалися до всього. Були також їхні чисельні немундировані тасмні помічники.

Велику наругу пережив „малий Почаїв” в добу московсько-більшовицького режиму. Вчителька Решнівецької школи Ніна Зеленко розповідає: „Пам'ятаю, як і на початку 70-их років відбувались багаточисельні прощі до чудотворного образу. Приходили з навколишніх і далеких сіл ще звечора, цілу ніч молились в храмі, чекали ранішньої урочистої служби Божої. По службі Божій відбувались величаві хресні ходи навколо церкви. Але комуністична влада розпочала шалений наступ на святиню, робила спроби зачинити церкву, зняти з реєстрації, а пізніше – звандалізувати. Як могли, боронили святиню її тодішній настоятель о. Ісидор Черватюк, староста храму Дмитро Бабовал. Завдяки їм святиня збереглась...”

Руйнівна хвиля атеїстичної системи пронеслася над душами волинян і не одну з них викинула на смітник бездуховності і безвір'я. Але чудотворний образ Божої Матері Решнівецької чекає на тих, хто прийде до нього з щирою молитвою і покайням.

Раніше я двічі бував в Решнівці – влітку 1995 року і на Великдень в нинішньому. Напередодні великого свята Преображення Господнього, 19 серпня, знову вирушив з Луцька на прощу до великої святині. Залишаю автобус і вирушаю в шестикілометрову дорогу до села Шимківці, де зупинився в хаті мого учня, випускника Волинської духовної семінарії, студента богословського факультету Черні-

вецького університету, викладача Вишневецького духовного училища Михайла Артемчука.

Вранці, з першими променями сонця, вирушаємо автоом місцевого вчителя Петра Дячука, яке він сам змайстрував з трьох машин советського виробництва, до Решнівки, щоб до початку Служби Божої ще раз оглянути церковну утвар, архів, бібліотеку храму і прикласитись до чудотворного образу.

Храм вже відчинено, і перші прочани моляться перед чудотворним образом. Настоятель храму о. Василь Хомицький забирає нас до святині і показує три вівтарі, іконостаси, давні – з XVII ст. – Євангелії, хрести, чаші, плащаниці. Оглядаємо ікони, чималий архів, бібліотеку, не винищені комуністами в радянські часи.

Особливу цінність становить давня, з XVII ст., мідна чаша для водосвяття, яку дотепер використовують для освячення води. За цей час храм по вінця заповнили вірні, прочани зі Збаража, Вишнівця, Крем'янця, Тернополя і Луцька.

Директор Решнівецької школи Лариса Голубенна розповідає, що в школі працює 10 вчителів, навчається 48 учнів.

Село Решнівка налічує 187 дворів. Багато випускників закінчили університети, інститути. Серед них лікарі Володимир Смалюк, Ананій Саль, Володимир Магера, Петро Ратушняк, вчителі Ярослав Кусяк, Володимир і Марія Черватюки, Марія Марусяк, інженери Галина Смалюк, Євгенія Ратушняк. Не тільки храмом, а й гарними людьми пишається Решнівка.

Володимир Рожко,
історик-архівист,
м. Луцьк

Українські...

(Закінчення зі стор. 22)

Рідше у формах ніжок народних меблів ми відчуваємо відгук стилю ампір чи бароко. У формі передніх ніжок диванчика можна побачити ремінісценцію ніжки у формі звірячої лапи, доведеної до геометричного узгальнення, з повною втратою образотворчого елемента.

В міщанських і селянських хатах диванчики часто, як раніше лави, покривалися домотканними килимками. Якщо під час замовлення це було відомо майстру, він компанував диванчик так, щоб разом з килимом вони склали художнє ціле. Прямолинійна форма верху спинки була для цього найбільш придатною, а декорація в таких випадках набувала спокійних форм, не сперечалася з шумливою барвистістю килима.

Стільці в лебединських хатах, як і диванчики, зроблені місцевими майстрами, але за характером вони значно відмінні від диванчиків.

Стиль англійської кляски кінця XVII ст. знайшов свій відгомін і в далеких українських меблях. Стилець збірок Київського музею українського мистецтва показує, що в українських меблях знайшла відгук також більш рання фаза розвитку англійських меблів – стиль Чипенделя. Дуже поширені в Лебедині також стільці з ґрунтовно перетвореними елементами зразків стилю ампір.

Майстри народних меблів на Слобожанщині не користувалися яскравими фарбами. Найчастіше майстер зберігав під прозорим шаром теплого золотистого тону

лаку чи політури природний колір та гру структури слоїв дерева, а невеликі площини, вкриті чорним лаком, вносили елементи пікантності. Значно рідше меблі покривали густим шаром спокійного тону фарби.

Головним своїм художнім завданням майстри народних меблів вважали знайти виразний, ритмічно побудований силует, додержуючи гармонійності і рівноваги маси. Оздабами, зокрема різьбою, вони користувалися рідко. Декоративний елемент часто був дуже незначний. Тому було б непростимою помилкою вбачати в народних слобожанських меблях тільки спрощення форм і збіднення оздоб панського, „високого” мистецтва. Значно більше важить у них метод активного творчого процесу.

Живе почуття національного стилю виявилось в особливому розумінні пропорцій, в своєрідному трактуванні форм, в застосуванні улюблених, віками вироблених засобів композиції. Все це спричинилося до того, що нові, створені народними майстрами меблі, їх габарити, пропорції, композиції, форми й оздоби органічно ув'язалися з внутрішнім архітектурним оформленням хати. Інтер'єр української хати, її умеблювання в XIX ст. значно оновився порівняно з XVIII і попередніми століттями, проте національний характер їх і в нових формах лишився незмінним.

Стефан Таранушенко
Друкується зі скороченням
з дозволу журналу „Народне
мистецтво”, ч. 1–2, 1999.

СПОРТ

Паралельні світи українського футболу

Футбол є точним відображенням життя суспільства. Як суспільно-політичне явище, футбол не може розвиватися окремо від інших галузей людської діяльності. Недарма таку увагу футболісти приділяють тоталітарні режими, аби продемонструвати світові переваги соціалізму. Сьогодні вже ніхто нікому нічого не демонструє. Ми маємо футбол, головні механізми існування якого знаходяться в такому секреті, що їх ніхто, здається, не знає. Саме тому, підсумовуючи футбольний рік, не варто заглиблюватися в аналіз забитих лівою і правою ногою м'ячів. Не тому, що це нецікаво, а тому, що виключно футбольна статистика не дає об'єктивної картини українського футболу.

Поверхня

2002 рік нічим не втішив українських любителів головної гри людства. Фінальний турнір Чаші світу відбувся без України, національна збірна у відбірковому циклі першої Європи грає невпевнено, провідні клуби повилітали один за одним з європейських клубних турнірів. Надії на те, що чемпіонат України стане нарешті цікавим видовищем зі сильним складом учасників, поступово розвіюються. Збірна і провідний клуб України впродовж останніх років посідають місце в кінці п'ятого десятку світових оцінок.

Зовні ніби все як у людей. Розігрується чемпіонат у трьох лігах і чаша України серед „професіональних“ команд. Є турнірні таблиці, визначаються чемпіони. Та всі ці атрибути, якщо подивитись ближче, виглядають як фальшива борода, причеплена на лице безвусого. Смикати за цю щедру фарбовану бороду суворо забороняється, хоча всі знають, що під нею. Досить порівнянь. Перейдемо до живих футбольних людей. Президент Професіональної футбольної ліги Равіль Сафіулін відмовився давати інтерв'ю авторові цих рядків, тому що не може пояснити, за які кошти має існувати близько сотні вітчизняних „професійних футбольних клубів“. Не знає цього ні Равіль Сафіулін, ні президент Національної футбольної федерації Григорій Суркіс. Нам показують лише одну сторону футболу – турнірну, пропонують аналізувати тактику і стратегію команд.

З радістю займався б цим, якби ці тактика і стратегія були. Та, на жаль, у 95 відсотків українських команд тактика одна – добути грошей на завтра. Оскільки легальних джерел фінансування у наших „профе-

сійних“ клубів немає, постійно чути скарги на відсутність платні та нагород у вищій лізі, харчів і пального для автобуса у нижчих дивізіонах українських „професіоналів“. І тут все зупиняється. Найкращі журналісти, найдосвідченіші фахівці залюбки проаналізують всі технічні прийоми, згадають результати ігор і склади команд за будь-який рік. Як тільки ж мова заходить про гроші, всі переходять на „езопову мову“. Перегорніть, якщо маєте натхнення і час, сторінки спортивних видань, яких тепер вдосталь, за рік, що минув. Не знайдете там жодного слова про розміри зарплат чи винагород українських футболістів та тренерів. Закордонних – скільки завгодно. Саме із цього провалля тасмниці і замовчування і проростають проблеми українського футболу, котрі матеріалізуються в поразки на міжнародній арені і малозрозумілі результати на арені внутрішній. Всі знають – ніхто не говорить.

Під поверхнею

Ще в жовтні я радів інтризі у національному чемпіонаті. Нарешті уперед вийшли нові команди, нарешті вічному чемпіону в особі київського „Динамо“ кинув виклик не специфічний донецький „Шахтар“, а ціла група українських команд! Завчасна радість змінилася на сум. Вже сьогодні мені відомі понад десять результатів другого кола чемпіонату України, яке розпочнеться аж у березні 2003-го. Заробив би на тоталізаторі, однак букмекери теж все це знають і ставки на окремі результати не приймають. Знають це і керівники нашого футболу. І що з цього? Чим закінчилися заклики президента ФФУ Григорія Суркіса припинити практику договірних

матчів і не „працювати з арбітрами“? Нічим. Заклик повис у повітрі як та сокира над шаром диму, що надійно прикриває механізми існування українського футболу.

Чим не загадка: заробляти гроші футболом в Україні неможливо, більшість клубів публічно жебракує, а охочих „покрутитися“ в цьому господарстві більш ніж досить? На останньому спільному засіданні виконкомів ФФУ та ПФЛ ледь не відверто говорили про „ціну“ кожного українського арбітра, яку слід сплатити перед грою, аби все було гаразд. Усі без винятку знають правду, але вголос говорять зовсім інше. Коли ж запитати, звідки гроші на всі ці обладнання, западає тиша. Та й не запитують ніхто. Рахують результативні перекидання м'яча, удари зовнішньою і внутрішньою стороною стопи, коротше кажучи, все, окрім грошей. А вони десь є. Точніше, не десь. Бо наявність грошей у київського „Динамо“ і донецького „Шахтаря“ ніхто не заперечує. Це виглядало б недоречно. Решта команд про свій фінансовий стан мовчить, аби знову застогнати про безгрошів'я у найнесподіваніший момент.

Тінь з-за кордону

Якщо в Італії, Іспанії чи Німеччині можна вільно почитати в пресі про бюджети та борги футбольних клубів, суми контрактів гравців і тренерів, ми оперуємо в основному евфемізмами чи матеріалами закордонної преси.

В той же час до українських клубів цього року прибуло кілька десятків маловідомих чужоземних футболістів. Якщо поява так званих „легіонерів“ у командах, які не заперечують своїх фінансових можливостей і турнірних амбіцій, ще

якось піддається поясненню, то десант футболістів з Африки та Південної Америки до Запоріжжя чи Львова не піддається жодному поясненню. До чого тут футбол? Коли навіть у „Динамо“ та „Шахтарі“ запрошені з-за кордону виконавці виглядають далеко не суперзірками, то що говорити про інших?

Як пояснити хлопчику зі споршколи, де немає опалення, не вистачає м'ячів, а тренер підробляє на базарі, за які такі кошти везуть до Луцька чи Полтави африканців? Чи захоче той хлопчик віддати весь вільний час футболісти, якщо він і його батьки не побачать реальної перспективи заробляти згодом грою у футбол на життя?

Тренери національної збірної все частіше звертають увагу на країни Європи та Росію, де українці грають настільки добре, що гідні представляти головну команду країни. Як вони потрапили за кордон, куди дивились українські „професіонали“? І знову постає темна хвиля паралельного футбольного світу, де ні про що не можна говорити вголос.

Чи є світло попереду?

Міжнародні футбольні організації дали зрозуміти, що вимагатимуть прозорості ведення господарства від усіх, хто хоче грати у футбол на європейській і світовій арені.

Вже за два роки команди, які не пройшли ліцензування УЕФА, не допустять до євротурнірів. Може тоді, хоча б через УЕФА, Україна дізнається нарешті, на які кошти живуть її футбольні „професіонали“. Боюсь, що професіоналів у футболі тоді залишиться набагато менше, ніж є тепер. Чому ні? Хто втратить від того, що у нас буде не сто, а наприклад, десять професійних футбольних команд? Команд, які підтвердять свій статус належною матеріальною базою, високим рівнем фахівців, бездоганною грою футболістів, прихильністю глядачів і нарешті перемогами. Перемогами в реальному, а не паралельному футболі, на які ми так довго чекаємо.

Микола Несенюк,
„День“

„СИЗОКРИЛІ“

Український танцювальний ансамбль під мистецьким керівництвом

РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

ВИСТУПАТИМЕ У TOWN HALL

„Сизокрилі“ захоплять Вас своїм стилевим танком, починаючи акробатичним гопаком до настроєвого балету. „Сизокрилі“ напевно Вас захоплять і заохотять до збільшення програм.

„ЧЕРЕС“ – український народний ансамбль під музичним керівництвом

АНДРІЯ МІЛЯВСЬКОГО

п'ятниця, 31 січня 2003 р., год. 8-ма веч.

The Town Hall, 123 W. 43rd St., NYC 10036

Квитки 35 і 30 дол.

TicketMaster (212) 307- 4100 Town Hall Box Office (212) 840-2824

УКРАЇНЬСЬКА ЦЕНТРАЛЯ
та 7-ий ВІДДІЛ ООЧСУ

запрошують на

**ТРАДИЦІЙНУ
МАЛАНКУ**

В СУБОТУ, 11 СІЧНЯ 2003 Р.

в залі Української Централі
240 Hope Avenue, Passaic, New Jersey

Початок о год. 9:00 веч.

Грає оркестра „ГАЛИЧАНИ“

Вступ: 20 дол. від особи – шампанський тост

Замовлення столів у п. ВАСИЛЯ ГАРГАЯ

Тел.: (973) 772-3344

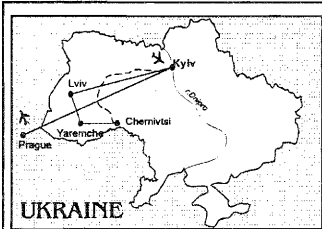
STP scope travel inc
 1605 Springfield Ave., Maplewood NJ 07040
 973 378-8998 or FAX 973 378-7903; www.scopetravel.com
 e-mails: info@scopetravel.com or scope@mycomcast.com

Leading World
 Tour Operator
 to Ukraine

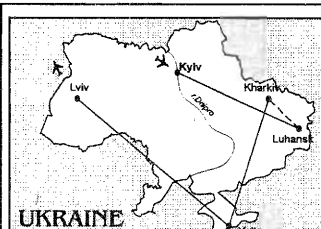
Marijka Stadnycka Helbig

2003 SCOPE GROUP TOURS

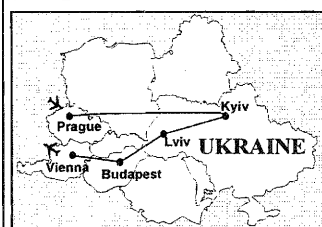
WESTERN UKRAINE
 via Czech Airlines from New York (JFK)
 16 Day All inclusive First-class Escorted Tour
 from \$2600 tw
 Departures:
 July 04, 2003
 Aug 20, 2003 includes: Independence Day Festivities

The most popular of tours: fly to Kyiv (4), continue by motorcoach to Lviv (4) then through the Carpathian Mountains to Yaremche (2) and Chernivtsi (2). Board an overnight sleeper train in Ternopil to Kyiv from where you fly to Prague (2). Plus: Rohatyn, Ivano Frankivsk, Kolomyja, Kamianets Podilskij, Zarvanytsia and Ternopil.

COI03
УКРАЇНОК
 via LOT Polish Airlines from New York
 May 04 - 24, 2003
 21 Day Air/land Tour
 \$2800 tw

Організатор: Варка Бачинська. У програмі відвідини міст, в яких США проводить харетативну програму "Молоко і булочка" для найменших школярів України. Kyiv (4) continue by plane to Luhansk (2), sleeper train to Kharkiv (3); fly directly to Yalta (3) and finally to Lviv (7) International Music Festival.

HABSBURG
CAPITALS
 via Czech Airlines from New York (JFK)
 June 27 - July 11, 2003 (only departure!)
 15 Day All inclusive First-class Escorted Tour
 \$2900 tw

The best of Ukraine and Central Europe: fly to Prague (2) continue by plane to Kyiv (3) then by motorcoach to Lviv (3), from where you board your sleeper train to Budapest (2). A Danube Cruise brings us to our final destination Vienna (2). Plus: Rivne, Potchajiv Monastery, Olesko Castle.

Рідна Мандрівка
YOUTH TOUR
 via Malev Airlines from New York \$2650 tw
 via Malev Airlines from Toronto \$2800 tw
 Aug 5 - 25, 2003 (only departure!)
 21 Day All-inclusive Escorted Tour

A private motorcoach tour: Kyiv (3), Cherkasy (1), Vinnytsia (1), Chernivtsi (2), Yaremche (4), Lviv (6), Kyiv (3), Budapest (2 optional) Plus: Kaniv, Moryntsi, Shevchenkove, Chyhyryn, Subotiv, Kamianets Podilskij, Khotyn, Kolomyja, Yavoriv, Vorohta, Verhovyna, Iv. Frankivsk, Rohatyn, Halych, Olesko Castle, Pochajiv + Independence Day Celebrations in Kyiv. NOTE: Toronto Departure \$150 adtl. includes gateway suppl. and Budapest overnight/meals Aug 25-26

CHAIKA
 Dnipro Cruise plus Tour
 via Malev Airlines form New York (JFK)
 Aug 14 - Sep 05, 2003 (only departure!)
 23 Day All inclusive escorted Tour
 \$3100 tw

Arrive in Kyiv with connecting same day flight to Lviv (6). Return to Kyiv (3) by overnight rail for the Independence Day Festivities; Board your M. S. Rybalko Cruise ship for an 8 day trip down the Dnipro River: Zaporizhia, Odesa, Sevastopol. Plus: Yalta, Bahchysaraj and Chersones. Return by plane to Kyiv and connect to a non stop flight to Budapest (2) for final two days. Independence Day Festivities.

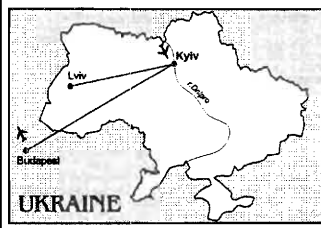
СВІТОВИЙ КОНГРЕС
УКРАЇНЦІВ - КИЇВ 2003
 via Malev Airlines from New York (JFK)
 Aug 16 - 27, 2003
 12 Day Air/land Escorted Tour
 \$1890 tw

Stay right in the heart of Kyiv (9) at Dnipro Hotel for the World Congress of Ukrainians Aug 18-21, participate in Independence Day Festivities and stop in Budapest (2) on your way home.

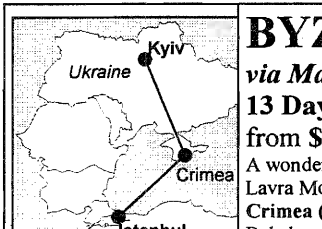
BEST OF
UKRAINE
 via Malev Airlines form New York (JFK)
 13 Day All inclusive Escorted First-class Tour
 from \$2050 tw

A "synopsis of Ukraine": Odesa (3), Lviv (4), Kyiv (3) and Budapest (2). Includes: Trans Atlantic air by Malev Airlines, inter-city connection by plane, all transfers, daily sightseeing tours incl. entrance fees, B/L/D basis, Ukrainian visa, escorted throughout itinerary. Departures: May 12, June 16, July 14, September 15, 2003

INDEPENDENCE TOUR
 via Malev Airlines from New York (JFK)
 Aug 16 - 27, 2003
 12 Day Air/land Escorted Tour
 \$1790 tw

Arrive Kyiv with the Congress group, with a direct flight connection to Lviv. Lovely days under own arrangements in Lviv's (5) centrally located Georg Hotel (breakfast basis), return by sleeper train to Kyiv (3) for the Independence Day Festivities, continue to Budapest (2) by plane.

BYZANTINE ROUTE
 via Malev Airlines from New York (JFK)
 13 Day All inclusive Escorted First-class Tour
 from \$2290 tw
 A wonderful combination of Ukraine and Turkey: Arrive in Kyiv (3): St. Sofia, Lavra Monastery, St. Michael's, Golden Gates and Artisan Podil, fly to Crimea (3): Simferopol, Yalta Panorama, Chersones, Sevastopol and Bahchysaraj. Fly to Istanbul (4): Bosphorus Cruise, Hagia Sofia, St. Chora, Topkapi, Blue & Suleman Masques. Hippodrom and Grand Bazaar.
 Departures: May 22, June 26, September 18, 2003.

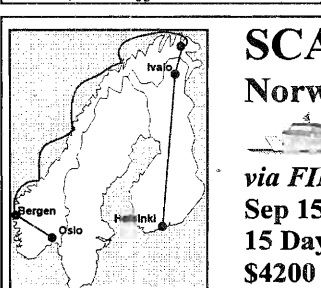

"HROMOVYTSIA"
CONCERT TOUR
 via British Airlines from Chicago
 July 11 - 27, 2003
 17 Day All inclusive Escorted Tour
 \$2450 tw

This tour was especially organized for performers of the HROMOVYTSIA DANCE GROUP of CHICAGO and their immediate family members. Includes: Kyiv (3), Lviv (5), Ivano Frankivsk (1), Yaremche (2), Mukachevo (2) and Budapest (2). Concerts are scheduled in: Kyiv, Lviv, Ternopil, Kalush, Kolomyja and Uzhhorod. TOUR IS CLOSED!!

2003 INDIVIDUAL AIRFARES to UKRAINE					
from CHICAGO	to KYIV	ODESA	LVIV		
winter	\$ 575	\$ 625	\$ 625		via LOT Airlines
shoulder (L)	\$ 700	\$ 745	\$ 745		plus tax
summer	\$ 970	\$ 1050	\$ 1050		
from NEW YORK	to KYIV	ODESA	LVIV		
winter	\$ 520	\$ 580	\$ 580		via LOT Airlines
shoulder (L)	\$ 625	\$ 665	\$ 665		plus tax
summer	\$ 900	\$ 1010	\$ 1010		
from NEW YORK	to KYIV	PRAGUE	KOSICE		
winter	\$ 485	\$ 460	\$ 490		via Czech Airlines
shoulder (L)	\$ 615	\$ 595	\$ 625		plus tax
summer	\$ 900	\$ 895	\$ 925		
from NEW YORK	to KYIV	ODESA	BUDAPEST		
winter	\$ 475	\$ 535	\$ 495		via Malev Airlines
shoulder	\$ 585	\$ 635	\$ 675		plus tax
summer	TBA	TBA	TBA		

SEASONS: Summer: June, July, Aug. Low: April & Oct. Shoulder: May & Sept. Winter: all other except Christmas Season.
 NOTE: Instant purchase fares. Taxes not included. Restrictions and week-end surcharge apply.
 Through fares will be quoted from major gateway cities in USA upon request on LOT or Czech Airlines.

SCANDINAVIA
 Norway-Lapland-Finland
 includes Norway Fjord Cruise
 via FINNAIR from New York (JFK)
 Sep 15 - 30, 2003
 15 Day All inclusive Escorted Deluxe Tour
 \$4200 tw

Fly to Oslo (2) continue via the famous Flamsbanen railroad to Bergen (2) where you will board the 6 day northbound Fjord Cruise - breathtaking site of autumn foliage. Warmed by the Gulf Stream the fjords are a natural flora haven. We cruise all the way to the "tip" of Scandinavia and its ever changing scenery with many lakes and more reindeer than inhabitants. Overnight in Lapland (2) and continue by bus to Ivalo Airport for your flight to Helsinki (2). Deposit deadline: March 31, 2003

Tour cost and itineraries are subject to change without prior notice.
 For detailed information visit www.scopetravel.com

Early Registration BONUS!!
УБАГА - \$200 per couple
 If tour deposit of @\$300 per person reaches Scope Travel Inc. by December 31, 2002
 NOTE: Not applicable on Sojuz Ukrainok, Rідna Мандрівка & Hromovytsia tours

Ukrainian Creations

A Family Tradition Since 1975

Specializing in 14 KT. Gold Tryzub

Steve Makar, Owner

30% знижки
на церкви
та
організації

В підприємстві Макара маємо великий вибір українських національних емблем, також маємо різні релігійні медалі та вироби. У нас ви можете знайти чудову біжутерію із 14кт та 18кт золота, імпортовану з Європи. Якщо Вам потрібно надзвичайного по-дарунку, то в нашому складі знаходяться унікальні заручинні перстені та на замовлення шлюбні обручки. Означення вартості робимо на місці.

Ukrainian Creations, 10201 Little Creek Rd., Charlotte, NC 28227
Тел.: (704) 573-9108

СІЧНЕВИЙ ВИПРОДАЖ ХУТЕР
Ціни сильно обнижені

50% - 65%

Luxurious Blackglama
and Mahogany Minks, Sheared Beaver,
Sheared Mink Reversible

Висока якість • Найновіша мода
Знамените мистецьке виконання

- Хутра виконуємо на замовлення
- Перероблюємо і міняємо модель
- Переховуємо в „Storage“
- Чистимо і глянуємо

Паркування авт безкоштовне

JOSEF JASKIEWICZ

від 1979 р.

331 Springfield Ave., Summit
Тел.: (908) 273-9000

ВІДКРИТІ

Понеділок - п'ятниця від год. 9 - 6
Четвер від год. 9 - 7,
субота від год. 9 - 5

GUERRINO DENTISTRY & ASSOC.

Always with personal care..

д-р РУСЛАН КОРОБЕЙНИК

УКРАЇНОМОВНИЙ ДЕНТИСТ

Westchester County

\$29

- Examination
- X-rays
- Cleaning
- Consultation (reg. \$345)

- State of the art facility
- All dental specialists on site
- Payment plans available
- Open evenings and Saturdays

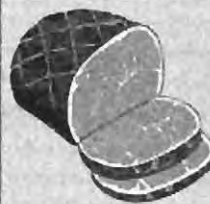
1 Byram Brook Place, Armonk, NY 10504

(914) 765-0093

24 Hr. Emergency # (646) 489-8111

Visit us on the web.

www.guerrinodentistry.com

**ЙОСИФ
КУПЧАК**

ВЛАСНИК

JOSEPH MEAT MARKET

М'ясні європейські вироби

437 Smith Street, Perth Amboy, NJ

Tel: (732) 442-4660

Мрієте стати домовласником?

Не зволікайте!

Тепер відсотки на мортгеджах

найнижчі у Кредитівці

САМОПМОІЧ НЬЮ ЙОРК
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

108 Second Avenue New York, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

Філії:

6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938 Fax: 845 626-8636

226 Uniondale Ave. Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393 Fax: 516 565-2097

32-01 31 Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506 Fax: 718 626-0458

Поза Нью Йорком телефонуйте безкоштовно: 1-888-SELFREL

Відвідайте нашу електронну сторінку: www.selfreliancecy.org Е-пошта: SRNYFCU@aol.com

АДВОКАТ
**ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна

Оплату беремо лише після виграші процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомостей
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID

1373 Broad St., Clifton, NJ 07013

(973) 773-9800

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ -
ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ

Передплата на рік лише \$7 дол.

Міст - це завжди надійно!

**Доля
посміхається
ВАМ!**

Зробіть десять замовлень через
будь-якого представника
корпорації Міст протягом
поточного року -
з 1 березня до 31 грудня
і ви стаєте учасником
супер-лотереї
корпорації Міст-
Міст-Фортуна,
Головний приз -
10.000 доларів готівкою.

**МІСТ-
ФОРТУНА
\$10,000.00
ГОТІВКОЮ**

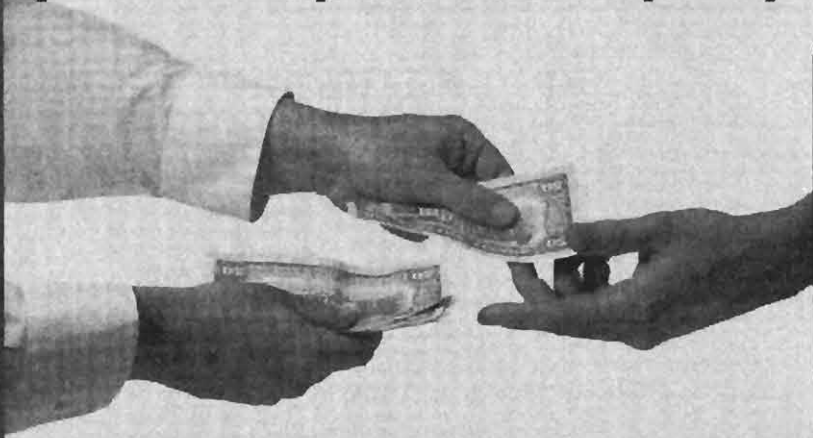
А також
телевізори,
відеомагнітофони,
ДВД та інші
коштовні нагороди,

Корпорація
МІСТ -

**вибір тих,
хто добре
рахує свої
гроші!**

Грошові перекази в Україну та по цілому світі за декілька хвилин.

**Тільки ми доставляємо
гроші безпосередньо
до рук адресата**

ПАЧКИ
в Україну, Росію,
країни СНД та по
всій Східній Європі

Щоденна висилка
контейнерів

Щохвилиний
комп'ютерний контроль
за виконанням Вашого
замовлення

Підбираємо пачки з дому

РЕГІОНАЛЬНІ ПРЕДСТАВНИКИ:

MEEST Corporation Inc.
97 Six Point Road
Toronto, ON M8Z 2X3
Tel.: (416) 236-2032

MEEST-AMERICA
609 Commerce Rd.
Linden NJ 07036
Tel (908) 474-1100

MEEST KARPATY
2236 W. Chicago Ave.
Chicago, IL 60622
Tel.: (773) 489-9225

MEEST-CALIFORNIA
500 E. Harvard Str.
Glendale, CA 91205
Tel.: (818) 547-4910

MEEST-ALBERTA
10834-97 Street
Edmonton, AB T5H 3M3
Tel (780) 424-1777

За агентом у вашій місцевості дзвоніть безкоштовно **1-800-361-7345**

IMMIGRATION & TRANSLATION SERVICES OF CANADA INCORPORATION

ПРОПОНУЄ СВОЇ ПОСЛУГИ

- Незалежна імміграція
- Статус біженця
- Сімейне спонзування
- Програма „Live-in-Caregiver“
- Програма „Manitoba Nominne“
- Дозвіл на роботу
- Запрошення до Канади
- Громадянство Канади
- Студентські візи
- Переклади документів та інше

АННА ПЕТРИШИН

2409 Meighen Road, Windsor, Ontario N8W 4C2, Canada

Tel.: (519) 948-1127 • Fax: (519) 948-5458

E-MAIL: annakuts@hotmail.com

• РОЗШУКИ •

Розшукую американську родину свого діда **САВЧУКА ХОМИ ПАВЛОВИЧА**, який проживав з родиною в с. Михайлівці, біля м. Бар на Поділлі (нині с. Михайлівці Муровано-Куриловецького р-ну, Вінницької обл.). Детальнішої інформації бракує. Відомо, що у 50-60-их рр. хтось із родини з США на ім'я діда надіслав листа, який, на жаль, не зберігся. Звертаюся з проханням до родини Савчуків, а також до тих, хто знав когось з цієї родини відгукнутися за адресою в Україні: Юрій Савчук, Київ 01014, Бастіонна 16 кв. 8. Тел.: (044) 295-8188; у США: Yuriy Savchuk, Ukrainian Academy of Arts and Sciences, 206 West 100th Street, New York, NY 10025-5018.

• ПРАЦЯ •

Потрібно чоловіка і жінку для догляду за хворим чоловіком з проживанням і до легкої домашньої праці.

Тел.: (973) 761-6902

Приватні оголошення

про розшук родини, пошуки чи пропозиції праці, винайм житла та інші вміщуються у „Свободі“ за ціну 10 дол.

**Great Rates,
No-fee Services,
Free Checking,
and Now...Free
On-line Banking.**

RUFUCU direct™

Check Our
Financial
Services and
Attractive Rates

- Savings Accounts
- Share Draft & Checking
- Credit Cards
- Vehicle Loans
- Mortgage Accounts
- Signature Loans
- Business Loans
- Commercial Loans
- CD's & IRA's
- Investments
- Youth Accounts
- Direct Deposit
- Fund Transfers
- International Transfers
- Audio Response System
- Notary Service
- Translation Services
- Student Scholarships

What more could you ask from a financial institution? How about membership ownership. Not only do you get the most attractive rates in town, as a member, you are an owner. And ownership does have its rewards.

In addition to earning interest on your deposits, you stand to earn dividends on your account. Plus, you benefit from a wide array of financial instruments and no-fee services, at rates unmatched by other banks.

More important, you can now do your banking online from just about any place in the world, free of charge! What better reasons to become a member of one of the most service oriented credit unions in the country. Join us today! Call us or visit us online at www.rufcu.org.

Rochester Ukrainian Federal Credit Union
Serving Our Members' Financial Needs

Main Office

RUFUCU Rochester
824 Ridge Road East
Rochester, NY 14621
Tel: (585) 544-9518
Fax: (585) 338-2980

Capital District Branch

RUFUCU Albany
1828 third Ave.
Watervliet, NY 12189
Tel: (518) 266-0791
Fax: (585) 338-2980

Bank Online!

www.rufcu.org

e-mail: rufcu@frontiernet.net

Out of State, Call Toll Free 1-877-968-7828 – Audio Response Line: 585-338-2980

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

LOT

Ціни від 1 листопада
до 10 грудня і від
24 грудня до 20 березня

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксових кораблях;
- пересилку грошей через „WESTERN UNION“
- квитки на літаки з НЬЮ-Йорку до:

**WESTERN
UNION**

Львова	540 дол. + податок	(в обидві сторони)
	370 дол. + податок	(в одну сторону)
Риги	450 дол. + податок	(в обидві сторони)
	320 дол. + податок	(в одну сторону)
Мінська, Софії, Таліна, Вільна, Київ, Ст. Петербургу, Москви	500 дол. + податок	(в обидві сторони)
	350 дол. + податок	(в одну сторону)

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083

Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973

<http://www.albatravel.com>

e-mail: albatravel@aol.com

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошовим переказом надсилає на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерсі підлягають 6%-му податку

Українська Федеральна Кредитова Кооператива

“САМОПОМІЧ”

Філадельфія - Скрантон - Трентон

Обслуговує і підтримує

Українську громаду від 1952-го року

ВСТУПАЙТЕ ДО НАШОЇ КРЕДИТИВКИ!
Для Вас **ВИСОКІ** відсотки на Сертифікатах,
НИЗЬКІ відсотки на позики і
Взірцева Фінансова Обслуга

Головне Бюро:

1729 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

Tel: 215-725-4430 Fax: 215-725-0831

Toll Free: 1-888-POLTAVA (1-888-765-8282)

www.ukrfcu.com

Філії:

910 Henrietta Ave., Huntingdon Valley, PA 19006 (215) 379-0400

2307 Brown Street, Philadelphia, PA 19130 (215) 232-399

447 Jeremiah Avenue, Trenton, NJ 08610 (609) 656-0802

207 River Street, Scranton, PA 18447 (570) 487-1947

**ПАЧКИ В
УКРАЇНУ**

DNI PRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіаквитки в Україну та з України, зробити візи до України.

До вибору 99 візців хусток!

Телефонні картки: 100 хв. розмови із Україною за \$10.

NEWARK, NJ

688 Sanford Ave

Tel.: (973) 373-8783

(888) 336-4776

CLIFTON, NJ

565 Clifton Ave

Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA

1801 Cottman Ave

Tel.: (215) 728-6040

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(908) 964-4222

(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

Ділимося сумною вісткою, що з волі Всевишнього заосмотрений Найсвятішими Тайнами в ранніх годинах в четвер, 19 грудня 2002 р. після довгої недуги відійшов у вічність в Гластонбері, Кон., на 91-му році життя, наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, ПРАДІДО і СТРИЙКО

бл. п.

ЯРОСЛАВ КЛИМ

Покійний був членом: ОУН, СЛУП В'язнів, Патріархального Товариства, НТШ, Українського Музею, УСК-у в Н.Й. і Сеньйорського Клубу в Гартфордї. Був прихильником українського слова і мистецтва.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	- ІВАННА
природна дочка	- ЗІРКА РУДИК
онуки	- РУСЛАНА САВКА з мужем РУСЛАНОМ і СОЛОМІЙКОЮ
	- ЗОРЯНА ШПИКУЛА з мужем ІГОРЕМ і СЛАВЧИКОМ
	- МАРКО РУДИК з дружиною ДЖОЗІ
	- ПЕТРУСЬ РУДИК
племінниця	- ТАНЯ ОСАДЦА з мужем д-ром БОГДАНОМ і родиною
	- АКА ПЕРЕЙМА з мужем д-ром КОНСТАНТИНОМ і родиною
племінник	- ЮСТИН КЛИМ з дружиною ЖЕКЛІН і родиною.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 21 грудня 2002 р. із св. Літургією в церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфордї, а відтак надгробні відправи на українському цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому пам'ять!

Складаємо сердечну подяку о. Парохіві П. Луніву, о. П. Гронському і дияконіві Ю. Малаховському за відправи, молитви та відвідини бл. п. Ярослава в останні дні Його земного життя.

Окремо дякуємо інж. О. Пришлякові за теплі слова на Панахиді, а хоріві „Діброва“ за прекрасний спів на Панахиді і на св. Літургії.

Дякуємо всім здалека і зблизька, які взяли участь у всіх похоронних відправах в пошані Покійного, як і теж за всі вислови співчуття, що наспіли до нашої родини.

Дякуємо п. М. Галіву, дияконіві Ю. Малаховському, Вірі Качмарській і Ваці Переймі за милі спогади про Покійного.

Our sincere and most grateful „thank you“ to Mr. Gilbert Spencer from the Glastonbury Funeral Home, for a truly exemplary handling of all the necessary arrangements within one day's notice.

His professionalism and compassion made this difficult time more bearable for our entire family.

Нехай пам'ять про Покійного залишиться на завжди у наших серцях, а душа Його нехай буде прийнята у Небесні Хороми.

Замість квітів родина просить складати пожертви на Києво-Могилянську Академію, журнал „Патріархат“ або на Сироти в Україні.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІАРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО
ВІДДІЛ В НЬЮ-ЙОРКУ

В глибокому смутку сповіщаємо членство, прихильників Т-ва і всю українську громаду, що 19 грудня 2002 р. упокоївся на 92-му році жертвенного життя, вірний син України, Копичинець

сл. п.

ЯРОСЛАВ КЛИМ

Покійний був членом ОУН, колишнім в'язнем концентраційного табору в Авшвіці, з котрого чудом вийшов на волю. Мирянський діяч, колишній довголітній член управи відділу Товариства, секретар, член редакційної колегії журналу „Патріархат“ і невтомний кольпортер.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ - ПАРАСТАС і ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ відслужено 20 і 21 грудня 2002 р. в парафіяльній церкві в Гартфордї, Кон., а тлінні останки покійного Ярослава перевезено на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., де після останніх похоронних обрядів, домовину зложено до могили.

Вп. дружині пані Іванці, доньці пані Зірці і шановній родині управа складає глибокі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА ВІДДІЛУ У.П.Т-ва

З глибоким сумом повідомляємо, що 28 грудня 2002 р. після тяжкої і тривалої хвороби відійшла у вічність найдорожча

ДРУЖИНА, МАТИ, БАБУСЯ і СЕСТРА

бл. п.

ГАЛИНА (АЛЛА)

АНДРЕАДІС

з родини МИНАЄВИХ

нар. 17 вересня 1928 р. Б. в Запоріжжі.

Визначна оперна співачка і громадська діячка, яка жила і працювала в Буенос Айресі, Нью-Йорку і Вашингтоні.

Пригнічені горем:

чоловік	- МИКОЛА КАЗАНОК АНДРЕАДІС
сини	- МИКОЛА з дружиною ІРИНОЮ і внуками ЛЯРИСОЮ і МИКОЛОЮ
	- ОЛЕКСАНДЕР з дружиною ІРИНОЮ
сестри	- МАРІЯ ТЕНЗЕР з родиною
	- РАІСА БЛАГОВІРОВА з родиною
свахи	- СТЕФАНІЯ ЧОРНА-ДОСІНЧУК з родиною
	- АЛЕВТІНА ІВАСИШИН
- та дальша родина в діаспорі і в Україні.

ПОХОРОН відбувся 2 січня 2003 р. о год. 1-ій дня в Українському Національному Пам'ятнику-Мавзолею, Cedar Hill Cemetery, 4111 Pennsylvania Avenue, Suitland, MD.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів на свіжу могилу просимо складати пожертви на Український Музей в Нью-Йорку: The Ukrainian Museum, In Memory of Halyna Andreadis, 203 Second Avenue, New York, NY 10003.

Ділимося сумною вісткою, що 29 грудня 2002 р. відійшла у вічність на 90-му році життя наша дорога СЕСТРА, БРАТОВА і ТЕТА

бл. п.

КЛАВДІЯ КІНДЗЄЛЬСКА

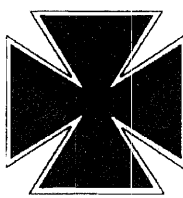
з дому ПІТЬО

ПАРАСТАС і ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в четвер, 2 січня 2003 р. з церкви св. Володимира в Глен Спей, Н.Й.

Залишила в смутку:

брата	- ОРЕСТА ПІТЬО
братову	- СОФІЮ ПІТЬО
сестрінку	- ДАРІЮ ДОЛИНСЬКУ з родиною
братанків	- ВОЛОДИМИРА з родиною
	- РОМАНА з дружиною
	- БОГДАНА з родиною
	- ВОЛОДИМИРА з родиною

Вічна Її пам'ять!

У глибокому смутку повідомляємо, що 17 листопада

2002 р. відійшов у вічність на 83-му році життя наш найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.

ВАСИЛЬ БУРТНЯК

нар. 23 січня 1920 р. в Україні.

Був відзначений Пропам'ятною відзнакою 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії та Битви під Бродами 24 квітня 1953 р.

Похоронні відправи відбулися 22 листопада 2002 р. в українській католицькій церкві Nativity of the Blessed Virgin Mary, Los Angeles, CA., а відтак на цвинтарі Forest Lawn Memorial Park, Los Angeles, CA.

Залишилися у глибокому смутку:

дружина	- ІРЕНА з дому КАЛИНЕЦЬ
доньки	- ЛІДІЯ з чоловіком ДЖАНОМ і доньками АНДРЕСЮ, СТЕФАНІСЮ і ХРИСТИНОЮ
	- МАРТА з чоловіком РОМАНОМ і синами ПАВЛОМ і МИКОЛОЮ
	- МАРІЙКА з чоловіком ЄВГЕНОМ і дітьми СЛАВКОМ і ТАНЕЮ

та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Україні і Аргентині.

Вічна Йому пам'ять!

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього 7 вересня 2002 року відійшов у вічність наш найдорожчий і незабутній **ЧОЛОВІК і БАТЬКО**

бл. п.

БОГДАН ПЕВНИЙ

Похорон відбувся 12 вересня 2002 року на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Ми невимовно вдячні парохів української православної церкви св. Володимира в Нью-Йорку о. Іванові Лишикові за відвідини Богдана в шпиталі, за уділення йому св. Тайни оливопомазання і відслуження всіх похоронних відправ та за сердечні прощальні слова.

В пам'ять нашого дорогого Боби були відправлені Поминальні Служби в Луцьку, у Львові та в Києві, за що сердечно дякуємо родині та друзям в Україні.

Щира подяка УВАН та Середовищу УГВР за некрологи в пам'ять нашого незабутнього Боби, які були вміщені в газеті „Свобода“.

Особливо дякуємо моїм дорогим сестрам-тетам Наді, Наталці та Софійці та їхнім родинам Цьолкам, Титлам і Геврикам за розради і допомогу в часі нашого горя. Окрену подяку складаємо Надійці Титлі за збіркову акцію.

Дякуємо співробітникам та управі Українського Музею за виrozumіння і підтримку в часі нашого горя та за квіти, Любі Волинець за щоденні телефони.

Сердечна подяка родині, приятелям та знайомим, що своєю численною участю в похоронних відправах, вшанували пам'ять нашого найдорожчого Богдана.

Ми зворушені та вдячні за теплі прощальні слова в пам'ять нашого Боби на Панахиді, які виголосили Микола Галів, Марія Шуст, Тарас Гунчак, та на Тризни, Тарас Гунчак, Євген Стахів, Ярослав Федун та Тит Геврик.

Наша особлива і сердечна подяка редакторам газет за щирі та зворушливі дописи в пам'ять дорогого Богдана: в „Свободі“ – ред. Христині Ференцевич; в „Мості“ – ред. Валентині Лабунському; у The Ukrainian Weekly – ред. Іці Кознарській-Касанові та проф. Тарасові Гунчакові в „Сучасності“ – Редакції та Редакційній Раді; в „Літературній Україні“ – Раді Національної Спілки письменників України та Редакції та Редакційній Раді „Сучасності“; в „Урядовому Кур'єрі“ – ред. Михайлові Сороці; та всім газетам в Україні, де були згадки в пам'ять Богдана.

Також дякуємо Луці Костелині за спогад про їхню дружбу і юнацькі переживання.

Усім щиро дякуємо за молитви, квіти, за телефонічні та листовні співчуття, розради та пожертви на добродійні цілі.

Хай Всемогучий Господь винагородить Вас усіх своїми щедрими ласками.

З вдячністю

дружина – ХРИСТИНА
доні – ОЛЕНКА, ЛАРИСА
син – ТАРАС з дружиною ШАРЛЬОТКОЮ

В пам'ять дорогого Богдана зложили пожертви:

НА ЖУРНАЛ „СУЧАСНІСТЬ“:

	2,000 дол.	Юрій Білик;
	1,000	Родина Певних;
по	200	Софія і Тит Геврики, Маріян Коць, Наталка Титла, Надія і Маріян Цьолки з родиною;
	150	Ольга і Тарас Гунчаки;
по	100	Варка і Ярема Бачинські, Інна і Ярема Бачинські, Іванка і Олесь Білики, Рома і Юрій Богачевські, Аня і Марко Бури, Марта і Роман Волчуки, Зірка і Роман Воронки, Іванка Ганкевич, Адя і Адріан Геврики, Олекса Геврик, Роман Геврик, Крис і Адя Титла-Генкел, Віра Гриценко і Юрій Гриценко, Володимир Грицин, Осип Данко, Бренд у Дейвид Доналд, Лора Доналд, Пені і Дан Доналд, Оксана Драган, Хозе і Іка Кознарська-Касанова, Леонід Лиман, Валентина і Євдокія Лимонченко, Оксана Лобачевська, Левко Майстренко і Ніна Наливайко, Дарія і Василь Маркусі, Яр Моцюк, Віра Скоп, Тарас Сохан, Богдан Титла, Надія і Мако Титли, Люба і Славко Федуні, Роман Ференцевич, Христина і Юрій Ференцевичі, Ірена Цегельська, Богдан Чайківський, Іляріон Чолган, Ляня і Місько Яримовичі, Марта і Стах Яроші;
	75	Галина Левицька;
по	50	Терешка і Костик Бені, Анна Бойчук, Оля і Микола Бури, Ірена і Левко Вербицькі, Ліда і Богдан Гайдучки, Микола Галів, Євгенія і Євген Івашкові, Ярослав Колодій, Оксана і Микола Коропецькі, Олександра Дяченко-Кочман, Віра Левицька, Оля і Ігор Левицькі, Оля і Богдан Михайлові, Володимир Петришин, Володимир Процик, Ніна Самокіш і Оксана Стиранка, Надія Світлична і Павло Стокотельний, Олександра Селипина, Богданна і Володимир Слижі, Наталія і Ігор Соневицькі, Неоніля Сохан, Євген Стахів, Нестор Шуст;
	40	Олександра і Юрій Мацки;
по	30	Піер і Банні Морел, Андрій і Софія Лашик-Титли;
по	25	Ева Антон, Михайло Бохно, Ніна Булавицька, Марія і Ярослав Ганкевичі, Надія Гафткович, Любов Дражевська, Оксана і Михайло Комановські, Наталка і Іван Коропецькі, Люба і Теодозій Крупи, Оксана і Богдан Кузишини, о. Іван Лишик, Пластовий курінь „Перші Стежі“ – Чикаго, Ірина Мороз, Ореста Фединак, Люба Цьолко, Олександра Юзенів;
по	20	Ірена і Олександр Білевичі, Оксана Волчук, Віра Левицька з родиною, Славла Стасюк, Марта Тарнавська.

Разом 9,575 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:

	200 дол.	Нуся і Володимир Раки;
по	100	Анна і Роман Аліськевичі, Ольга і Мирон Гнатейки, Василь Сосяк, Татіяна і Андрій Тершаківці, Марія і Ярослав Томоруги;
по	50	Дарія Бойко, Марта і Андрій Бачинські, Лідія і Богдан Гайдучки, Роман Гавриляк і Марія Тершаковець, Лідія і Орест Плути, Марія Шуст, Лідія Фіцалович, Катруся і Ярослав Червоняки.

Разом 1,100 дол.

Ділимося сумною вісткою, що 18 грудня 2002 р. відійшов у вічність на 76-му році життя наш найдорожчий **МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ**

бл. п.

МИХАЙЛО ГАВРИЛОВИЧ

Довгі роки був членом парафії української католицької церкви св. Марії в Озон Парку, Н.Й., а опісля належав до церкви св. Андрія в Кампбел Гол, Н.Й.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 23 грудня 2002 р. в церкві св. Марії у Вашингтонвіл, Н.Й., а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – АННА ДЕРЛИЦЯ ГАВРИЛОВИЧ
донька – ІРЕНА ІГНАЧАК з чоловіком ІВАНОМ
внуки – СТЕФАН, КАТЕРИНА і МИХАЙЛО
та племінники в Україні.

Вічна йому пам'ять!

ГОЛОВНА ПЛАСТОВА РАДА і
ГОЛОВНА ПЛАСТОВА БУЛАВА

в глибокому смутку повідомляють, що 31 грудня 2002 р., несподівано відійшов на Вічну Ватру в Лондоні, Англія,

бл. п.

пл. сен. кер.

ЯРОСЛАВ ГАВРИХ, ЧМ

Голова Головної Пластової Ради.

Дружині та синам складаємо найглибші співчуття

пл. сен. ЯРОСЛАВА РУБЕЛЬ, голова ГПБ

пл. сен. ЮРІЙ СЛЮСАРЧУК, секретар ГПР

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього 4 березня 2002 р. несподівано відійшла у вічність, наша найдорожча **ДРУЖИНА, МАТИ і СЕСТРА**

бл. п.

ДОННА КАЛИНЕВИЧ

з дому ГАВРИЩУК

нар. 5 грудня 1922 р. на Буковині.

Похоронні відправи відбулися з похоронного заведення Гайніс Ріналді, Сілвер Спрінг, Мд., де відслужено Парастас і Панахиду, а наступного дня, 6 березня 2002 р. похоронна Служба Божа була відслужена в Українському крайовому католицькому соборі св. Родини у Вашингтоні, Д.К. Тлінні останки Покійної похоронено на парафіяльному цвинтарі св. Родини. Похоронні відправи відслужив парох собору св. Родини о. Нестор Івасів.

Родина висловлює щирсердечну подяку о. Несторові Івасіву за переведення похорону, похоронному заведенню за добру обслугу, та всім приятелям і друзям, які жертвували на святі Служби Божі за Покійну, за квіти і за приготування тризни. Зокрема складаємо нашу щирю подяку всім особам, які промовляли в часі тризни, мило згадуючи про добрі діла покійної Донни.

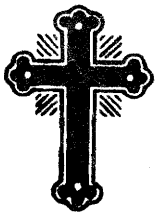
Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Донни Калиневич, понижче підписані особи, зложили свої пожертви на поміч українським сиротам на Буковині:

	1,000 дол.	д-р Іларіон Калиневич
по	50	Вітковицькі Ігор і Тамара, Держко Евстахій, Кейс Мері Еллен, Кічоровська Теодозія, Кострубяк Дарія, Курилас Ольга і Степан, Лемішка д-р Андрій і Ліда, Максим'юк Галина і Степан;
по	30	Демчишин Богдан і Мирослава, Калдвел Гелен, Луцик Александра, Царик Теодор;
по	25	Бартошик Маріян, Волошин Александра, Дацків Орест і Оріся, Єржковський Олег, Зинюк Остап і Ірена, Копка Юліян і Стефа, Коцибала Святослав, Сербин Мирослав і Маріка, Скасків Волтер і Дороті;
по	20	Бартошик Іванка, Данилюк Соня, Гогнят Стів і Аліс, Івасів Степан, Кравець Філогоній і Софія, Оришкевич Ярослава, Платош Леонора, Росс Джов, Сваб Йосиф, Сокіл Марія;
	15	Туркевич Люба;
	10	Данилюк Петро;
по	5	Слота Михайлина, Слота Степан.

Разом 1,980 дол.

Всім нашим добрим друзям, які чим-небудь прислужились у переведенні похорону та за пожертви, висловлюємо нашу сердечну подяку. Нехай Милосердий Господь винагородить Всіх Вас сторицею.

Д-р ІЛАРІОН і ОЛЬГА КАЛИНЕВИЧІ

З тяжким серцем повідомляємо, що по довгій недужі покинула нас

**бл. п.
ІРИНА КОМАР
з дому ЛИСНЯК**

- доньки - ТАНЯ КЕЙВАН
- РОМА КОМАР ШАРДОН з мужем КЕННЕТОМ та дочками ПРИСЦІЛЕЮ та АМАНДОЮ
- двоюродні брати - ВОЛОДИМИР ЛИСНЯК з дружиною ЛАРИСОЮ та дочками УЛЕЮ та ЛАДОЮ
- РОМАН ЛИСНЯК з дружиною ВАЛЕНТИНОЮ та сином МАРКОМ
- ОРЕСТ БУЙНЯК з дружиною ОЛЕЮ
- сестрінки - ЄЛИСАВЕТА БАРАН з мужем АНДРИЄМ, сином ДМИТРИЄМ та дочкою НАТАЛКОЮ
- СВЯТОСЛАВ ЧАРТОРИЙСЬКИЙ з дружиною МАРТОЮ та дочкою КАТЕЮ
- БОГДАН ЧАРТОРИЙСЬКИЙ з дочкою АЛЕКСІЄЮ
- пасерб - ЗЕНОН КОМАР з родиною.

Вічна їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 13 грудня 2002 р., по короткій недужі відійшов у вічність на 82-му році життя, наш дорогий

**МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ
СВ. П.
інж. РОМАН КОВАЛИК**

нар. на Дрогобиччині, зах. Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 16 грудня в церкві св. о. Миколая в Торонто, Канада.

Тлінні останки Покійного спочили на цвинтарі Парк Ловн.

У глибокому смутку залишилися:

- дружина - ОЛЕКСАНДРА
- діти - ХРИСТИНА, БОГДАН, ДАРІЯ і МИРОН з родинами ближча і дальша родина в Канаді, Америці та Україні.

Вічна йому пам'ять!

В ТРИНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
мого дорогого МУЖА

**бл. п.
ВАСИЛЯ ПАПІЖА**

будуть відслужені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в суботу, 18 січня 2003 р.

у 2-ох церквах Бразилії, в Канаді та в церкві св. Івана Хрестителя на заході міста Дітройту, о год. 10-ій ранку.

Приятелів та знайомих прошу о молитви.

Дружина ОЛЕНА

бл. п.

д-р ВОЛОДИМИР М. ПУШКАР

член основник і колишній член Дирекції Фондації Приятелів Енциклопедії України та видатний громадський і церковний діяч.

Родині Покійного складаємо сердечні співчуття.

УПРАВА ФПЕУ

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 7 червня 2002 р. відійшла у вічність наша найдорожча ДРУЖИНА і МАМА

**СВ. П.
ЗІНАЇДА МИСЬКІВ**

Цією дорогою складаємо нашу щиросердечну подяку приятелям, знайомим і членам родини за вислови співчуття, моральну підтримку та участь у похоронних відправах у церкві пам'ятнику в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Щиро дякуємо Високопреосвященному Владиці Архiepіскопові Антонію, що очолив відправи, протопресвітерам отцям С. Непрелю, Ф. Істочину, П. Готоровичу, протоіерею Ю. Сівко, отцям І. Лимару і Дем'яну за участь у похоронних відправах. Сердечне спасибі також Архимандриту д-р Андрію за співчуття і молитви.

Щира подяка також усім, що прислали квіти і зложили щедрі пожертви на Музей в пам'ять покійної Зінаїди.

Велика подяка заслуженому артисту України і поету Р. Василенкові за вмиле провадження трапези.

І накінець щиро дякуємо п. Н. Мірчук - голові ОУПС у США за переведення збірки на спорудження Музею в С. Бавнд Бруку - в сумі 2,350 дол.

Нехай Всевишній винагородить усіх сторичено, а душу покійної Зінаїди прийме до вічного щастя.

- МИКОЛА МИСЬКІВ - муж
- РОКСАНА і НАТАЛКА - доньки

КУРІННА СТАРШИНА 10 КУРЕНЯ УПС „ЧОРНОМОРЦІ“ в глибокому смутку повідомляє, що наш довголітній член

**бл. п.
пл. сен. кер.
ЯРОСЛАВ ГАВРИХ, ЧМ
„СЛАВКО“**

Голова Головної Пластової Ради відплив в останній рейд 31 грудня 2002 р.

Опечаленій Родині і Залозі Чорного моря складаємо найщиріші співчуття.

КУРІННА СТАРШИНА

Ділимося сумною вісткою, що 14 грудня 2002 р. нагло на 37-му році життя відійшла у вічність наша дорога

**ДРУЖИНА, ДОНЬКА, СЕСТРА і НЕВІСТКА
бл. п.
АНТОНЕТА МАРІЯ ДОЛИНСЬКА
з дому КОЛИС**

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 18 грудня 2002 р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, а відтак на цвинтар Holy Cross, East Brunswick, NJ.

У глибокому смутку залишилися:

- муж - РОМАН
- мама - ГЕНОВЕФА КОЛИС
- брат - ПАВЛО КОЛИС з родиною
- сестра - ДЖЕННИФЕР СИМС з родиною
- тесті - ЮРІЙ і ДАРІЯ ДОЛИНСЬКІ

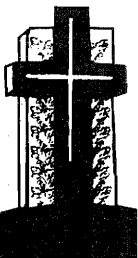
Вічна їй пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

**ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209**

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ з РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА в ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

**ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ
ЧИ КУПИТИ ХАТУ?**

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА

(908) 790-9240

або

(908) 265-7618

Exit Realty

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

Найбільший вибір українських книжок.

Замовляйте каталог:

1-866-422-4255

www.ukrainianbookstore.com

ОРКЕСТРА „ЛУНА“

Музика на весілля, забори, фестивалі.

Святкування роковин.

ОЛЕСЬ КУЗИШИН

Тел./Факс: (732) 636-5406

e-mail: dumamuse@aol.com

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.

26 First Avenue, New York, NY 10003

Тел.: (212) 473-3550

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ

Професійний продавець
забезпечення УНС

STEPHAN J. WELHASCH

Investment Manager
Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Toll Free 1-800-253-9862/3036 Fax: 973-292-0900

E-mail: swelhasch@unamember.com

ЛОНГІН СТАРУХ

Професійний продавець
забезпечення УНС

LONGIN STARUCH

Licensed Agent

Ukrainian National Ass'n, Inc.

tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058

e-mail: lvstaruch@aol.com

ФУНДАЦІЯ
УКРАЇНСЬКОГО
ВІЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

**ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ
ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!**

**Ukrainian Free University
Foundation, Inc.**

P.O. Box 1028, New York, NY 10276

„АПОН“ ВІДЕО

КОМПАКТ-ДИСКИ з України

VHS-\$25, CDS-\$12, CASS. - \$7

11 Річниця Незалежності України

VHS АПОН -2003 Військова парада в Києві

Ціна \$25 + \$5

10 Річниця Незалежності України

АПОН - 2001 і 2002

Новий компакт-диск СОФІЯ РОТАРУ - 2669

Сину Ангел, Ангел Мій - 2605

Популярні пісні - 2606 / Ціна \$12.98 кожна

APON RECORD COMPANY P. O. Box 3082,

Long Island City, NY 11103. Tel.: (718) 721-5599

Переробляємо відео з європейської системи на американську і навпаки. Ціна \$20+\$5 пересилка.

PROSTHODONTIST

д-р ОЛЕКСАНДЕР КМЕТА

КОСМЕТИКА зубів,

загальне лікування, „Implants“.

5E. 19th Street, 5th Floor, New York, NY 10003

Тел.: (914) 522-2558

Факс: (914) 963-9701

Доктор говорить по українськи

LAW OFFICES OF

ZENON B. MASNYJ, ESQ.

Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and floor closings)
- Репрезентування комерційної діяльності
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіційні завірення

157 SECOND AVENUE

NEW YORK, NY 10003

(212) 477-3002

(Тільки за попереднім домовленням)

ФІРМА ЄВШАН

пропонує касети, компакт диски,
відео, шкільні книжки, комп'ютерні
програми, писанки та різні подарунки.
Замовляйте новий каталог на 2002 рік!

Тел.: 1-800-265-9858

16.9¢/min
Call UKRAINE

Great domestic rates. Great rates to the rest of the world - any day,
any time, direct dial. We also offer prepaid Calling Cards: calls to
Ukraine 10.9¢/min.

1-800-449-0445

LOPOST

WWW.LOPOST.COM

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International

ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ

98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003

Tel.: (212) 387-8683 • Fax: (212) 228-3029

MEEST-KARPATY of INDIANA
БОГДАН БУХВАК - власник

Посилки в Україну - Найдешевші ціни!!

Пересилаємо пакунки і гроші

в Україну і Східню Європу.

Можемо відбирати пакунки з хати.

7429 East 72th Court, Hobart, Indiana, 46342.

Тел.: (219) 947-7111

Freemata TRAVEL SERVICE, INC.

250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707

New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220

ECONOMY AIRFARES

Львів/Одеса

652 дол. + tax (round trip)

430 дол. + tax (one way)

Київ

547 дол. + tax (round trip)

391 дол. + tax (one way)

Restrictions Apply

Рідним в краю помагати, чи по світу подорожувати - тільки з фірмою КАРПАТИ!

КАРПАТИ

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом

2-7 днів

Доставляємо до рук
адресата в Україну,
країни СНД та Східної
Європи американські
долляри

**ПЕРЕСИЛКА
ПАЧОК**

НАЙКРАЦІ ЦІНИ

НА КВИТКИ

**НА ВСІ АВІАЛІНІЇ
СВІТУ!**

**Запрошення до
Канади та США**

**Візи
до України,
Польщі
та Росії**

**Медичне
забезпечення
для відвідувачів
у Канаді**

**ВІДПОЧИНОК
на
відомих курортах**

**Доставка
тракторів,
автомобілів,
побутової техніки
та електроніки**

**ДОСТАВА
ХАРЧОВИХ ПАЧОК
з КАТАЛОГУ**

На всі замовлення Ви отримаєте
поквітовання від Ваших близьких

Телефонуйте до нас,
щоб оформити замовлення
та за детальнішою інформацією

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario,
Canada M6S 2Y4

Tel. (416) 761-9105 **1-800-265-7189** Fax (416) 761-1662

E-mail: nsemczys@aol.com
www.karpaty.on.ca